

THE STANDARD

ISSUE 6 | 21 AUGUST 2017

THAILAND

100th
Anniversary
Siam into World War I

BENTLEY

Exquisite luxury, where you've never seen it before.
Bentayga.

Introducing the extraordinary SUV. Visit Dealer.Thailand.bentleymotors.com or call 02 261 1050-1

The name 'Bentley' and the 'B' in wings device are registered trademarks. © 2015 Bentley Motors Limited. Model shown: Bentayga.

Bentayga fuel consumption –V12 in mpg (l/100 km)*:
Urban 14.9 mpg (19.0); Extra urban 29.4 mpg (9.6):Combine 21.6mpg (13.1)Co₂ Emissions 296 g/km.

*Fuel consumption figures subject to Type Approval.

CONTENTS

VOL. 1 ISSUE 6 | 21 AUGUST 2017

09 GLOBAL CHANGE

คอสตาริกาเตรียมแบนพลาสติกใช้ครั้งเดียวทุกชนิด เป็นประเทศแรกของโลก / เครื่องปั่นน้ำมไฟฟ้้าอำนวยความสะดวกให้คุณแม่วัยทำงาน

14 IN HISTORY

มหาตมะ คานธี ออกตั้งสภาต่อต้านกฎหมายห้ามชาวอินเดียในแอฟริกาใต้ลงคะแนนเลือกตั้ง

33 TRAVEL

ยังคงติดตามคุณหมอเก๋-คัมภีร์ สรวมศิริ ออกเดินทางไกลไปดูสตาร์ทอัพที่ประเทศชิลี

38 BUSINESS TALE

พูดคุยกับสองผู้ก่อตั้ง Diamond Grains ทรายในลาเจ้าแรกในไทย จูน-ชนิสรา ไททอง และ แพ็ค-วุฒิกานต์ วงศ์ดีประสิทธิ์ ที่เปลี่ยนความคิดของเราว่าอาหารเพื่อสุขภาพก็อร่อยได้

16 COVER STORY

THE STANDARD ชวนคนอ่านไปย้อนรอยประวัติศาสตร์ 'สงครามโลกครั้งที่ 1' ผ่านนิทรรศการสำคัญที่ฉลอง 100 ปี ในวาระที่สยามเข้าร่วมสงคราม พร้อมเรียนรู้ว่ามหาอำนาจมองบทบาทของประเทศเล็กๆ อย่างสยามเช่นไร

41 OPINION

หลากหลายทัศนะจากเหล่าคอลัมนิสต์ที่พมูมมองแตกต่างมานำเสนอแบบสนุกและให้ข้อคิดมากมาย

60 PODCAST

ไปฟังเรื่องราวของธุรกิจที่หลายคนอาจจะไม่ค่อยได้รับรู้ 'สุรยา ศิบศพ' อยู่คู่กับโลกหลังความตายและงานศพมานานกว่า 30 ปี

62 VIDEO

Big Te Shop พัฒนาธุรกิจร้านชำไปสู่อีกระดับด้วยคำโฆษณาที่น่ารักน่าติดตาม

28 INTERVIEW

มุมมองจากอาจารย์ประจำภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่อ 'มหาสงคราม' และผลกระทบต่อสยามและโลกใบนี้

53 TALK

Life Is Change ชีวิตคือการเปลี่ยนแปลง รมศ วราภานุเคราะห์ เผยมุมมองต่อโลกและชีวิตแบบเข้้าอกเข้้าใจ

RADLEY

LONDON

STORE LOCATIONS

GAYSORN VILLAGE 2ND FLOOR • CENTRAL FESTIVAL EASTVILLE 1ST FLOOR • CENTRAL EMBASSY 2ND FLOOR
SIAM PARAGON M FLOOR • THE EMPORIUM 1ST FLOOR • CENTRAL CHIDLOM 2ND FLOOR
CENTRAL LARDPRAO 2ND FLOOR • MEGA BANGNA 1ST FLOOR • CENTRAL BANGNA 1ST FLOOR

RADLEY LONDON
#bkkloveradley

THE SAME MIS-TAKE

VOL. 1 ISSUE 6
21 AUGUST 2017

ภาพปกโดย ชีววัฒน์ เทียรฆประสิทธิ์

เราพูดกันเสมอว่าคนที่ไม่เคยทำผิด อาจไม่เคยลงมือทำอะไรเลย แต่สำหรับมนุษย์ที่กล้าเปิดมุมมองสู่โลกทัศน์ใหม่ๆ ในชีวิตนี้ย่อมมีโอกาสสร้างเสริมประสบการณ์ที่ต่างไปจากขอบเขตคุ้นเคย แน่หนอนว่ากระบวนการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ต้องอาศัยการปรับตัว ทักษะคติในการทำงาน ‘ผิดเป็นครู’ อาจจะช่วยให้เราไม่ท้อถอย หากเราล้มเหลวในช่วงแรก แต่มนุษย์เราจะสามารถทำผิดพลาดเรื่องเดิมๆ ได้กี่ครั้ง

ในการเรียนรู้เรื่องบางเรื่อง เราอาจจะต้องทำพฤติกรรมซ้ำๆ เพื่อให้สมองจดจำกระบวนการนั้นๆ จนขึ้นใจ เมื่อถึงจุดหนึ่งเราจะสามารถประยุกต์ใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมาทำกิจริยานั้นๆ ได้เองแบบเป็นธรรมชาติ ดนตรี กีฬา และกิจกรรมทางกายภาพอื่นๆ จัดเข้าในกลุ่มนี้

แต่กับเรื่องบางเรื่อง เมื่อได้เรียนรู้จากสิ่งที่เกิดขึ้นให้เห็นเป็นบทเรียนแล้ว เราไม่จำเป็นต้องก้าวพลาดหรือสร้างประวัติศาสตร์ให้ซ้ำรอย เพราะผลกระทบบางอย่างอาจลุกลามไปไกลกว่าเรื่องส่วนตัว

103 ปีที่แล้ว มนุษย์เราได้รู้จักกับสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 3 ปีให้หลัง สยามเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ ‘มหาสงคราม’ จนเรามารำลึกถึงวาระครบรอบ 100 ปีกันในปีนี้ เมื่อมองย้อนกลับไปที่สยามและประเทศฝ่ายสัมพันธมิตรอาจจะได้รับสิ่งตอบแทนในฐานะผู้ชนะ แต่ผลเสียที่เกิดขึ้นในคราวนั้นน่าจะเป็นเครื่องเตือนใจผู้นำทั่วโลกว่า ทุกฝ่ายที่กระโจนสู่สนามรบย่อมต้องประสบกับความสูญเสียมากน้อยเหมือนกัน จนเชื่อว่าสงครามแบบนี้ที่กินเวลา 4 ปี 4 เดือนคงจะไม่เกิดขึ้นอีก

ผ่านไปไม่ถึง 21 ปี สงครามโลกครั้งที่ 2 เปิดฉาก และลากยาวไป 5 ปีกว่า ก่อนจะปิดฉากด้วยความบอบช้ำของประเทศผู้เข้าร่วมเช่นเคย สัญลักษณ์ใดเล่าจะเป็นตัวแทนของการเช่นมาห้าห้านี้ระหว่างมนุษย์ร่วมโลกจากเหตุบาดเจ็บทางทหารเมืองได้ดีไปกว่าระเบิดปรมาณูที่กลายเป็นบทเรียนสำคัญมาจนถึงปัจจุบัน

กระนั้นก็ตาม ทุกวันนี้เรายังเห็นข่าวความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ทั้งในด้านเชื้อชาติ ศาสนา การเมือง และความเชื่อที่ลุกลามกลายเป็นประเด็นระดับชาติ ภูมิภาค และระดับโลก ไม่นับการข่มขู่ความเหนือกว่าด้วยอาวุธยุทโธปกรณ์ของประเทศคู่ปรปักษ์ จนหลายคนเชื่อในสมมติฐานว่า สันติภาพบนโลกใบนี้ที่พูดกันปาวๆ คงไม่มีอยู่จริง ตราบใดที่มหาอำนาจยังทำกำไรจากการค้าอาวุธอย่างเป็นล่ำเป็นสัน และคงไม่มีสนามทดลองขีดความสามารถของอาวุธต่างๆ ได้ดีเท่า ‘สงครามตัวแทน’ ที่เกิดขึ้นห่างไกลประเทศผู้ผลิต

หรือมนุษย์เราอาจจะไม่ใส่ใจเรียนรู้จากประวัติศาสตร์ที่บรรพบุรุษสร้างขึ้นก็เป็นได้ และในความเป็นจริง คนยุคนี้ย่อมต้องพยายามสร้างผลงานที่ดีเด่นกว่าคนรุ่นเก่า ประสิทธิภาพของอาวุธสงครามในยุคใหม่จึงย่อมมีฤทธิ์ทำลายล้างมากกว่าเดิม

ถ้าพิจารณาว่า โดยพื้นฐานแล้วมนุษย์สามารถเรียนรู้จากความผิดพลาดที่เคยทำในอดีต เราอาจจะมีความหวังพอที่จะมองโลกในแง่ดีได้ว่า สงครามโลกครั้งที่ 3 คงจะไม่เกิดขึ้น แต่ใครจะรู้ว่าด้วยศักยภาพของอาวุธที่หลายประเทศครอบครองอยู่ เมื่อความขัดแย้งเดินหน้าไปไกลเกินกว่าที่สันติภาพจะจู่จู่รั้งไว้ได้ เราอาจจะกำลังนับถอยหลังสู่จุดจบของมวลมนุษยชาติบนโลกใบนี้ ทิ้งไว้ก็แต่แมลงสาบ ถ้าเราเชื่อตามสิ่งที่นักวิทยาศาสตร์ลงความเห็นว่า นั่นคือเผ่าพันธุ์สุดท้ายที่จะหลงเหลืออยู่ เมื่อวาระสุดท้ายของโลกมาถึง

ยศยอ ดลิ่งสมบัติ
บรรณาธิการ
YOTEYORD.K@THESTANDARD.CO

CHIEF EXECUTIVE OFFICER วงศ์กนก ชัยณรงค์สิงห์ **MANAGING DIRECTOR** นิติพัฒน์ สุขสวย **EDITOR-IN-CHIEF** วิไลรัตน์ เอมเอี่ยม **EDITOR-IN-CHIEF (CULTURE SECTION)** เจมิสสิ เหลืองศุภกรรณ์ **EDITOR** ยศยอ ดลิ่งสมบัติ **WRITER** บิรนาถ ปุโรภานนท์ **DESIGN DIRECTOR** วีระยุทธ คงเทศน์ **ART DIRECTOR** อองศ์นาถ วิวัฒนานนท์ **SENIOR GRAPHIC DESIGNER** พรวิไล จิวพัฒน์ชา **GRAPHIC DESIGNER** อรณัญชัช สุขเกษม **PROOFREADERS** สราญรัตน์ วิชาเกียรติ, ภาสินี เพิ่มพันธรงค์, ลักษณ์นารา พัดตรีเพียงจันทร์ **MARKETING MANAGER** วิลาลักษณ์ โพธิ์ตระกูล **ASSISTANT MARKETING MANAGER** พิมพ์นารา นิกฤติ **CREATIVE MARKETING** ชรัส จารุสุวรรณรงค์ **MAGAZINE MANAGER** สุรฤกษ์ เรืองแสงระวี **PRODUCTION** กศพลา บุญคง **PHOTOGRAPHERS** เมลดา วงศ์เจริญ, วงศกร ยี่ดวง **ADVERTISING DIRECTOR** ศุภลักษณ์ เลิศกาญจนวัฒน์ **SENIOR ADVERTISING MANAGER** รัชณีย์ นิสัยประจักษ์ **ADVERTISING MANAGER** ภัทรวี ตั้งวิบูลย์กุล **ASSISTANT ADVERTISING MANAGERS** มาสสุภา เอี่ยมมงคลศิลป์, ภัทรสุดา พุ่มเจริญ, สุกัญญา แก้วชิงดวง, สุรัตนา นรสปณิตพักร **MARKETING COORDINATOR** ศศิมา เหลืองศิริฉาย **DIGITAL MEDIA MANAGER** วิมาวส รัชตทน

THE STANDARD เป็นนิตยสารแจกฟรีรายสัปดาห์ ห้ามจำหน่าย สงวนลิขสิทธิ์ การนำส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของนิตยสารไปใช้โดยไม่ได้รับการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร ถือว่ามีความผิดทางกฎหมาย
เจ้าของ บริษัท เดอะสแตนดาร์ด จำกัด เลขที่ 23/100-102 ซอยศูนย์วิจัย ถนนพระราม 9 แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 โทรศัพท์ 02 203 1142
แฟกซ์ 02 203 1143 เว็บไซต์ WWW.THESTANDARD.CO ISSN 2586-8586
แยกสี บริษัท คลาสสิกสแกน จำกัด โทรศัพท์ 0 2291 7575 พิมพ์ บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) โทรศัพท์ 0 2551 0533, 44
ภาพถ่าย AFP, SHUTTERSTOCK ฟอนต์ KANIT โดย คัดสรร ดีมาก

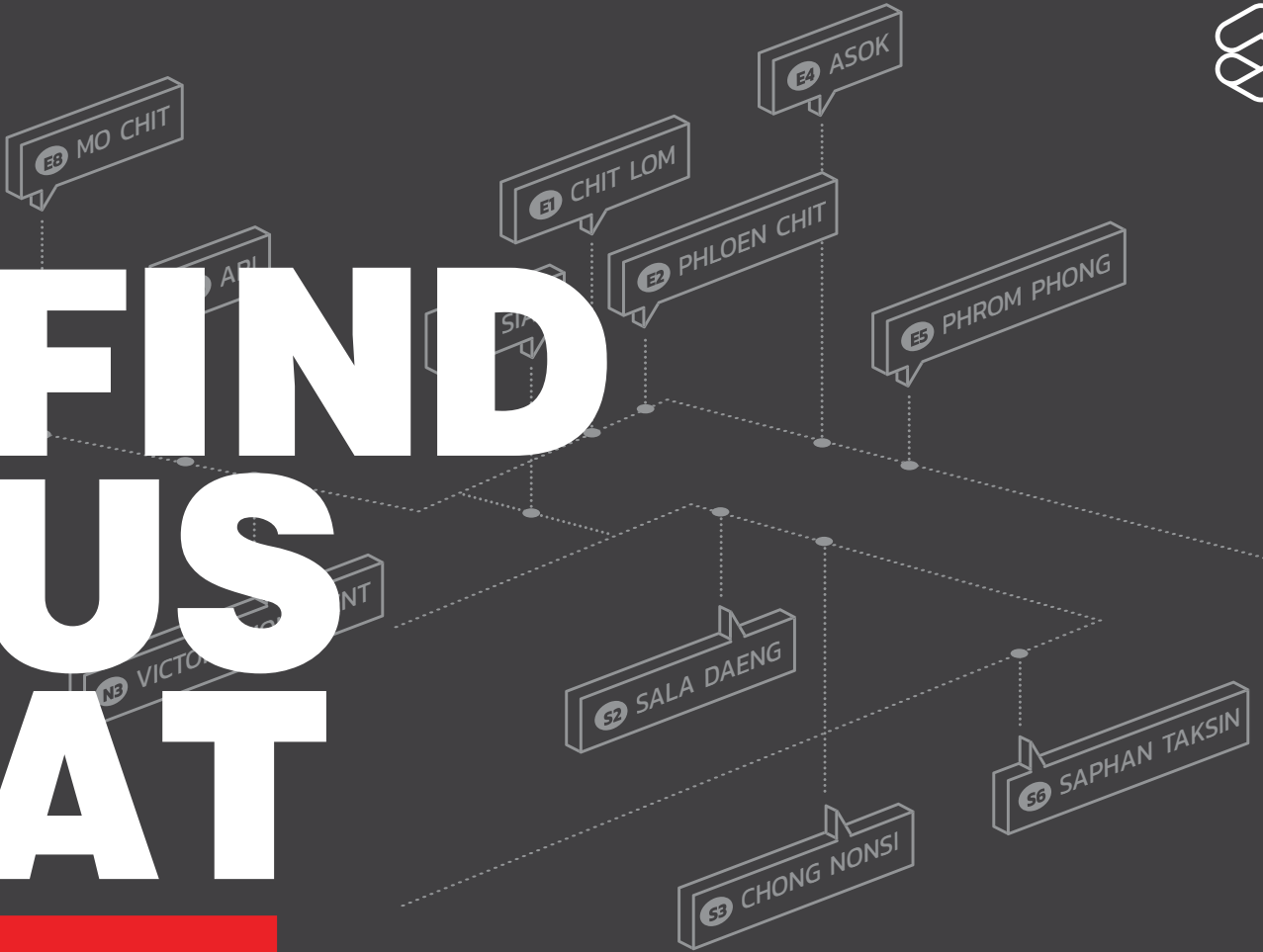
“ตั้งแต่ซื้ทาน นิวเวย์ คอลลาไจท์
รู้สึกเลยว่า ชดูดีกล”

FIND US AT

พบกับนิตยสาร THE STANDARD ได้ทุกวันจันทร์ เวลา 17.00 น. ที่ **สถานีรถไฟฟ้า BTS 11 สถานี**

- CEN** สยาม   **E1** ชิดลม   **E2** เฟลินจิต   **E4** อโศก
- E5** พร้อมพงษ์   **N3** อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ   **N5** อารีย์
- N8** หมอชิต   **S2** ศาลาแดง   **S3** ชong NonSi
- S6** สะพานตากสิน

และที่ **ร้านกาแฟสตาร์บัคส์** 200 สาขาทั่วกรุงเทพฯ

อ่าน THE STANDARD ออนไลน์ ได้ที่
THESTANDARD.CO

NEWS

INSPIRING STORIES OF GREAT GLOBAL IMPACT

คอสตาริกาเตรียมแบนพลาสติกใช้ครั้งเดียวทุกชนิด / เครื่องปั้นนํ้ามไฟฟ้ําอำนวยความสะดวกให้คุณแม่วัยทำงาน

GLOBAL CHANGE

ภาพ scmp.com

USA

เครื่องปัมน้ำนมไฟฟ้า อำนวยความสะดวกให้คุณแม่

การให้นมบุตรมีอัตราเพิ่มขึ้นมากจากปี 2000 แต่อเมริกาไม่มีกฎหมายบังคับให้นายจ้างอนุญาตให้ลูกจ้างลาคลอดโดยได้รับเงินเดือน การปัมน้ำนมไว้ให้ลูกน้อยเป็นทางเลือกสำคัญ บ่อยครั้งผู้เป็นแม่ต้องจัดตารางปัมน้ำนมระหว่างอยู่ที่ทำงานจนมีผลต่อสุขภาพ อีกทั้งสินค้าประเภทนี้ยังไม่ตอบโจทย์อย่างที่ต้องการ อย่างไรก็ตาม มีแนวโน้มดีขึ้นเมื่อผู้ผลิตหลายเจ้าเร่งพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ช่วยลดผลกระทบต่อผู้เป็นแม่ อาทิ นายา เฮลธ์ (Naya Health) ใช้น้ำแทนที่อากาศเพื่อสร้างแรงดูดและแรงกด ขณะที่แบรนด์วิลโลว์ (Willow) เสนอทางเลือกใหม่คือ อุปกรณ์ที่ติดเข้ากับชั้นในโดยไม่มีสายระเกะระกะ และช่วยให้คุณแม่เคลื่อนไหวไปมาได้ แถมไม่ต้องถอดเสื้อผ้าด้วย ส่วน แลนซินอห์ (Lansinoh) เปิดตัวสมาร์ตปั๊ม ในปลายปีที่แล้ว มีการทำงานเชื่อมต่อกับแอปพลิเคชัน แลนซินอห์ เบบี ผ่านบลูทูธ ช่วยให้แม่ตรวจสอบตารางการปัมน้ำนมของตน แถมอุปกรณ์ตัวใหม่ยังเรียบง่ายกว่าเดิม ขณะที่เมเดลา (Medela) ผู้ผลิตเครื่องปัมน้ำนมที่เก่าแก่ที่สุดในตลาด เปิดตัว โซเนตาเครื่องปั๊มที่เชื่อมต่อผ่านบลูทูธ และทำงานได้อย่างเงียบเชียบกว่ารุ่นก่อน ๆ เช่นกัน

ภาพ www.techcrunch.com

USA

นักลงทุนทุ่มเงิน 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จับตารุรกิจฟาร์มแนวตั้งปลูกวัตถุดิบแบบอาหารในอนาคต

ถือเป็นการระดมทุนก้อนใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์อุตสาหกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรหรือ Agritech ไปแล้ว เมื่อ Plenty สตาร์ทอัพในเมืองซานฟรานซิสโก ที่ก่อตั้งเมื่อปี 2014 ระดมเงินจากนักลงทุนได้กว่า 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อนำมาพัฒนาธุรกิจฟาร์มแนวตั้ง หรือการปลูกผักใบเขียวบนถาดขนาดใหญ่และตั้งขนานกับกำแพงสูงภายในอาคาร โดยใช้แสงของหลอด LED เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโต ที่สำคัญไม่ใช้ยากำจัดศัตรูพืชใดๆ ทั้งสิ้น ด้วยวิธีนี้จะสามารถปลูกผักเพื่อใช้เป็นอาหารได้ตลอดทั้งปี ใช้พื้นที่เพาะปลูกน้อย ประหยัดน้ำ และปลูกที่ไหนก็ได้ เมื่อผักโตเต็มที่ก็สามารถเก็บขายให้ลูกค้าได้ภายในไม่กี่ชั่วโมง ถือเป็นการปฏิวัติรูปแบบการกินอาหารของคนโดยแท้จริง แมตต์ เบอธวินาร์ด ซีอีโอ ของ Plenty อ้างด้วยว่าเทคโนโลยีของบริษัทสามารถให้ผลผลิตได้มากกว่า 350 เท่าเมื่อเทียบกับฟาร์มในขนาดที่เท่ากัน ซึ่งปลูกผักด้วยวิธีเดิมๆ และยังสามารถขายผลผลิตในราคาที่สูงกว่าได้อีกด้วย ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมนี้ยังให้ความเห็นด้วยว่า จำนวนเงินที่เทให้กับ Plenty ในครั้งนี้ อาจช่วยกระตุ้นการเติบโตให้กับอุตสาหกรรมการปลูกผักในอาคารได้อีกด้วย

MOST READ ON THE STANDARD.CO

1. ไทยเบฟได้อะไรจากการซื้อ KFC 11,300 ล้านบาท **ปิยews** **อรุณเกียรติยศ, ปณชัย อาร์-เพ็มพws**
2. 'ทางเชื่อมแยก ปทุมวัน' ตามไปดูแลนด์มาร์คใหม่สยาม ที่ยังไม่มีชื่อทางการ **sunks** **วงษ์ปิยณญา**
3. 'เงินเดือนดี อ่อนน้อม ทำงานกับชุมชน' ตำรวจญี่ปุ่นมีอะไรที่ตำรวจไทยไม่มี? **เอกพwa ussลือ**
4. งานวิจัยเผย แต่งตัวดี เพิ่มโอกาสให้งานเด่นและเงินเดือนตาม **ณรงคักร** **มโนจันทร์เพ็ญ**
5. 'ชักรเคอร์เบิร์ก 2020' เจ้าพ่อเฟซบุ๊กจ้างมือเท้าอดีตทีมโอบามา-คลินตัน อาจเตรียมลงเล่นการเมือง **ภูริภัทร สังข์พัฒน์**

ภาพ bakeys.com

INDIA

อินเดียผลิต 'ช้อนกินได้' ลดปริมาณขยะให้โลก

รู้หรือไม่ว่าช้อนส้อมพลาสติกแบบใช้แล้วทิ้งเกี่ยวข้องกับภาวะโลกร้อนเช่นกัน เพราะอุปกรณ์เหล่านี้มีส่วนประกอบของเชื้อเพลิงฟอสซิล และจะกลายเป็นขยะที่หลุมฝังกลบ นำไปสู่การปล่อยก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกที่มีความร้อนสูง เพื่อช่วยลดขยะให้โลก บริษัทสัญชาติอินเดียชื่อว่า Bakey's จึงคิดค้นผลิตช้อนส้อมแบบกินได้ขึ้นมาหนึ่งในปัญหาที่อินเดียประสบอยู่ในขณะนี้ คือการขาดแคลนน้ำบาดาลเพราะเกษตรกรปลูกข้าวที่ต้องใช้น้ำมากแม้ข้าวจะให้ราคาดีกว่าการปลูกธัญพืชแบบที่เคยทำมา Bakey's อยากใ้มน้ำวให้เกษตรกรอินเดียหันกลับมาปลูกธัญพืช ซึ่งมีปริมาณสารอาหารสูง และพึ่งพาน้ำน้อย จึงคิดค้นช้อนที่ทำจากธัญพืช โดยปราศจากสารเคมี และมี 3 รสชาติ คือ ข้าวโอ๊ต ข้าวฟ่าง และแป้งสาลี ไม่เพียงแข็งแรงใช้ตักอาหารได้ แต่ยังกินได้ด้วย ไม่มีขยะเหลือทิ้ง อาจจะพุ่งดูผลิตภัณฑ์ที่เราจะกินช้อนกินส้อมเข้าไปจนหมด แต่มันก็คงคิดว่าเพิ่มขยะพลาสติกให้โลกแน่นอน

IRAN

**หลังคาทรงเว้าแก้ปัญหา
น้ำขาดแคลนในอิหร่าน**

ดินแดนแห้งแล้งอย่างอิหร่านมักประสบปัญหาน้ำขาดแคลนด้วยแหล่งน้ำขนาดใหญ่อย่างทะเลสาบและแม่น้ำมีปริมาณน้ำลดลงจนก่อให้เกิดภาวะขาดแคลนทั้งน้ำกินน้ำใช้ในเมืองใหญ่อย่างอิสฟาฮาน บริษัทออกแบบ บีเอ็มดีดีไซน์ (BMDesign) ในอิหร่าน จึงคิดออกแบบหลังคาที่นอกจากจะช่วยเก็บแหล่งน้ำที่ยั่งยืนอย่างน้ำฝน ยังลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนจากวัสดุหลังคาแบบเดิมๆ ได้อีกทาง ที่มออกแบบคิดค้นรายละเอียดทางเทคนิคที่จะช่วยให้หลังคาเก็บกักน้ำฝนไว้ได้ แม้จะมีปริมาณน้อยกว่า 1 ใน 3 ของค่าเฉลี่ยของฝนที่ตกทั่วโลก แต่มีอัตราการระเหยมากกว่าค่าเฉลี่ยถึง 3 เท่า หลังคาทรงเว้าที่มีความจุ 923 ลูกบาศก์เมตรแรกเริ่มเดิมทีเป็นงานที่ส่งเข้าแข่งขันประกวดงานออกแบบในนามโรงเรียนแห่งหนึ่งเท่านั้น แต่ที่มออกแบบพัฒนาแผนเดิมไปสู่หลังคา 2 ชั้น โดยชั้นนอกมีรูปทรงแบบชามที่มีพื้นด้านล่างในชั้น เพื่อให้ไหลไปรวมเป็นแอ่งขนาดใหญ่กว่าเดิม และสามารถกักเก็บไว้ใช้งานได้ทันก่อนที่เม็ดฝนจะระเหยไปเสียก่อน คาดกันว่าปริมาณน้ำฝนที่โรงเรียนขนาด 6 ห้องเรียนแห่งนี้จะเก็บกักได้อยู่ที่ 28 ลูกบาศก์เมตร ต้องรอดูว่าเมื่องานออกแบบนำไปสู่การก่อสร้างจริงจะให้ผลอย่างไร

nmw designboom.com

USA

**ติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์
โดยไม่ต้อง
เจาะรูใดๆ**

พลังงานสีเขียวเป็นทางเลือกที่ทุกคนให้ความสนใจ ตั้งแต่ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ไปจนถึงภาคครัวเรือน แต่หลายคนพบว่า นอกจากราคาที่ไม่ถูก การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ยังมีความยุ่งยากไม่น้อย แต่บริษัท เมาลี เ็นจินีเยริง ในรัฐมินนิโซตา เสนอทางเลือกในรูปของโซลาร์ฟิวดที่ติดตั้งบนหลังคาทุกประเภท โดยไม่ต้องมีการเจาะพื้นที่ส่วนใด ตัวแผงสามารถเอียงเข้ากับมุมหลังคาเพื่อใช้ประโยชน์จากแสงอาทิตย์ได้สูงสุด แถมยังสามารถต้านทานลมที่พัดแรงขนาด 130 ไมล์ต่อชั่วโมง ลดค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง และเปิดโอกาสให้ขยายระบบในภายหลัง ปัจจุบันบริษัทฯ ติดตั้งแผงแบบนี้ให้กับลูกค้าทั้งภาครัฐกิจ และภาคครัวเรือนใน 33 รัฐทั่วอเมริกา

nmw cleantechica.com

- 6. "เพราะวาร์กจึงเข้าใจ" ความรักเหลือเกินจากแม่สู่ลูกหลากหลายทางเพศ **อรรถย์ หนองพา**
- 7. "กฎหมายไทยไม่สอดคล้องกับชีวิตคน" ยิ่งชีพ อัชฌานนท์ 8 ปี iLaw กับภารกิจที่ยังไม่บรรลุล **ยศยอด คลังสมบัติ**
- 8. 'ปิดแจ้งเดือน 1 วัน' เปลี่ยนพฤติกรรมคนนับ 2 ปี **กฤษภัทร สังขพัฒน์**
- 9. "สังคมไทยไม่ยอมมีเรื่องกับผู้มีอำนาจ" มุมมอง ผอ. อิศรา กับบทบาท 'whistleblower' **ยศยอด คลังสมบัติ**

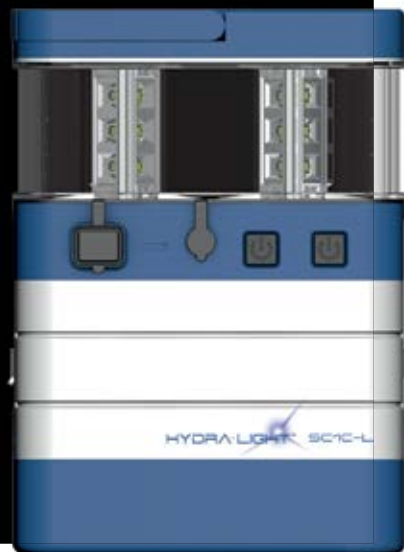
อ่านบทความได้ที่
THESTANDARD.CO

AUSTRALIA

ตะเกียงแบบใหม่ ใช้น้ำเกลือเป็น แหล่งพลังงาน

โลกกลางแจ้งมืออะไรให้ค้นหามากมาย คนจำนวนมากจึงโปรดปรานการไปตั้งแคมป์ เดินป่าอยู่บ่อยๆ แต่การจะพกพาอุปกรณ์เสริมหลายๆ อย่างไปด้วยอาจจะเป็นความยุ่งยากเกินพอดี จะดีแค่ไหนถ้าเครื่องมือที่ให้แสงสว่างอย่างไฟฉายและตะเกียงไม่จำเป็นต้องอาศัยแบตเตอรี่เลย นั่นคือที่มาของไฮดร่า-ไลท์ (Hydra-Light) ที่อาศัยเพียงน้ำและเกลือเป็นแหล่งพลังงานเท่านั้น โดยไม่ต้องมีแบตเตอรี่ให้ยุ่งยาก ไฟฉาย ตะเกียง และเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์หลายรุ่นของผู้ผลิตจากออสเตรเลียเจ้านี้ยังมาพร้อมยูเอสบีซี คุณจึงสามารถชาร์จโทรศัพท์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ได้ในเวลาเดียวกัน ไฮดร่า-ไลท์แต่ละตัวจะมีเซลล์พลังงานแสงอาทิตย์ที่ประกอบด้วยหน่วยความจำและกระบอกสูบโลหะผสมที่ชื่อว่า พาวเวอร์ริคอด เมื่อผสมตัวเร่งปฏิกิริยาอย่างน้ำเกลือ หรือแค่น้ำผสมเกลือแกลงนี้ละ องค์ประกอบสองส่วนจะมีปฏิกิริยาจนสร้างกระแสไฟฟ้าขึ้นมาจนกว่าพาวเวอร์ริคอดจะเผาผลาญจนกลายเป็นตะกอนเกลือแร่ที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อนั้นคุณก็แค่เปลี่ยนอันใหม่เข้าไป

ภาพ hydralight.net

ภาพ habitat.com

BIG CHANGE

ผลวิจัยชี้แสงไฟเป็นมลพิษต่อการผสมเกสรในช่วงกลางคืน

ทีมนักวิจัยมหาวิทยาลัยเบิร์น สวิตเซอร์แลนด์ เผยแพร่ผลการศึกษารายงานวารสาร *Nature* ที่ชี้ว่า แสงไฟฟ้าเป็นอุปสรรคต่อการผสมเกสร ทีมนี้อัดตั้งไฟแอลอีดีมาตรฐานทั่วแปลงกะหล่ำในพื้นที่ชนบทบริเวณเทือกเขาแอลป์ ผลลัพธ์คือแมลงซึ่งไวต่อแสงปรากฏตัวลดลงมากกว่าร้อยละ 60 ก่อนหน้านั้น มีแมลงมากถึง 300 ชนิดลงมาผสม

GLOBAL NUMBERS

1.0

เปอร์เซ็นต์การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของญี่ปุ่นช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายนปีนี้นับเป็นไตรมาส

ที่ 6 ติดต่อกันที่เศรษฐกิจของญี่ปุ่นอยู่ในช่วงขาขึ้นและขยายตัวต่อเนื่องนานที่สุดนับตั้งแต่ ค.ศ. 2006 เป็นต้นมา

165

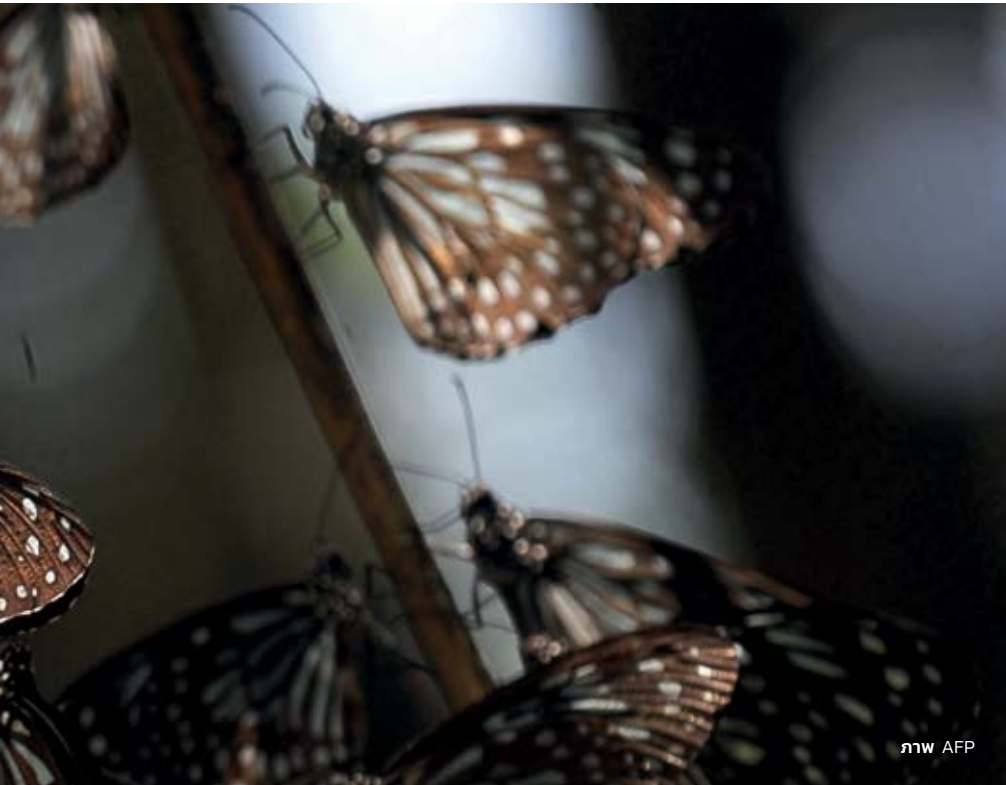
จำนวนผู้เสียชีวิตจากเหตุน้ำท่วมในอินเดียเนปาล และบังกลาเทศจากรายงานอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 14 ส.ค. ที่ผ่านมา หลังจากฝนตกลงมาอย่างต่อเนื่อง 3 วันก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและดินถล่ม

COSTA RICA

คอสตาริกาตั้งเป้าเป็นประเทศแรกที่ใช้พลาสติกใช้ครั้งเดียวทุกประเภท

รัฐบาลคอสตาริกาตั้งเป้าห้ามใช้พลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวทิ้งทุกประเภทภายในปี 2021 พลาสติกที่รัฐบาลคอสตาริกาประกาศห้ามใช้รวมทั้ง ถัง ขวดน้ำ ซ้อนส้อม ฝาขวด และหลอดพลาสติกทั้งหลาย ในระยะหลัง ขยะจากพลาสติกเคลื่อนกลาดพื้นที่มหาสมุทรทั่วโลกจนกลายเป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมใหญ่ที่นำกังวลที่สุด ถึงขนาดมีการคาดการณ์ว่าในปี 2050 โลกเราจะมีขยะพลาสติกในมหาสมุทรมากกว่าปริมาณปลาด้วยซ้ำ ในคอสตาริกามีขยะในรูปของแข็งจำนวน 4,000 ตันทุกวัน และร้อยละ 20 ไม่ได้ไปถึงศูนย์กลางการจัดการขยะ เพื่อนำไปฝังหรือนำกลับมาใช้ใหม่ ส่วนนี้จะไปลงอยู่ที่แม่น้ำ ชายหาด และพื้นที่ป่า คอสตาริกาจริงจังกับการแก้ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมมาโดยตลอด ก่อนหน้านี้อธิบดีประภาศยกเลิกการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่สร้างก๊าซคาร์บอนสู่ชั้นบรรยากาศภายในปี 2021 เช่นกัน

ภาพ AFP

เกสรในตอนที่ไม่เปิดไฟ แปลงกะหล่ำที่ติดตั้งไฟยังให้ผลผลิตน้อยกว่าแปลงที่ไม่ติดไฟร้อยละ 13 นี่เป็นผลการศึกษารุ่นแรกที่ระบุว่า แสงไฟกลางคืนมีผลต่อกระบวนการผสมเกสรและการผลิตดอกออกผล คงต้องติดตามว่านักวิจัยจะหาหนทางป้องกันอุปสรรคต่อการผสมเกสรอย่างไร เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ

HONGKONG

เทรนด์ใหม่ปลูกมอสประดับห้องเพื่อช่วยลดมลพิษในอากาศ

นักวิจัยจากมหาวิทยาลัย Guelph ในแคนาดา เผยว่า มอสที่ยังมีชีวิตอยู่ที่เรานำมาปลูกไว้ภายในอาคารบ้านเรือน ถือเป็นเครื่องกรองมลพิษทางธรรมชาติได้ดีเลิศ ถ้ามีการคัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสมจะยังสามารถช่วยลดมลพิษที่เกิดจากสารเคมีในสีทาบ้าน กาว และเฟอร์นิเจอร์บางชนิด นอกจากนี้มอสยังมีคุณสมบัติหยุดยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรียและเชื้อโรคต่างๆ ภายในบ้านอีกด้วย แม้การปลูกพืชชนิดอื่นในอาคารอาจดูเป็นเรื่องยากและท้าทาย เพราะต้องใช้แสงและน้ำในปริมาณที่พอเหมาะ แต่สำหรับมอสแล้วไม่จำเป็น เพราะสามารถเติบโตได้โดยอาศัยความชื้นในอากาศ ไม่จำเป็นต้องรดน้ำหรือมีแสงสว่างใดๆ และที่ดียิ่งไปกว่านั้นก็คือ แทบไม่ต้องดูแล ประคบประหงมเหมือนพืชชนิดอื่นๆ บริษัทหลายแห่งจึงริเริ่มการนำมอสมาใช้ตกแต่งและประดับภายในอาคารบ้านเรือน เช่น บริษัท Polarmoss ในฮ่องกง ที่อ้างผลการทดสอบสินค้าจากกระทรวงสิ่งแวดล้อมของประเทศเกาหลีว่า มอสปริมาณ 10 กิโลกรัมต่อพื้นที่ 1 ลูกบาศก์เมตร สามารถลดสารพิษจากแอมโมเนียได้ 99.6% ลดสารอะซีทิลไฮโดรไดด์ได้ 59.2% และฟอร์มาลดีไฮด์ได้ 85%

269

เส้นทางรถโดยสารประจำทางใหม่ที่กรมการขนส่งทางบกจะใช้เวลา 2 ปี ในการประเมินตามแผนปฏิรูประบบรถโดยสารสาธารณะในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ในเบื้องต้นจะทดลองเดินรถแค่ 8 เส้นทางสายใหม่เป็นระยะเวลา 1 เดือน ตั้งแต่วันที่ 15 ส.ค. - 15 ก.ย. 2560

**MAHATMA
GANDHI
FORMS THE
NATAL INDIAN
CONGRESS
(NIC)**

22 สิงหาคม 1894 มหาตมะ คานธี ก่อตั้งสภาชาวอินเดียในเมือง นาทาล แอฟริกาใต้ เพื่อต่อต้าน Natives Legislative Assembly Bill of 1894 หรือกฎหมายที่กั้นไม่ให้ชาวอินเดียในแอฟริกาใต้ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ☒

Linse

4D WATER LIQUID EYELINER

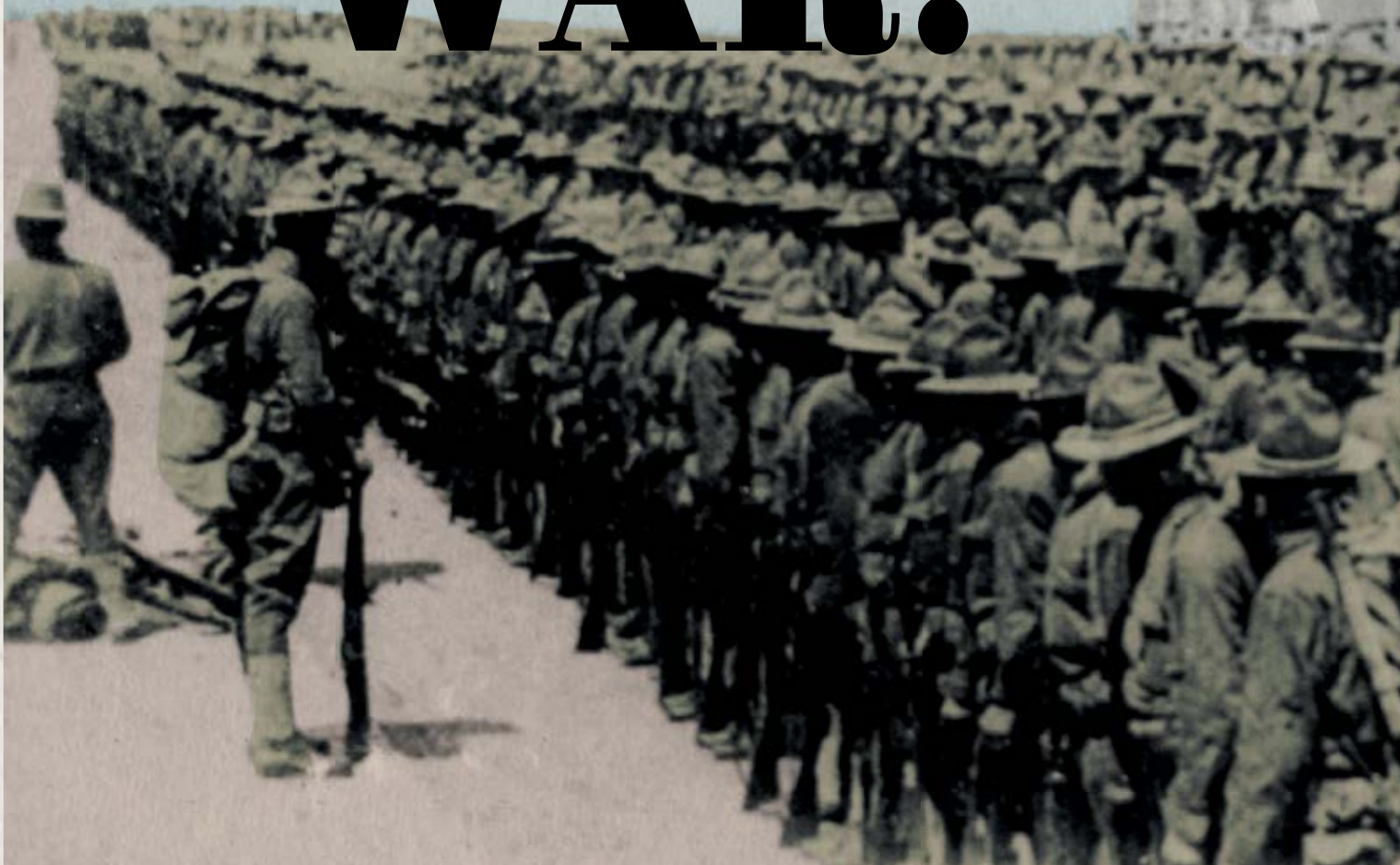
- ★ เขียนง่าย
- ★ เส้นเรียวเล็ก
- ★ สีดำนาน

 @linsebeauty

มีจำหน่ายแล้วที่ ทุกสาขา

**“ALL IS
FAIR IN
LOVE AND
WAR.”**

ประโยชน์ข้างต้นอาจจะทำให้เราเข้าใจได้ลึกซึ้งซึ่งว่า
ในสนามรบและสนามรัก ทุกอย่างมีความ
ยุติธรรมในตัวเอง

กระนั้นก็ตาม จำนวนซึ่งมีที่มาย้อนกลับไป
สมัย มิเกล เด เซร์บันเตส เขียนข้อความ
ในลักษณะนี้ลงในนิยายดัง *ดอนกิโฆเต้ โมิเซ่*
เหตุผลที่เราจะปล่อยให้เรื่องราวของสงคราม
เป็นไปตามครรลองของมันเองโดยธรรมชาติ
เมื่อสงครามเกิดขึ้นแล้ว สิ่งสำคัญคือเราได้
เรียนรู้อะไรจากประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ
มวลมนุษยชาติ

ในวาระครบรอบ 100 ปีที่สยามเข้าร่วม
สงครามโลกครั้งที่ 1 THE STANDARD
ถือโอกาสพาผู้อ่านร่วมเดินทางย้อนเวลา
กลับไปเพื่อมองภาพสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
ศึกษาบริบทแวดล้อม รับรู้ผลพวงภายหลัง
สงคราม เพื่อให้เห็นภาพกว้างที่จะช่วยให้
เข้าใจ 'มหาสงคราม' ได้อย่างลึกซึ้ง

100TH ANNIVERSARY SIAM INTO WORLD WAR I

100TH ANNIVERSARY

SIAM INTO WORLD WAR I

เรื่อง นิธนาฎ ปุโรถาทานนท์ ภาพ ภาพถ่ายจากนิทรรศการ ๑๐๐ ปี สยามกับสงครามโลกครั้งที่ ๑, วงศกร ชีตวง

โถงกลางชั้น 1 ของอาคารหอวิชาราวุธยุทโธปกรณ์
 เจียบสงบราวกับว่าได้รับอิทธิพลความเคร่งขรึม
 มาจากอาคารใกล้เคียง ซึ่งเป็นที่ตั้งของหอสมุด
 แห่งชาติ อย่างไรก็ตาม ความเจียบสงบไม่ได้เกิด
 จากการร้างไร้ผู้คน เพราะบอร์ดนิทรรศการและ
 ตู้กระจกที่จัดวางวัตถุจัดแสดงภายในต่างมี
 ผู้เข้าชมยืนจับจ้องมองดูอย่างตั้งใจ

‘๑๐๐ ปี สยามกับสงครามโลกครั้งที่ ๑’ อาจไม่ใช่
 นิทรรศการใหญ่โตและมีผู้เข้าชมหลังสิ้นมหาสงคราม แต่
 ปฏิเสธไม่ได้ว่าเรื่องราวของอดีตที่ผ่านมาผ่านไปแล้วร่วม
 ร้อยปียังคงอยู่ในความจดจำรำลึกของคนไทยส่วนหนึ่ง
 ด้วยตลอดระยะเวลา นับตั้งแต่เปิดให้เข้าชมเมื่อ 22
 กรกฎาคมที่ผ่านมา มีผู้คนเดินทางมาชมนิทรรศการนี้
 อย่างต่อเนื่อง ชัดกับชุดความคิดที่ได้ยินบ่อยครั้งว่า
 ประวัติศาสตร์สำหรับคนไทยยุคนี้ก็เหมือนเรื่องเล่า
 เก่าเก็บในตู้ นานเท่านานจึงจะหยิบมาปิดฝุ่นสักครั้ง

THE STANDARD ฉบับนี้จะพาคุณย้อนอดีต
 กลับไปเมื่อร้อยปีก่อน ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระ
 พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ที่เสด็จเกลียด
 ถวายราชสมบัติได้เพียง 3 ปีเศษ สงครามโลกครั้งที่ 1
 ก็อุบัติขึ้น ทรงเผชิญพระราชภาระหนักหน่วงในการ
 นำพานาวาล้านน้อยที่บรรทุกชาวสยามแล่นฝ่าคลื่นลม
 จากทิศทางต่างๆ อย่างระมัดระวัง เพราะหากตัดสินใจ
 ผิดเพียงครั้ง อาจหมายถึงการอับปางของแผ่นดิน

จิตติ เกษมกิจวัฒนา ภักดิ์จารึกผู้สร้างสรรค์
 เรื่องราวของนิทรรศการ ‘๑๐๐ ปี สยามกับสงครามโลก
 ครั้งที่ ๑’ ค่อยๆ พลิกประวัติศาสตร์มุมที่แทบไม่เคย
 ได้รับการพูดถึงให้กลับมามีลมหายใจอีกครั้ง

“ในเมืองไทยมีนิทรรศการเกี่ยวกับสงครามโลก
 ครั้งที่ 1 หลายครั้ง ส่วนใหญ่จะเล่าถึงเหตุผลที่รัชกาล
 ที่ 6 ทรงตัดสินใจพระราชหฤทัยเข้าร่วมสงครามโลก
 ความสำคัญของเหตุการณ์ มีข้อดี-ข้อเสียอย่างไรบ้าง
 หลายๆ คนพูดว่าไม่มีความจำเป็นในการเข้าร่วม
 สงคราม มีการวิพากษ์วิจารณ์ แต่สิ่งที่ยังไม่เห็นคือ
 คนข้างนอกมองเราอย่างไร”

สงครามโลกครั้งที่ 1 เริ่มต้นที่ยุโรปใน ค.ศ. 1914
 ซึ่งตรงกับ พ.ศ. 2457 ครบ 100 ปีไปเมื่อ 3 ปีที่แล้ว
 ในตอนนั้นมีนิทรรศการเกี่ยวกับสงครามโลกจัดขึ้น
 หลายแห่งในเมืองไทย และเป็นอย่างที่จิตติบอกไว้
 เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ล้วนมีการนำมาเล่าแทบจะ
 ทุกแง่มุม รวมถึงการที่สยาม (ชื่อประเทศในขณะนั้น)
 ซึ่งวางตัวเป็นกลางในสงครามมาตลอด ได้ประกาศ
 เข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรหลังจากสงครามดำเนินไป
 แล้วเกือบ 3 ปี ทำให้วาระครบรอบ 100 ปีการเข้าร่วม

สงครามโลกครั้งที่ 1 ของไทยล่าช้ากว่าประเทศอื่น และ
 เพิ่งเวียนมาบรรจบในวันที่ 22 กรกฎาคมปีนี้ ภักดิ์จารึก
 หนุ่มเล่าอดีตอีกครั้งผ่านวัตถุจัดแสดงอย่างสิ่งพิมพ์
 ของประเทศต่างๆ ที่พูดถึงสยามระหว่างปี 1910-1917
 และสิ่งที่เขาเจอก็เล่าเรื่องในตัวเองอย่างสมบูรณ์

“ตอนที่เราเป็นกลาง ไม่มีชาวอะไรรเลยทั้งลัน
 นะครับ แต่พอเราเข้าร่วมสงครามโลกปีนั้น พระบรม
 ฉายาลักษณ์ของรัชกาลที่ 6 ขึ้นปกหนังสือบางเล่ม
 เนื้อหาเกี่ยวกับรัชกาลที่ 6 และเมืองไทยเผยแพร่
 ออกไปค่อนข้างเยอะ มีสื่อฝรั่งเศษเขียนแล้วทำให้
 ผมสะดุ้งคือเขาเรียกเราว่าเพื่อนบ้าน เขามีความยินดี
 ที่ประเทศสยามเข้าร่วมสงครามในฐานะเพื่อนบ้าน
 มันยังเน้นย้ำว่าเขาคูมกับพม่ากับเวียดนาม เขาก็ว่า
 ประเทศรอบๆ บ้านเราเป็นของเขา เพราะฉะนั้นเราเห็น
 ความหวาดเสียวของการเป็นกลาง ไม่เข้ากับฝ่ายใด

อยู่ที่ท่ามกลางประเทศที่เป็นพันธมิตร การเขียนเหล่านั้น
 มันมี subtext อะไรรอยู่หรือเปล่า นั่นคือเรื่องที่น่าสนใจ

“ส่วนหนังสือพิมพ์อังกฤษจะเน้นตลอดเรื่อง
 ลันเกล้ารัชกาลที่ 6 ทรงเป็นนักเรียนเก่าอังกฤษ และได้
 ขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ประเทศสยาม หรือบางฉบับ
 ของฝรั่งเศษนำพระบรมฉายาลักษณ์ของรัชกาลที่ 6
 ตอนเป็นสยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งยังทรงพระเยาว์มาก
 มาขึ้นปก แล้วบอกว่านี่คือพระมหากษัตริย์ไทย ทำให้
 เกิดคำถามว่าจุดประสงค์คืออะไร หนังสือพิมพ์ฉบับนั้น
 ไม่มีรูปล่าสุดหรือก็ไม่น่าใช่

“พอเป็นหนังสือพิมพ์เยอรมนี เขาก็เขียนถึงเราว่า
 สยามเข้าร่วมสงครามโลกจะทำอะไรได้ ไม่มี ความ
 สำคัญอะไรหรอก เป็นแค่ platonc เข้าร่วมแค่นั้น
 แต่สักพักหนึ่งหนังสือพิมพ์อังกฤษก็ออกมาเขียนแก้ให้
 ว่า การที่สยามเข้าร่วมสงครามโลกนั้น contribute ให้
 ได้อยู่ ประเทศไทยมีการฝึกทหารสมัยใหม่ตั้งแต่
 สมัยรัชกาลที่ 5 มีการเริ่มต้นตั้งกองทัพอากาศด้วย
 เข้าไป ส่วนในรัชกาลที่ 6 มีการฝึกเสือป่า เพราะฉะนั้น
 พลเรือนก็ได้รับการฝึกแบบสมัยใหม่”

จิตติพาเราเดินชมแต่ละส่วนจัดแสดงอย่างช้าๆ
 แม้ไม่ใช่ในทรรศการขนาดใหญ่ แต่เส้นเรื่องชัดเจน ซึ่ง
 ถูกขยายอย่างน่าสนใจ ด้วยสิ่งของและหลักฐานจาก
 อดีตก็บอกได้ว่า ช่วงเวลาการค้นคว้าของภักดิ์จารึก
 ต้องละเอียดลออ และไม่ใช่งานง่าย โชคดีว่าผู้ช่วย
 ของจิตติคือ กิตติธร น้องสาวแท้ๆ ของเขาผู้เรียนอยู่ที่

ฝรั่งเศส เธอตระเวนตามร้านหนังสือเก่าในปารีส ค้นหาสิ่งพิมพ์ระหว่างปี 1910-1917 ในหมวดที่เกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ 1 ใช้สายตาเจาะย่องลงไปอีกเพื่อสกัดเฉพาะที่เกี่ยวกับรัชกาลที่ 6 และสยาม

ภาพยนตร์ขาว-ดำที่ฉายบางช่วงตอนของเหล่าทหารอาสาไทยที่ไปร่วมรบที่ยุโรปซึ่งเคลื่อนไหวอยู่ในจอที่มุ่มห่อก็เป็นผลงานส่วนหนึ่งของกิตติธร เธอและจิตติติดต่อกับหน่วยงานของกระทรวงกลาโหมฝรั่งเศส ค้นหาฟิล์มเก่าเฉพาะส่วนของทหารไทย คัดเลือกจากความยาว 2 ชั่วโมง เหลือเพียง 15 นาที และซื้อสิทธิ์การฉายเพื่อนำมาจัดแสดงในนิทรรศการนี้เพราะอยากทำให้คำกล่าวที่ว่า ‘ทหารไทยไปยุโรปในสงครามโลกครั้งที่ 1’ ชัดเจนกระจ่างแบบไม่ต้องนั่งจินตนาการถึงหนังขาว-ดำฉายภาพทหารสยามวัยหนุ่มฉกรรจ์ในอิริยาบถต่างๆ ดูทรงพลังอย่างประหลาด คนรุ่นบรรพบุรุษของเราที่รอนแรมต่างบ้านต่างเมืองเมื่อร้อยปีก่อน พวกเขาจะรู้สึกหรือนึกคิดถึงสิ่งใดบ้าง

“ทหารที่ไปคือทหารอาสา สมัครมาเอง ไม่ใช่ว่าโดนเกณฑ์ ส่วนหนึ่งคือข้าราชการที่เป็นทหาร ส่วนที่สองคือพลเรือน อีกส่วนคือนักเรียนไทยในต่างประเทศ ที่อยากเข้าร่วม คนสมัครเป็นทหารอาสาเกือบ 1,400 คน คัดเลือกไปมา สุดท้ายเหลือ 1,200 กว่าคน ที่เราส่งไปคือกองกำลังทหารบกถยนต์ และทหารอากาศ ทหารบกถยนต์ฝึกไม่นานก็ได้ไปทำหน้าที่ก่อน เป็น

กองกำลังขนส่ง ส่วนกองทัพอากาศฝึกนานกว่า พอฝึกเสร็จก็ประกาศยุติสงครามพอดี เลยไม่ได้ออกรบ แต่ก็ได้นำความรู้มาพัฒนากองทัพอากาศ”

นอกจากสิ่งพิมพ์เก่าและภาพยนตร์สั้นแล้ว ส่วนจัดแสดงอื่นก็ต่างมีเรื่องเล่าในตัวเองเช่นกัน จิตติเลือกผนังขาวสะอาดด้านหนึ่งถ่ายทอดคำประกาศความเป็นกลางของสยาม และคำประกาศเข้าร่วมสงครามของล้นเกล้ารัชกาลที่ 6 ให้ผู้เข้าชมยืมอ่านกันเอง ด้วยเหตุผลว่า ที่ผ่านมาระหว่างการตีความมาากแล้ว หากย้อนกลับมาอ่านคำประกาศจริงๆ แล้วพิจารณาคู่กับมุมมองที่ต่างชาติมองเรา เรื่องราวที่ได้จะเป็นอย่างไร

ที่วางเคียงข้างคำประกาศอันเคร่งขรึมคือพระบรมฉายาลักษณ์ขาว-ดำของรัชกาลที่ 6 มีทั้งรูปที่ทรงฉลองพระองค์แบบทหารราบเบาเดอรัม (Durham Light Infantry) กรมทหารราบที่ทรงเข้าประจำการหลังสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยทหารบกแซนด์เฮิร์สต์ และมีพระบรมฉายาลักษณ์ที่ทรงชุดโบราณ ที่สำคัญเหมือนกับฉลองพระองค์จำลองของพระบรมรูปหุ่นขี้ผึ้งซึ่งตั้งแสดงเป็นสง่าอยู่กลางโถงด้วย จิตติอธิบายว่าฉลองพระองค์นั้นคือ ‘เครื่องทรงมหาพิชัยยุทธ’ เป็นเครื่องทรงของกษัตริย์ยามออกสงคราม ประกอบด้วยพระภูษาใหม่ ใจกระบะเบนสีแดง เลือดนก ฉลองพระองค์ชั้นในแบบนักรบไทยโบราณ

ไม่มีแขน สีแดง เป็นฉลองพระองค์ที่รัชกาลที่ 1 เคยทรง
ออกศึกสงครามมาแล้ว ชั้นนอกทรงฉลองพระองค์แพร
สีแดง คอตั้ง มีจีบรอบไหล่ ฉลองพระองค์ทั้งชั้นในและ
ชั้นนอกกลองอักขระเลขยันต์จนทั่ว ส่วนผ้าคาดบั้น
พระองค์คือพระภูษาสมรดพันแดงตาดใหม่ทองแดง

รัชกาลที่ 6 ทรงเครื่องทรงนี้ในวันที่สยามประกาศ
เข้าร่วมสงคราม 22 กรกฎาคม 2460 จิตติเล่าว่า เดิม
พระบรมรูปหุ่นขี้ผึ้งนี้ก็ทรงเครื่องทรงมหาพิชัยยุทธ
จำลองอยู่แล้ว แต่เป็นสีแดงเฉดเดียวกันทั้งหมด ทว่า
เมื่อเขานำภาพเก่าซึ่งเป็นรูปขาว-ดำมาเทียบ จึงเห็นว่า
ฉลองพระองค์ทั้งชุดมีน้ำหนักสีเข้มอ่อนไม่เท่ากัน จึง
แก้ไขปรับปรุง โดยได้ผู้เชี่ยวชาญจากบ้านคำปูน แหล่ง
ผลิตและศูนย์เรียนรู้เกี่ยวกับผ้าโบราณ จังหวัด
อุบลราชธานี ทอผ้าขึ้นใหม่และย้อมสีด้วยครั้ง พอผ้า
จะแห้งก็ต้องถายรูปไว้ ปรับเป็นขาว-ดำเพื่อนำมาเทียบ
กับเครื่องทรงในพระบรมฉายาลักษณ์ เทียบเฉดสี
ไปเรื่อยๆ จนได้ใกล้เคียงที่สุด

ภัณฑารักษ์หนุ่มเล่าเพิ่มเติมว่า “พอพันธมิตร
ชนะสงครามก็มีการตกลงกันว่าจะทำเหรียญชัยที่
แต่ละประเทศออกแบบกันเองได้ แต่ขอให้แถบแพร
เป็นสีรุ้งเหมือนกัน และด้านหนึ่งของเหรียญให้มีคำว่า
‘มหาสงครามเพื่ออารยธรรม’ อีกด้านเป็นรูปนายณ
บันภายัช สื่อถึงชัยชนะ นอกจากนี้ยังมีเหรียญตรา
ครีวซ์ เดอ แกร์ (Croix de Guerre) ที่ฝรั่งเศสมอบให้
ทหารบกยศพันโท เพราะปฏิบัติหน้าที่ได้ดีเยี่ยม

หลังสงครามจบลง ได้มีการประชุมสันติภาพ
(Peace Conference) ที่พระราชวังแวร์ซาย ประเทศ
ฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. 2462 ฝ่ายไทยมีตัวแทนเข้าร่วม
คือ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจุจรรณคดีกฤดากร
และหม่อมเจ้าไตรทศประพันธ์ เทวกุล อัครราชทูตสยาม
นับเป็นจุดเริ่มต้นของความเสมอภาคระหว่างสยามกับ
ประเทศผู้ชนะสงครามอื่นๆ สิ่งที่มาคือการจัดตั้ง
สันนิบาตชาติ (League of Nation) ทำหน้าที่เป็น
เวทีกลางให้ชาติต่างๆ เจรจากันเพื่อจะได้ไม่ต้องไปจับ
ที่สงครามอีก

หลักฐานที่ค้นเจอคือภาพการประชุม รวมถึงฝั่งที่นั่ง
ของชาติสมาชิก จิตติบอกว่าตำแหน่งของอัครราชทูต
ไทยทั้งสองพระองค์บริเวณหัวโต๊ะใกล้เคียงกับมหา
อำนาจทั้งฝรั่งเศส อังกฤษ อเมริกา อ่านได้ว่าสถานะ
ของเราปลอดภัยและได้รับการยอมรับดี

เมื่อถามว่าในระหว่างทางที่ค้นคว้าข้อมูลต่างๆ
ภัณฑารักษ์หนุ่มมองเห็นอะไรบ้าง เขาหยิบยกประเด็น
พื้นที่ของสื่อขึ้นมาเล่าให้เราฟัง

“สื่อเป็นพื้นที่ของการสู้กัน เป็นเวทีเพื่อสร้างอะไร
ต่างๆ สำหรับผม นี่คือเรื่องที่น่าตื่นเต้น ร้อยปีที่แล้ว
มีขนาดนี้เลยหรือ

“ตอนที่ประกาศเป็นกลาง ไทยถูกขนาบด้วย
ประเทศฝ่ายพันธมิตรทั้งหมด ข้างหนึ่งอังกฤษ ข้างหนึ่ง
ฝรั่งเศส ทางใต้คือมาเลเซีย และสิงคโปร์ก็อังกฤษ พอ

“หลายคนบอกว่า
เราไม่จำเป็นต้อง
เข้าร่วมสงคราม
สงครามอยู่ในยุโรป
แต่เราอยู่ไทย
ซึ่งไกลกันมาก
แต่เมื่อมาเจอ
ฝรั่งเศสและ
อังกฤษที่จ้องเราอยู่
จึงไม่ใช่เรื่อง
ไกลตัวแล้ว
มันใกล้ตัวมากๆ”

ไทยเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 มีคนไทยจำนวนมาก
เหมือนกันที่ไม่เห็นด้วย เพราะเรามีสัมพันธไมตรีที่ดี
กับเยอรมนี คนเยอรมันทำงานในเมืองไทยเยอะ แต่กับ
อังกฤษและฝรั่งเศส เรามีปัญหาตลอด พอประกาศ
สงครามเลยต้องมีการแปลข่าวจากต่างประเทศเป็นไทย
บอกให้รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

“บันทึกจากทูตไทยในต่างประเทศบอกว่า มีการ
ส่งข่าว หรือประชุมลับตลอด บางทีเรามองภาพว่า
รัชกาลที่ 6 ท่านทรงตัดสินพระราชหฤทัยคนเดียว แต่
ถ้าดูจากเอกสารจะเห็นว่ามีการทำงานเป็นกลุ่ม แลก
เปลี่ยนข่าวสาร เช็กด้านการทูตตลอด เพราะฉะนั้นมัน
เป็นความซับซ้อนในสถานการณ์ขณะนั้น หลายคน
บอกว่าเราไม่จำเป็นต้องเข้าร่วมสงคราม สงครามอยู่ใน
ยุโรป แต่เราอยู่ไทย ซึ่งไกลกันมาก แต่เมื่อมาเจอ
ฝรั่งเศสและอังกฤษที่จ้องเราอยู่ จึงไม่ใช่เรื่องไกลตัว
แล้ว มันใกล้ตัวมากๆ อ่านได้เลยจากเนื้อข่าวใน
หนังสือพิมพ์ตอนนั้น”

ห้องนิทรรศการไม่ใหญ่เลย แต่เราใช้เวลามากกว่า
2 ชั่วโมงในการชมและพูดคุยกับภัณฑารักษ์ เรื่องต่างๆ
ที่เราถามจิตติถึงเหตุผลที่คนไทยควรต้องรู้เกี่ยวกับ
มหาสงครามเมื่อร้อยปีก่อน คำตอบของภัณฑารักษ์
หนุ่มมาในรูปของการเชื่อมโยงอดีตเข้ากับปัจจุบัน

“สถานการณ์บ้านเมืองทั่วโลกปลายคริสต์ศตวรรษ
ที่ 19 ถึงต้น 20 เปลี่ยนแปลงสูงมาก มีบันทึกว่าบางส่วนของ
พระราชหัตถเลขาที่รัชกาลที่ 6 ทรงมีต่อทูตกระหม่อม
จักรพงษ์ สะท้อนพระราชปณิธานของพระองค์ที่ทรงหวัง
ว่าสยามจะมีความเท่าเทียมและเสมอภาคกับประเทศ
อื่นๆ อย่างแท้จริง รัชกาลที่ 6 ทรงใช้ชีวิตใหม่ๆ การมีสิทธิ
มีเสียงในพื้นที่นานาชาติก็เป็นของใหม่

“พอเราเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 สนธิสัญญาที่
เราเสียเปรียบเยอรมนีหมดไปโดยสิ้นเชิง ส่วนเรื่องการ
ยุติสนธิสัญญาต่างๆ ที่เราเสียเปรียบอังกฤษ ฝรั่งเศส
หลายๆ คนให้เครดิตรัฐบาลหลังการเปลี่ยนแปลงการ
ปกครอง 2475 แต่จุดเริ่มต้นของความเสมอภาคจริงๆ
คือการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1

“การที่ผู้ปกครองจะพาประเทศชาติบ้านเมืองให้
เท่าทันความเป็นไปของโลก จำเป็นก็ต้องเปลี่ยนระบบ
ภายในหลายอย่าง และทุกอย่างมีกระบวนการที่ดำเนิน
ไปเรื่อยๆ” จิตติสรุป

อดีตในวันวานส่งผ่านด้วยกาลเวลา และกลายเป็น
เรื่องเล่าผ่านการตีความจากมุมมองที่หลากหลาย
นิทรรศการ ‘๑๐๐ ปี สยามกับสงครามโลกครั้งที่ ๑’
ไม่ได้เกิดขึ้นเพื่อตอบคำถามหรือตัดสินเหตุการณ์ใด
เป็นแต่เพียงเรื่องเล่าอีกมุมมองที่ถ่ายทอดอดีตอัน
ส่งผลถึงปัจจุบัน และทำให้เราได้รู้ว่าประวัติศาสตร์
ยังคงมีชีวิตและมีเรื่องราวระหว่างบรรทัดเสมอ

ธงไตรรงค์

มีบันทึกระบุว่า รัชกาลที่ 6 ทรงให้ 'ธงไตรรงค์' เป็นอนุสรณ์ถึงการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 ของสยาม สีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์ สีทั้ง 3 คือ แดง ขาว น้ำเงิน ยังพ้องกับสีธงของประเทศสัมพันธมิตร ฝรั่งเศส อังกฤษ และอเมริกา อีกด้วย

อนุสาวรีย์ทหารอาสา

รัชกาลที่ 6 มีพระราชดำริให้สร้างอนุสาวรีย์บรจจุฐิของทหารอาสาที่เสียชีวิตในสงครามโลกครั้งที่ 1 ซึ่งมีทั้งหมด 19 นาย จากที่ส่งไปกว่า 1,200 นาย อีกทั้งยังมีคำจารึกเหตุผลการประกาศสงคราม การประกาศรับสมัครทหารอาสา และการจัดกำลังรบอนุสาวรีย์นี้ตั้งอยู่บริเวณถนนสามเหลี่ยม มุมด้านทิศเหนือของสนามหลวงตรงข้ามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

www.oerlearn.in.th

ร้อยตรียอด สังข์รุ่งเรือง

ทหารผ่านศึกสงครามโลกครั้งที่ 1 ปฏิบัติหน้าที่ในกองบินทหารบกที่ฝรั่งเศส 1 ปี สงครามจึงยุติ

80 ปีให้หลัง รัฐบาลฝรั่งเศสตามหาทหารจากทุกประเทศที่เคยร่วมรบ ร้อยตรียอดเป็นอดีตทหารอาสาไทยคนเดียวที่ยังมีชีวิตอยู่ และอายุครบ 100 ปีพอดีใน พ.ศ. 2542 จึงได้รับมอบเครื่องอิสริยาภรณ์ French National Order of the Legion of Honour ระดับชั้นอัศวิน จากเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย ผู้แทนของอดีตประธานาธิบดี ฌาคส์ ชีรัก

ร้อยตรียอดเสียชีวิตในปี พ.ศ. 2546 อายุ 104 ปี

WWW I I PICTURE

วงเวียน 22 กรกฎาคม

วงเวียนแห่งแรกของประเทศไทย ตั้งอยู่บนถนน 3 สายคือ เมาตรีจิตต์ มิตรพันธ์ และสันติภาพ รัชกาลที่ 6 พระราชทานนามวงเวียนนี้ว่า '22 กรกฎาคม' เพื่อเป็นที่ระลึกถึงการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 ของสยาม

ARCHDUKE
FRANZ FERDINAND

อาร์ชดยุกฟรานซ์ เฟอร์ดินานด์
มกุฎราชกุมารแห่งจักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการี ก่อนถูกลอบปลงพระชนม์

L'ASSASSIN CARLO PRINZIP (à) CONDUIT 'SU POSTE'

กัฟริโล ปรีนซิป นุ่มเซอร์เบีย
หัวรุนแรงวัย 19 ลอบปลง
พระชนม์อาร์ชดยุกฟรานซ์
เฟอร์ดินานด์ จนกลายเป็น
ต้นเหตุแห่ง 'มหาสงคราม'

N E S

หลากหลายความทรงจำ
จากหน้าประวัติศาสตร์
'มหาสงคราม' หนึ่งใน
จุดเปลี่ยนสำคัญของ
ไทยและของโลก THE
STANDARD สวม
บางฉากจากอดีต รวมถึง
สิ่งที่ยังเหลืออยู่ แต่คุณ
อาจไม่เคยรู้มาฝากกัน

สยามานุสสติ

อังกฤษสร้างภาพยนตร์เรื่อง *Britain Prepared* ทั้งเพื่อ
ปลุกขวัญกำลังใจทหาร และสำแดงแสนยานุภาพของ
กองทัพ รัชกาลที่ 6 พระราชนัดดาเสด็จทราชมหาสงคราม
ออกเดินทางไปรบ และมีการฉายหนังเรื่องนี้ ซึ่งในเรื่องมี
โคลงภาษาอังกฤษที่ประพันธ์โดย รัดยาร์ด คิปลิง ความว่า

Who dies if England lives?
Who lives if England dies?

กลายเป็นที่มาของโคลง *สยามานุสสติ* พระราชนิพนธ์
ในรัชกาลที่ 6 ที่เราค้นหุกันในตอนที่ว่า

หากสยามยังอยู่ยั้ง	ยืนยง
เราก็เหมือนอยู่คง	ชีพด้วย
หากสยามพินาศลง	ไทยอยู่ได้ฤ
เราก็เหมือนมอดม้วย	หมดสิ้นสกุลไทยฯ

🍴 เครื่องแบบทหารอาสา 🍴

รัชกาลที่ 6 ทรงปรับเปลี่ยนเครื่องแบบ
ทหารก่อนจะส่งไปร่วมรบที่ยุโรปให้
คล้ายคลึงกับเครื่องแบบหน้าร้อนของ
ทหารอังกฤษ สีออกกาก็ปนเขียว
ต้นแบบของสีชุดทหารไทยในปัจจุบัน

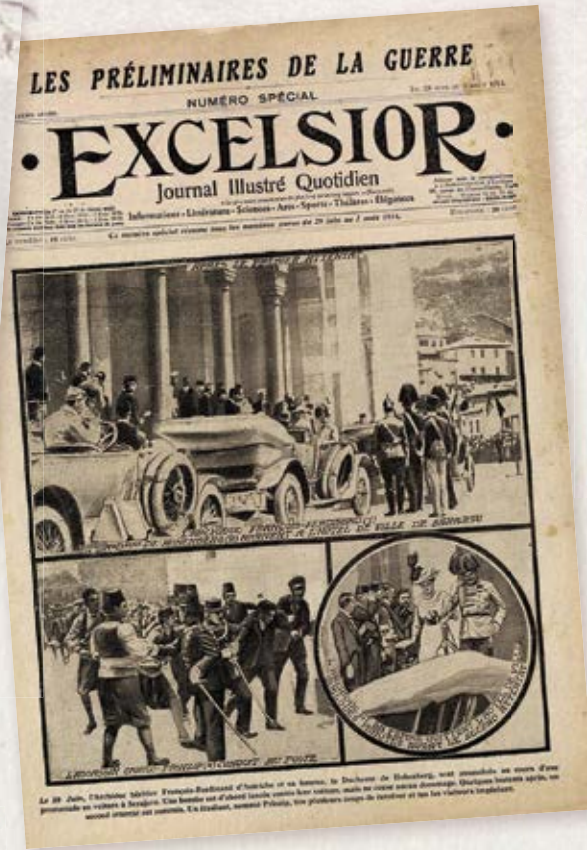
พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจตุรนต์ศักดิ์กฤดากร และหม่อมเจ้า
ไตรทศประพันธ์ เทวกุล อัครราชทูตสยาม เข้าร่วมการประชุม
สันติภาพ ณ พระราชวังแวร์ซาย กรุงปารีส และลงนามใน
สนธิสัญญาแวร์ซาย แสดงจุดยืนไทยในเวทีโลก

สนธิสัญญาแวร์ซาย

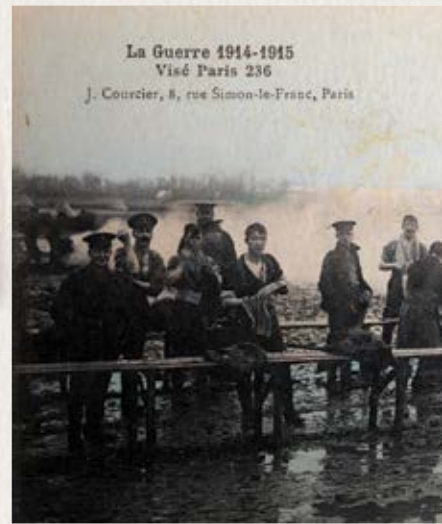
หนังสือพิมพ์รายวันภาษาเช็ก *Národní listy* ประโคมข่าวการลอบปลงพระชนม์มกุฎราชกุมารแห่งจักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการี เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 1914

หนังสือพิมพ์รายวัน *The Excelsior* พาดหัวข่าวใหญ่เรื่องการลอบปลงพระชนม์อาร์ชดยุคฟรานซ์ เฟอร์ดินานด์ เช่นกัน

หีบเล็กใส่บุหรี่สลักชื่อทหารแต่ละนายที่ไปร่วมสมรภูมิตองความโลภครั้งที่ 1 อีกหนึ่งของที่ระลึกสำหรับทหารอาสาเมื่อ 100 ปีก่อน

ทหารราบอังกฤษชำระล้างร่างกายในช่วงพักรบ

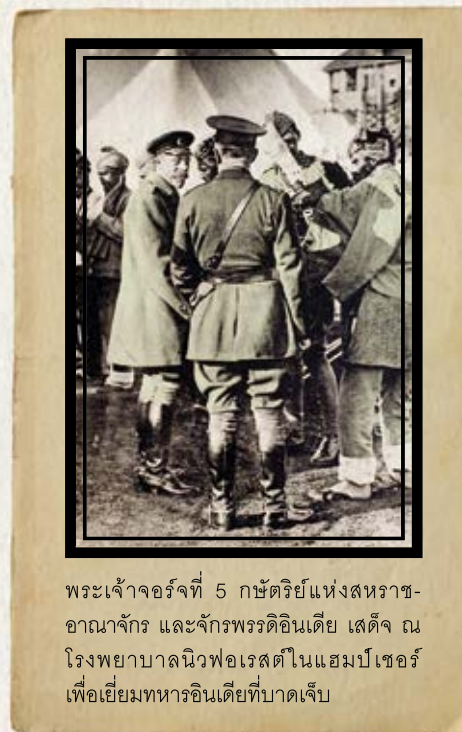
วินสตัน เชอร์ชิลล์ ถ่ายภาพกับเครื่องบินในปี 1914 ก่อนหน้าสงครามโลกครั้งที่ 1 ตอนนั้นเชอร์ชิลล์มีตำแหน่ง First Lord of the Admiralty และเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเครื่องบินให้ทันสมัยเพื่อใช้ในสงคราม

เครื่องบินแบบทหารราบของฝรั่งเศสในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 รายงานสารคดีเก่าเล่าเรื่องสงครามโลก รายการหนึ่งเล่ายุทธการที่ทางกองเสียดังว่าเป็นเป้าเคลื่อนที่อย่างดีให้กับศัตรู

ณ วันที่ 19 กันยายน ปี 1914 โบสถ์แร็งส์ (Reims) ได้รับความเสียหายจากการที่ทหารเยอรมันระดมยิงในตอนต้นสงคราม ภาพนี้ฝรั่งเศสใช้เป็นสัญลักษณ์โจมตีกองทัพเยอรมันว่าจงใจทำลายอาคารที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมของชาติตน

พระเจ้าจอร์จที่ 5 กษัตริย์แห่งสหราชอาณาจักร และจักรพรรดิอินเดียนเสด็จ ณ โรงพยาบาลนิวฟอเรสต์ในแฮมป์เชอร์เพื่อเยี่ยมทหารอินเดียนที่บาดเจ็บ

กองทหารม้าอินเดียจาก
อาณานิคมอังกฤษ

ทหารปืนใหญ่ฝรั่งเศสพร้อมปืนใหญ่
'155 mm Rimailho'

พระเจ้าซาร์ นิโคลัสที่ 2 แห่งรัสเซีย และ
แกรนด์ดยุกนิโคลไค นิโคลาเยวิช โรมานอฟ แห่งรัสเซีย
ผู้บัญชาการกองทัพรัสเซีย ขณะทรงบัญชาการรบ

REGION DU NORD
Troupes Anglaises - La Toilette.

Sedan le 3 Aout 1914

Chère femme -

Je t'ai écrit - à Sedan
en deux mots dans un cabaret
c'était de mes rendez à la
caserne - car je craignais de
ne plus pouvoir envoyer
de correspondances après
Erubally - bien ma
petite et n'oublie pas de
lui -

จดหมายจากนายทหารรบของฝรั่งเศส
ในสงครามโลกครั้งที่ 1 ส่งถึงผู้เป็น
ภรรยา เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 1914

ทหารฝรั่งเศสโกนหนวดให้เพื่อนทหาร

ทหารจากแคนาดาเดินทาง
มาถึงฝรั่งเศสในปี 1914

จอมพลพล ฟอน ฮินเดนบวร์ก
ผู้บัญชาการกองทัพเยอรมันและ
ออกสตรีะระหว่างสงครามโลก
ครั้งที่ 1

กัปตันฌอร์ฌ กีเนอแมร์ เป็นนักบินที่
โด่งดังที่สุดในกองทัพ N-3 ของฝรั่งเศส
สามารถยิงเครื่องบินเยอรมันี่ร่วงถึง
30 ลำ ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1

Le Figaro ฉบับวันที่ 12
พฤศจิกายน 1918 ตีข่าว
เยอรมนียอมแพ้ ☺

REWINDING WORLD WAR I

เรื่อง วิไลรัตน์ เอ็มเอียม, ยศยอด คลังสมบัติ ภาพ วรสมชน ไตรยศักดิ์

มองย้อน 'มหาสงคราม' ผ่านการวิเคราะห์ของ ศ. ดร. สุรชาติ บำรุงสุข อาจารย์ภาควิชาการเมืองระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสำคัญของสงครามโลกครั้งที่ 1

สามปีที่แล้ว ยุโรปฉลองครบรอบ 100 ปี มีการสวนสนามใหญ่ในปี 2014 แต่เราอาจจะลืมถึงในปีนี้ เพราะเป็นที่สยามเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ 1 สงครามเกิดปี 1914 เราเข้าร่วมปี 1917 สงครามยุติปี 1918 แล้วก็มีปัญหาทหารสยามอยู่ในยุโรปจนถึงปี 1919 เราไม่ค่อยได้รู้จักกันใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นเวลาคุยประวัติศาสตร์จะมีเกร็ดและเรื่องเล่าเยอะ

ประการที่สอง บทเรียนสำหรับนักเรียนในบ้านเราแทบจะหายหมด รวมถึงบทเรียนเรื่องสงครามโลกครั้งที่ 2 เช่นกัน เหลือจินตนาการอย่างเดียวคือเรื่อง *คูกรม* เรารู้จักโกโบริและอังคมาลินอยู่ในจินตนาการ แต่ถ้าถอยหลังไปสู่อุบัติสงครามโลกครั้งที่ 1 เราไม่เห็นอะไรจะรับยกเว้นใครที่เป็นคนหนึ่งยุโรป อาจจะได้เห็นจาก *All Quiet on the Western Front* นั่นก็จะเป็นตัวอย่างของงานคลาสสิกที่เราจะเห็นอยู่ในบริบทของงานวรรณกรรม

พอมองจากมุมมองสยาม ปีนี้เป็นปีใหญ่ของเรา เพราะผมคิดว่ามันทั้งมรดกไว้เยอะ แต่ก็เป็นมรดกที่คนรุ่นหลังไม่รู้จักรัก ยกตัวอย่าง ผมเคยทดลองถามนิสิตว่า อนุสาวรีย์ทหารอาสาสงครามโลกครั้งที่ 1 อยู่ตรงไหน อย่าตกใจนะครับ คนส่วนใหญ่ตอบไม่ได้ เราแทบไม่มีอะไรเหลือในความทรงจำ สอง เรามีชื่อ วงเวียน 22 กรกฎาคม (วันที่สยามประกาศเข้าร่วมสงคราม)

นอกจากอนุสาวรีย์และวงเวียน เราอาจจะไม่เคยรู้ว่า มีถนนอีก 3 สายที่ตั้งชื่อเพื่อรองรับการที่สยามเข้าร่วมสงครามคือ ไมตรีจิตต์ มิตรพันธ์ สันติภาพ สมาคมของทหารอาสาเอ็งก็เลิกไปหมดแล้ว เนื่องจากหมดสภาพสถานะของสมาคมก็ถือว่าปิดแล้ว คือมันไม่เหลืออะไรเลย ซึ่งเป็นเรื่องที่เราเข้าใจได้จนครบ ตัวเชื่อมโยงที่เหลืออยู่คือ สมาคมทหารผ่านศึกในปัจจุบันที่อาจจะทำหน้าที่ตรงนี้ต่อ เพราะฉะนั้นวันนี้เรามองผ่านมรดกที่เหลือในบริบทของความทรงจำที่เป็นวัตถุที่ชัดเจน ผมว่าเราแทบไม่เหลืออะไร

ต้นเหตุของ 'มหาสงคราม'

เมื่อเกิดเหตุลอบปลงพระชนม์อาร์ชดยุคฟรานซ์ เฟอร์ดินานด์ มกุฎราชกุมารออสเตรีย-ฮังการี ขณะเสด็จเยือนกรุงซาราเยโว เมืองหลวงแคว้นบอสเนียเฮอร์เซโกวีนาโดยหมู่เซอร์เบีย ดูเหมือนสงครามครั้งนี้หลีกเลี่ยงไม่ได้เลย

ถ้ามองว่าจุดกำเนิดแตกหักก็คือกรณีลอบปลงพระชนม์ ต้องย้อนไปดูเมื่อปรัสเซียก่อร่างสร้างตัวแล้วรวมรัฐที่พูดภาษาเยอรมันขึ้นเป็นประเทศเยอรมนี เมื่อเยอรมนีก่อร่างสร้างตัวขึ้นมา มันตอบชัดคือ ปรัสเซียทำสงครามชนะออสเตรีย ซึ่งเป็นรัฐโดยความสัมพันธ์ในมิติชาติพันธุ์ เป็นรัฐของคนพูดภาษาเยอรมันเหมือนกัน แต่เราจะ

เห็นชัดว่า บิสมาร์ก (อ็อตโต ฟอน บิสมาร์ก) ไม่ต้องการเอาชนะหรือทำสงครามแตกหักกับออสเตรีย เพราะเชื่อว่าวันหนึ่ง ถ้ารวมชาติเยอรมนีได้ เยอรมนีกับออสเตรียต้องจับมือกัน หลังจากนั้น ปรัสเซียทำสงครามใหญ่ชนะฝรั่งเศสในปี 1870-1871 แล้วจุดที่ชนะฝรั่งเศสเป็นจุดหัวเลี้ยวหัวต่อครั้งใหญ่ของประวัติศาสตร์ยุโรป เพราะเท่ากับบอกว่า เมื่อรวมชาติของคนพูดภาษาเยอรมันเป็นชาติใหม่ ชาตินี้กลายเป็นรัฐมหาอำนาจแน่ๆ แต่โดยสถานะและเงื่อนไขเวลา เราตอบได้ว่าเป็นรัฐมหาอำนาจที่มาทีหลัง ในการมาทีหลัง มีประเด็นที่น่าสนใจสองส่วนคือ หนึ่ง เยอรมนีจะอยู่อย่างไรกับการเมืองของรัฐมหาอำนาจเก่าในยุโรป สอง ในการมาทีหลังเยอรมนีแทบจะไม่มีอาณานิคมโพ้นทะเล เพราะอาณานิคมทั่วโลกถูกอังกฤษ ฝรั่งเศส และดัตช์ ยึดครองเกือบหมด เพราะฉะนั้นในบริบทนี้เราเริ่มเห็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากยุโรปเอง เมื่อเยอรมนีก่อร่างสร้างตัวเป็นประเทศ และทำความเข้าใจกับออสเตรียและอิตาลีแล้ว เราจึงเห็นความตกลง 3 ฝ่าย

ขณะเดียวกัน ฝรั่งเศสเมื่อแพ้เยอรมนีในปี 1870-71 ในอนาคต ถ้าฝรั่งเศสต้องรบอีกครั้งหนึ่ง คำตอบชัดว่าต้องรบกับเยอรมนีแน่ๆ เพราะฉะนั้นในบริบทนี้ ฝรั่งเศสหันไปจับมือกับรัสเซีย และอังกฤษ เท่ากับตอบเราว่า โครงสร้างการเมืองยุโรปแตกเป็นสองข้าง ในการแตกเป็นสองค่ายพบสิ่งที่น่าสนใจคือ ในยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 ออสเตรีย-ฮังการี เป็นสองจักรวรรดิที่รวมกันแล้วความต้องการของผู้ใช้ออสเตรียคิดไกลมาก ออสเตรีย ไม่มีอาณานิคม แต่ออสเตรียกำลังสร้างจักรวรรดิขนาดใหญ่ เพราะฉะนั้นการเป็นออสเตรีย-ฮังการี มันระบอบถึงความเป็นสอง แต่ผู้นำออสเตรียต้องการรวมเป็นสาม โดยหวังรวมเอาเซอร์เบียเข้าไปด้วย ถ้าเป็นอย่างนั้นได้ ออสเตรียจะเป็นมหาจักรวรรดิยุโรปคือ รวมพลังจักรวรรดิสามพันธ์ที่ใหญ่เข้าด้วยกัน

แต่พื้นฐานของเซอร์เบียเป็นชาวสลาฟ หรือเป็นชาติพันธุ์ที่ใกล้ชิดกับรัสเซีย จึงสมมติฐานได้ง่ายๆ ว่า เซอร์เบียไม่อยากอยู่กับออสเตรีย ถ้าเลือกได้ก็อยากอยู่กับรัสเซีย เพราะฉะนั้นเราเริ่มเห็นโจทย์ชุดหนึ่งซึ่งอาจจะเห็นถึงปัจจุบันคือ ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่มีรากฐานมาจากปัญหาชาติพันธุ์หรือเชื้อชาติ เยอรมนีกับออสเตรีย-ฮังการีคือรัฐของคนที่เป็นชาวสลาฟ ส่วนเซอร์เบียกับรัสเซียคือรัฐของคนที่เป็นชาวสลาฟพูดภาษาสลาฟ หรือภาษาทางรัสเซีย สิ่งที่เราเริ่มเห็นก็คือยุโรปมีความขัดแย้งทางการเมืองที่ซ้อนด้วยความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ และในความขัดแย้งทางชาติพันธุ์ยิ่งไปโยงกับความขัดแย้งในการขยายจักรวรรดิ การทับซ้อนของประเด็นปัญหาเหล่านี้ มันคลี่ออกจากกันไม่หมดแล้วในการขยายจักรวรรดิมันไปทับซ้อนอีกชุดหนึ่งคือ จักรวรรดิที่อยู่ในโพ้นทะเล คืออำนาจของการปกครองในอาณานิคม สิ่งที่เราเริ่มเห็นคือความขัดแย้งชุดนี้ ถ้าย้อนกลับไปดู มันมีความหวังว่าน่าจะพอมีหนทางออก เพราะ

เนื่องจากบรรดากษัตริย์ผู้ปกครองยุโรป ถ้านับกันจริงๆ เป็นพระญาติกันทั้งนั้น เช่น พระเจ้าไกเซอร์ (เยอรมนี) ก็เป็นพระราชนัดดาในสมเด็จพระราชินีนาถแห่งอังกฤษ นับโยงกับกษัตริย์รัสเซียก็สามารถโยงกันได้หมด แต่เวลาการเมืองระหว่างประเทศเดินไปข้างหน้า มันหยุดไม่อยู่ เพราะมีสถานะของกองทัพและประเทศรองรับอยู่

การปฏิวัติอุตสาหกรรมคือตัวกระตุ้นสงคราม

ในปี 1906 อังกฤษประสบความสำเร็จในการต่อเรือรบที่เป็นเหล็กทั้งลำครั้งแรกของโลก เท่ากับเปิดโจทย์กำลังรบทางทะเลของโลกในยุคนั้น แต่มันไม่ใช่แค่เรือรบ นี่คือการขีดความสามารถทางอุตสาหกรรมของอังกฤษ หรือพูดง่าย ๆ คือ เรือรบอังกฤษลำนี้เป็นผลพวงจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมที่อังกฤษประสบความสำเร็จครั้งใหญ่แล้ว หนึ่งในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่คือ เหล็กและเหล็กกล้า ซึ่งตอบโจทย์ในทางทหารคือ อุตสาหกรรมการต่อเรือรบขนาดใหญ่ นี่คือจุดเริ่มต้นที่เราเห็นว่า สุดท้ายปัญหามันหันกลับไปสู่การให้น้ำหนักกับนโยบายทางทหาร โดยเชื่อว่านโยบายนี้จะเป็นหลักประกันของความรุ่งเรืองของชาติ ในสภาพที่เราเห็น ยังผูกโยงกับเงื่อนไขของการขยายอำนาจในอนาคต เพราะถ้าเราเห็นผลพวงจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม หนึ่งในเรื่องใหญ่คือการกำเนิดของเรือกลไฟ คือจักรกลไอน้ำ ถ้าใช้บนบกก็คือรถไฟ ถ้าใช้น้ำก็คือเรือกลไฟ ผลพวงของการเกิดจักรกลไอน้ำทำให้รถไฟกำเนิดขึ้นในอังกฤษ เรือกลไฟทำให้กองทัพอังกฤษส่งกองกำลังไปยังตัวอาณานิคม เช่น กำลังทหารที่จะต้องส่งไปยังอินเดียทำได้เร็วมากขึ้น หรือกำลังทหารที่อังกฤษต้องเข้าตีกองทัพของฝ่ายราชสำนักที่มันทะเลย์ หรือพม่าก็ตาม

“ในภาวะที่
โลกเปลี่ยน ความ
ขัดแย้งในยุโรป
เริ่มไม่เป็ความ
ขัดแย้งในยุโรป
อย่างเดี๋ยวลแล้ว
เพราะพื้นที่ที่ยุโรป
เข้ามาควบคุมอยู่
ในโพ้นทะเล
กลายเป็นพื้นที่
ความขัดแย้งของ
ยุโรปไปด้วย”

พอเรือกลไฟมา การเดินทางจากยุโรปเข้ามาในเอเชียใช้เวลาสิบกกว่าวัน เท่ากับตอบเราว่าการส่งกำลังทหารเข้ามาในพื้นที่แถบนี้ทำได้เร็ว แต่มิติที่ใหญ่กว่านั้น คือเป็นการเปิดโจทย์การค้าขนาดใหญ่ และโจทย์การค้าชุดนี้ต่อไปถึงจีน เพราะในท้ายที่สุดเมื่อการค้าในยุคอาณานิคมหรือการค้าของจักรวรรดิขยายตัว อังกฤษไม่มีทางเลือกนอกจากกดดันให้จีนเปิดเมืองทำให้อังกฤษเข้าไปค้าขาย คำตอบนั้นก็คือ สงครามฝิ่นครั้งที่หนึ่ง เพราะฉะนั้นสงครามฝิ่นทั้งหมดไม่ใช่ปัญหาฝิ่นทีเดียว แต่มันเป็นโจทย์การขยายตัวจากการค้า

การขยายจักรวรรดิสู่โพ้นทะเลเกิดขึ้นพร้อมกับการปฏิวัติอุตสาหกรรม เกิดเครื่องมือเครื่องมือนใหม่ๆ รวมถึงการมาของอาวุธใหม่ๆ ในภาวะที่โลกเปลี่ยนความขัดแย้งในยุโรปเริ่มไม่เป็ความขัดแย้งในยุโรปอย่างเดี๋ยวลแล้ว เพราะพื้นที่ที่ยุโรปเข้ามาควบคุมอยู่ในโพ้นทะเลกลายเป็นพื้นที่ความขัดแย้งของยุโรปไปด้วย

เมื่อความขัดแย้งของยุโรปขยายตัวในพื้นที่ เมื่อจักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการีเริ่มขยายอำนาจเข้าไปคลุมเซอร์เบีย วันหนึ่งมกุฎราชกุมาร (อาร์ชดยุกฟรานซ์เฟอर्डินานด์) ถูกปลงพระชนม์ เหตุการณ์นี้ฝั่งออสเตรีย-ฮังการีก็กลับมองว่าจะเป็นโอกาสในการบีบให้เซอร์เบียยอมรับเงื่อนไขของออสเตรีย แต่มันไม่เป็แค่ความขัดแย้งระหว่างออสเตรีย-ฮังการีกับเซอร์เบียเท่านั้น เพราะต่างฝ่ายต่างก็มีพื้นที่ใหญ่หนุนหลัง พอบีบมากๆ ในท้ายที่สุดรัสเซียตัดสินใจระดมพล เยอรมนีก็ประกาศระดมพล เท่ากับว่าเงื่อนไขสงครามเกิดขึ้นจริงๆ

เหตุที่สงครามเกิดขึ้นต่อเนื่องยาวนาน
เมื่อสงครามเกิดขึ้นจริงๆ หลายคนคิดว่าสงครามจะสั้น

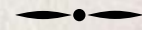

เนื่องจากสงครามก่อนหน้านั้น สงครามที่ปรัสเซียหรือเยอรมนีรบกับฝรั่งเศสใช้เวลาประมาณ 1 ปี สงครามที่ปรัสเซียรบกับออสเตรียอยู่ประมาณ 7 สัปดาห์ ทุกฝ่ายเชื่อว่าสงครามไม่ยาวหรอก พระเจ้าไกเซอร์ยังตรัสสอยพรทหารไปราชการสงครามว่า ให้ไปรบแล้วเดี๋ยวกลับมาฉลองคริสต์มาสร่วมกัน อีกมุมหนึ่งคนหนุ่มๆ ในอังกฤษอยากไปรบเมื่อสงครามเกิด เพราะเชื่อว่าสงครามสั้น และเชื่อว่าถ้ากลับมาแล้วจะเป็นวีรบุรุษ แทบจะไม่มีใครคิดว่าสงครามจะยาว ยกเว้นนักคิดบางคนเท่านั้น ทุกคนเชื่อว่าก่อนคริสต์มาสปี 1914 ก็จักกลับบ้านกัน แต่เขาเข้าจริงสงครามยาวไปถึงเดือนพฤศจิกายน ปี 1918

สอง ปัจจัยทางเทคโนโลยีที่เข้ามาในวันนี้เราอาจจะนึกไม่ถึง เช่น ปืนกลที่มีการประดิษฐ์ขึ้น นอกจากนั้นยังมีลวดหนามที่ใช้ในปศุสัตว์ ซึ่งอาจจะดูเป็นเรื่องเล็กน้อย ในภาษาทหารจะเรียกว่า 'ลวดหนามทึบเปล' พอมีลวดหนามแบบนี้ทำให้ต่างฝ่ายเวลาจะรุกเข้าไปรบกับอีกฝ่ายหนึ่งถูกยิงเสียชีวิตจากปืนกล แล้วลวดหนามที่กั้นจะทำให้ทหารที่รุกเข้าไปจะไปติดและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก พอมันถูกตรึงด้วยเงื่อนโซ่ทั้งสองฝ่ายจึงเริ่มรบด้วยปืนใหญ่ ยิ่งข้ามไปข้ามมา สุดท้ายพอ

ไปไหนไม่ได้ ก็จุดเป็นแนวสนามเพลาะ เพราะฉะนั้นสงครามโลกครั้งที่ 1 มีสภาพเหมือนสงครามที่อยู่กับที่ ในแนวรบด้านตะวันตกนี่ยาวมาก ยาวแทบจะข้ามประเทศเลยละ พอสงครามตรึงอยู่กับที่ ทำให้สงครามยาวโดยเงื่อนเวลา พอถึงฤดูหนาว หิมะตก พอฤดูหนาวเริ่มหมด หิมะละลายเป็นน้ำแข็ง คนอยู่ไม่ได้เลย เป็นหลุมเป็นบ่อไปหมด มันก็มีคำถามว่าแล้วจะรบกันอย่างไร คำตอบแรกอยู่ในวงการปศุสัตว์คือ ลวดหนาม คำตอบที่สองมาจากปศุสัตว์อีกคือ รถแทร็กเตอร์ไถนา เมื่อตัวล้อรถแทร็กเตอร์ไถนาที่เราเรียกด้วยภาษาไทยว่า 'ล้อตะขาบ' รถที่ใช้ในปศุสัตว์มีการเริ่มทดลองในอังกฤษเป็นความลับในชื่อ 'tank' เพราะฉะนั้นรถที่ผลิตออกมาคือเอารถที่ใช้ในฟาร์มมา แล้วเอาปืนมาประกอบติดตั้งแล้วล้อเปลี่ยนจากล้อยางเพื่อที่จะเคลื่อนที่ในพื้นที่ที่เป็นหลุมเป็นบ่อ นี่คือกำเนิดของรถถัง เพราะฉะนั้นสงครามที่เคยถูกตรึงไว้ด้วยแนวสนามเพลาะก็เริ่มเปลี่ยน รวมถึงการกำเนิดอีกอย่างหนึ่งคือ อากาศยาน ซึ่งเริ่มบินข้ามพื้นที่ได้ สงครามเกิดปี 1914 พอปี 1915-16 เครื่องบินเริ่มเข้าทำการรบจริงๆ แล้ว สงครามที่เคยถูกตรึงก็เริ่มเปลี่ยนเป็นลักษณะสงครามโลก เพราะบรรดาผู้เกี่ยวข้องมีอยู่ทั่วโลก

พูดง่ายๆ คือรัฐอาณานิคมเข้าสงครามด้วย พื้นที่รอบสยามก็มีปัญหา เพราะรอบสยามด้านหนึ่ง ถ้าเรียกแบบยุคอาณานิคม เราใช้คำว่า บริติชอินเดีย คือรวมตั้งแต่ปากีสถานจนถึงพม่า อีกฝั่งหนึ่งคือ เฟรนช์อินโดไชนา รวมอินโดจีนทั้งหมด เมื่อรัฐเจ้าอาณานิคมเข้าสงครามหมด สยามก็อยู่ในภาวะที่ต้องนั่งดูว่า แล้วท้ายที่สุดเราจะตัดสินใจอย่างไร

สยามในห้วงสงครามโลก

ในบริบทของสยามน่าสนใจ เนื่องจากในหลวงรัชกาลที่ 6 ทรงเป็นนักเรียนเก่าอังกฤษ ทรงจบโรงเรียนนายร้อยทหารบกแซนด์เฮิร์สต์ บรรจุเข้ารับราชการในกองทัพอังกฤษมาก่อน นอกจากนั้น พระองค์ท่านเสด็จไปอังกฤษตั้งแต่พระชนมพรรษา 13 ปี และประทับอยู่ที่นั่นนานพอสมควร อีกพระองค์หนึ่ง คือเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถฯ ท่านทรงเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนนายร้อยรัสเซีย เท่ากับว่าเรามีสมาชิกราชวงศ์ระดับสูงที่เป็นฝ่ายสัมพันธมิตร แต่เราก็มีขุนนางคนในสายทหารในราชสำนักที่เป็นฝ่ายเยอรมัน คือ เจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงจบการศึกษาที่เยอรมนี ส่วนคนในสยามไม่ชอบฝรั่งเศส เพราะเราเพิ่ง

ผ่านวิกฤตการณ์กับฝรั่งเศสในสมัยรัชกาลที่ 5 มาไม่นาน เรายังมีความรู้สึกที่ดีกับเยอรมนี หรือพูดง่าย ๆ ว่าสยามไม่เคยมีปัญหากับเยอรมนีมาก่อน

แต่กษัตริย์อังกฤษทรงตั้งพระยศแด่รัชกาลที่ 6 เป็นจอมพลในกองทัพอังกฤษ และถ้าเราย้อนกลับไปอ่านบันทึกหลายๆ ส่วน เราจะเห็นคำตอบส่วนหนึ่งอยู่ในบันทึกของ ดร. ฟรานซิส บี. แซร์ (Francis B. Sayre) หรือพระยาภิบาลานไมตรี ซึ่งมีบทบาทมากในช่วงหลังสงคราม (ในบันทึก) บอกว่าจริงๆ สยามอยากประกาศสงครามก่อน แต่ติดขัดด้วยที่สยามมีคนต่างชาติอยู่เป็นจำนวนมาก เราต้องการความมั่นใจ ผมคิดว่าความมั่นใจใหญ่ที่สุดของรัฐบาลของรัชกาลที่ 6 คือ การประกาศสงครามของสหรัฐอเมริกา ที่เข้าร่วมในเดือนเมษายน ปี 1917 คำประกาศสงครามของสหรัฐฯ ตอบโจทย์ใหญ่ โจทย์หนึ่งคือ เยอรมนีแทบจะไม่มีโอกาสชนะแล้ว เมื่อสหรัฐฯ ตัดสินใจเข้าสงคราม ผมคิดว่าตอบโจทย์ชัด และในโจทย์ที่ชัด ผมคิดว่ามันรวมถึงความมั่นใจของในหลวงรัชกาลที่ 6 ในปลายเดือนมิถุนายน 1917 (พ.ศ. 2460) จึงทรงเรียกประชุมลับ แล้วตรัสว่าสยามจะอยู่เป็นกลางไม่ได้แล้ว เพราะเมื่อสงครามสงบ สยามจะไม่ได้อะไร

สยามประกาศเข้าร่วม 'มหาสงคราม'

22 กรกฎาคม ปี 1917 สยามประกาศเข้าร่วมสงครามรัชกาลที่ 6 ทรงประกาศลงนามตอนเที่ยงคืนของคืนวันที่ 21 กรกฎาคม ก็เลยต้องถือเป็นที่ 22 โดยปริยาย ผมไม่แน่ใจเรื่องฤกษ์ยาม แต่ในมิติความมั่นคงที่พระองค์ท่านทรงตัดสินใจพระราชนิพนธ์ประกาศในตอนเที่ยงคืน เพราะทรงต้องการคุมสถานการณ์ก่อนรุ่งเช้าให้อยู่ เพราะถ้าข่าวหลุด กลุ่มที่นิยมเยอรมนีหรือคนเยอรมันในสยามจะก่อเหตุ เพราะฉะนั้นพระองค์ท่านมีเวลาเพียง 6 ชั่วโมงก่อนรุ่งสางคือ เที่ยงคืนถึง 6 โมงเช้าเพื่อคุมสถานการณ์

นั่นหมายความว่าคืนนั้นเจ้าหน้าที่สยามต้องควบคุมคนเยอรมันทันที 6 ชั่วโมงเป็นเวลาวิกฤตที่จะต้องคุมสถานการณ์ให้ได้ แล้วก็ยึดติดตามที่เราทราบกันทางประวัติศาสตร์ว่ารัฐบาลคุมสถานการณ์ไว้ได้หมด

ในการประกาศสงครามวันนั้น เรายังไม่ตัดสินใจว่าเราจะทำอะไรบ้างนะครับ ในการประกาศก็มี 2 ตัวเลือก จะอยู่เฉยๆ โดยประกาศว่าเราเข้าสงคราม หรือประกาศแล้วตัดสินใจส่งกำลังเข้าไปร่วม ในที่สุดเราตัดสินใจส่งกองทหารบก รถยนต์ กองพันทหารบก และหน่วยพยาบาล

ปากน้ำในปี 1893 (พ.ศ. 2436) เรายุบกับฝรั่งเศสที่ป้อมพระจุลจอมเกล้า แต่ปี 1918 ตรงปากน้ำ ณ จุดเดียวกัน กลับเป็นปากน้ำที่เราส่งทหารขึ้นเรือเพื่อไปช่วยฝรั่งเศสรบ ผมเรียกเหตุการณ์ชุดนี้ว่า 'ทวีปที่ปากน้ำ'

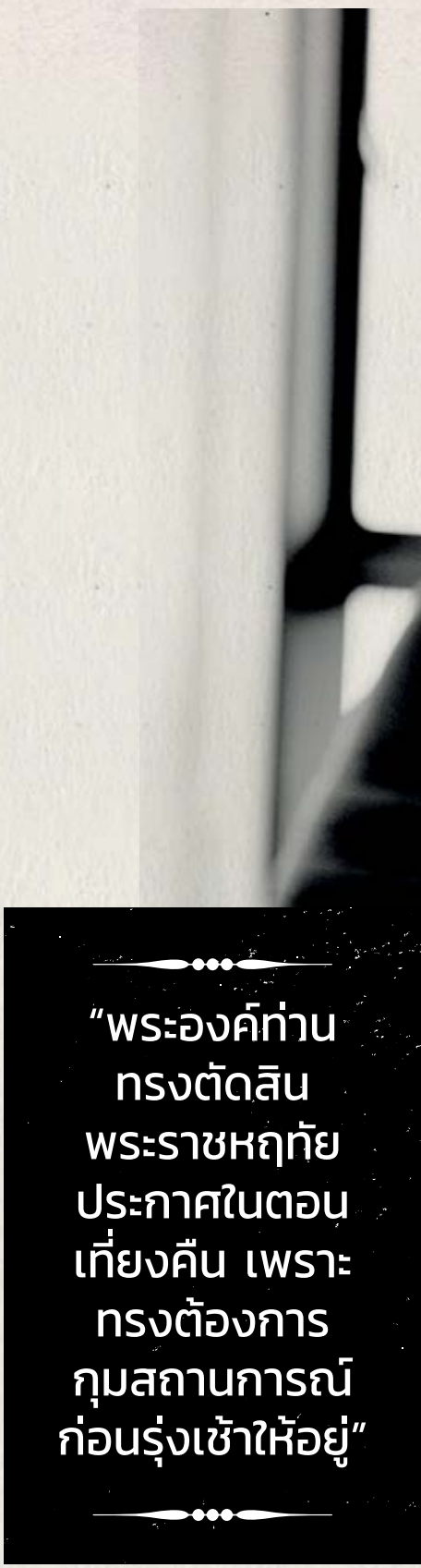
หลังจากเรือเดินทางไปถึงมาร์กแซย์ พอถึงก็แยกกำลังทหารไป ฝั่งที่จะเป็นนักบินก็ไปฝึก ใครจะฝึกหน่วยรบอื่นก็ไปฝึก นักบินเป็นกลุ่มที่มีการฝึกเป็นยาวนาน

พอสมควร กว่าจะมีก็เสร็จก็ต้นปี 1919 แต่สงครามสงบตอนเดือนพฤศจิกายน 1918 นักบินสยามที่ถูกส่งไปทั้งหมดจึงไม่ได้ร่วมรบ ต่างกับหน่วยรบภาคพื้นดินที่ฝึกแล้วเข้าไปรบจริง เราไปอยู่กับฝรั่งเศสในหน้าที่ของกองพันขนส่ง เพราะเราทำหน้าที่ขับรถ ควบคุมรถ เคลื่อนกำลังให้ฝรั่งเศส ที่น่าสนใจก็คือว่า แม้สงครามจะสงบในวันที่ 11 พฤศจิกายน ปี 1918 ก็จริง แต่ทางฝรั่งเศสขอให้เราอยู่ต่ออีก รถยนต์ที่ขับโดยทหารของสยามข้ามพรมแดนของฝรั่งเศสเข้าไปถึงเยอรมนี เพราะแม้สงครามจะสงบจริง แต่การลงนาม 'สนธิสัญญาแวร์ซาย' ยังไม่เกิดขึ้น ตอนนั้นฝรั่งเศสจึงเตรียมรบต่อ กองรถยนต์ของเราจึงข้ามพรมแดนไปลึกพอสมควร จนในที่สุดเยอรมนีลงนามในสนธิสัญญาแวร์ซาย เราถึงหยุดบุก แล้วก็ได้รับคำสั่งให้กลับไปตั้งกองที่เมืองรอนสตัดต์ และได้รับคำสั่งให้เตรียมเดินทางเข้าปารีสเพื่อสวนสนามฉลองชัยชนะ

สยามกับผลพวงของการเข้าร่วม 'มหาสงคราม'

เรื่องแรก เราได้สวนสนาม นี่เป็นเรื่องใหญ่ นะครับ เพราะเท่ากับเป็นการบ่งบอกสถานะของรัฐบาลสยามในเวทีโลก เพราะประเทศที่ชนะสงครามเท่านั้นถึงจะมีสิทธิสวนสนามผ่านประตูชัยที่ปารีส จากนั้นก็ได้รับคำสั่งให้เตรียมเดินทางไปสวนสนามต่อที่ลอนดอน แต่เราไม่ได้ส่งกำลังทหารไปเต็มอัตรา แล้วก็ไปสวนสนามอีกที่ที่คนไม่ค่อยได้พูดถึงคือ บรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม เพราะฉะนั้นทหารอาสาจากสยามได้สวนสนามทั้งสิ้น 3 ครั้ง การได้สวนสนามเป็นการบ่งบอกสถานะของความเป็นประเทศสมัยใหม่ที่กำลังจะมีบทบาทในเวทีโลก เพราะเอเชียมีประเทศที่เข้าร่วมสงครามทั้งหมด 3 ประเทศคือ จีน ญี่ปุ่น และสยาม แต่เราเป็นประเทศเดียวที่ส่งทหารเข้าไปรบ เพราะที่เหลือเขาส่งคนไปรบในพื้นที่ของเขา แล้วประเทศเอเชียอื่นๆ อย่างเวียดนาม เขารบในฐานะที่เป็นประเทศเอกราช การสวนสนามจึงเป็นเรื่องใหญ่ และเราก็ได้เอารถไตรรงค์ของเราไปยุโรป เพราะแต่เดิมเราไม่มีธงชาติ มีแต่ธงรูปช้างเผือก แต่พอต้องออกสนามรบ เขาจะมีข้อตกลงหรือระเบียบประจำรถว่ารถคันแรกของขบวนทหารสยามจะต้องปักธงไตรรงค์ไว้ เพราะขบวนรถเมื่อเข้าสู่สนามรบจะถูกแยกย่อยไปอีก เนื่องจากไม่สามารถจัดขบวนใหญ่ได้ เพราะอันตราย ดังนั้นทุกขบวนย่อยจะมีธงไตรรงค์ปักไว้เลย ในหลวงรัชกาลที่ 6 มีพระราชดำริว่าธงต้องมีความเป็นสากล จึงไม่ต้องสงสัยว่าทำไมสีถึงเหมือนกันกับฝรั่งเศส เพราะเราได้รับอิทธิพลมาจากยุโรป หรือฝรั่งเศส

เรื่องที่สอง ราชสำนักมีความหวังที่จะแก้สนธิสัญญาที่ไม่เป็นธรรมทั้งหมด ซึ่งเริ่มทำในปี 1855 หรือที่เราคุ้นในชื่อ สนธิสัญญาเบาว์ริง ที่เรากับอังกฤษ ตอนนั้นเราเสียเปรียบมาก เพราะต้นแบบของสนธิสัญญาเบาว์ริงมาจากสนธิสัญญานานกิง ที่อังกฤษทำกับจีนหลังจากสงครามฝิ่น ดังนั้นเมื่อเราทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ก็มีความ

“พระองค์ท่านทรงตัดสินใจ พระราชหฤทัยประกาศในตอนเที่ยงคืน เพราะทรงต้องการ คุมสถานการณ์ ก่อนรุ่งเช้าให้อยู่”

เสียเปรียบ เพราะเป็นการยอมรับอิทธิพลของตะวันตก โดยหวังว่าเราจะไม่เผชิญปัญหาขนาดใหญ่กว่าอย่าง การเสียเอกราช การที่เรายอมให้เซอร์จอห์น เบาว์ริง เข้ามากำหนดเขตแดนภาษีที่เราเสียเปรียบ เช่น ร้อยชัก 3 หรือร้อยละ 3 และเรื่องสิทธิสภาพนอกอาณาเขต พูดง่าย ๆ ว่าเป็นเรื่องของการที่ตะวันตกไม่รับเงื่อนไขของกฎหมายสยาม เพราะมองว่าไม่เป็นมาตรฐาน เมื่อเราตัดสินใจเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ 1 เราก็ต้องตระหนักอีกมุมหนึ่ง ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 คือ พระองค์ทรงพยายามสร้างกฎหมายสยามให้เป็นมาตรฐานสากล ประเทศตะวันตก ถึงจะยอมรับ ดังนั้นเมื่อเราได้แก่นธสิริสัญญาที่ไม่เสมอภาค หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เป็นเพราะเราปรับระบบกฎหมาย ให้เป็นมาตรฐานด้วย

เรื่องที่สาม เป็นเรื่องที่ถูกพูดถึงน้อยมากในสังคมไทยก็คือ เราได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งสันนิบาตชาติ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกฯ เสมือนเป็นการเปิดบทบาทใหม่ ของสยามในเวทีโลกเช่นกัน หรือถ้าจะใช้ก็คือ เป็นการเปิดหน้าของการทูตสมัยใหม่ของสยาม แปลว่าผู้แทนของสยามได้นั่งในเวทีของรัฐมนตรีว่าการในยุโรปเลย ถ้าถอยกลับไปในยุครัชกาลที่ 5 ภาพนั้นแทบเป็นไปไม่ได้เลย สถานะของสยามในเวลานั้นจึงเท่าเทียมกับบรรดารัฐมหาอำนาจในยุโรป

เรื่องที่สี่ ทำให้ทหารของสยามส่วนหนึ่งเป็นทหารสมัยใหม่ เพราะมีประสบการณ์จากการรบในยุโรป

การศึกษาสงครามโลกเพื่อเรียนรู้เรื่องความมั่นคง

สงครามโลกครั้งที่ 1 คือสิ่งที่คนยุคเก่าเรียกว่า 'มหาสงคราม' เพราะไม่คิดว่าจะมีสงครามใหญ่ขนาดนี้อีกแล้ว จินตนาการของคนยุคนั้นมันเป็นสงครามโลกครั้งแรก ดังนั้นคนที่สนใจสงครามโลกจะเห็นได้ว่า ในร้านหนังสือปัจจุบันนี้ก็ยังมีหนังสือเรื่องสงครามโลกครั้งที่ 1 ออกวางขาย ทั้งๆ ที่สงครามโลกสงบไปนานแล้ว เหตุผลเพราะว่า เรื่องนี้ยังเป็นปัญหาการวิเคราะห์ที่ไม่สิ้นสุดใน 100 ปี คำถามสำคัญคือ อะไรกันแน่ที่เป็นสาเหตุของสงครามวันนี้ยังถกกันอยู่เลย ถามว่าเราเรียนรู้เพื่ออะไร ก็เพื่อตอบว่าวันนี้ตัวแบบความขัดแย้งของสงครามโลกครั้งที่ 1 มันอาจจะใกล้เคียงกับคนยุคเรานะ เช่น รัฐมหาอำนาจใหม่กับเก่าปะทะกันในเชิงผลประโยชน์ แล้วก็มีการเดินทับซ้อนกันอยู่ เช่น ปัญหาชาติพันธุ์ ถ้าคิดอย่างนี้ผมก็ไม่กล้าใช้คำว่าประวัติศาสตร์ซ้ำรอยนะ แต่อาจจะทำให้เราต้องหวนคิดเปรียบเทียบบริบทใน 100 ปีของความขัดแย้งโลกว่ามีอะไรใกล้เคียงกันไหม ในฐานะคนที่สนใจประวัติศาสตร์สงคราม ผมว่ามันก็ใกล้เคียงกันนะ มหาอำนาจเก่าวันนี้ก็คือสหรัฐฯ และยุโรป ส่วนมหาอำนาจใหม่ก็คือจีน

จากยุคที่ใช้กำลังทหารในการล่าเมืองขึ้น สู่ แสนยานุภาพแห่ง 'Soft Power'

สัญลักษณ์ของสงครามในปัจจุบันมีมากกว่าเป็น เพราะเป็นสิ่งที่หายากที่สุดแล้ว ไม่อยากจะทำตามล้มล้างสมัยไปแล้ว อารูทที่เราคิดไม่ถึงมันอยู่ในสมาร์ตโฟนของพวกเราแหละ เพราะโลกสมัยใหม่ทุกอย่างเป็นเรื่องของความสมารถ หรืออัจฉริยะที่สามารถเข้าถึงประเทศอื่นๆ ได้จึงมีคำว่าซอฟต์แวร์ ดั้งเดิมสิ่งที่เราพูดถึงในโลกของสงครามมันคือ ฮาร์ดแวร์ คือการรบ แต่วันนี้ซอฟต์แวร์น่าจะล้ำกว่า เพราะมันอยู่ในแชนแนลแวร์มัลแวร์ต่างๆ เพราะฉะนั้นสงครามในโลกสมัยใหม่อาจจะไม่ต้องใช้กำลังขนาดใหญ่ เหมือนที่เกิดในสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 อีกต่อไปแล้ว เราอาจจะทำสงครามและรบกันบนสนามไซเบอร์ ไวรัสดคอมพิวเตอร์นี่แหละคือข้าศึกที่แท้จริง ดังนั้นโจทย์สมัยใหม่จึงไม่ใช่เรื่องสงครามก่อนการร้าย แต่เป็นบริบทของสัญลักษณ์เชิงอำนาจ วันนี้ตัวอย่างที่ชัดของซอฟต์แวร์คือ K-Pop ทั้งหลาย เมื่อก่อนซอฟต์แวร์คือวัฒนธรรมแบบฝรั่ง ฮอลลีวูด หรือญี่ปุ่น แต่เกาหลีเปลี่ยนแปลงเร็วมาก ตั้งแต่ปี 1950 ที่เกิดสงครามเกาหลีแล้วไทยไปช่วยรบ จนตอนนี้เกาหลีส่งออกวัฒนธรรมไปแล้ว เราต้องยอมรับว่าอำนาจสมัยใหม่อาจเป็นเรื่องที่จับต้องไม่ได้ แต่เราต้องแบกไว้ในตัวก็คืออยู่ในสมาร์ตโฟน เป็นอำนาจที่ผูกพันกับชีวิตเรามากเหลือเกิน จนผมสงสัยว่าปัจจัยที่ 5 ของชีวิตคนทุกวันนี้คือโทรศัพท์มือถือ ไม่ใช่รถยนต์ เพราะวันไหนไม่มีมือถืออยู่กับตัวแล้วใจไม่ตี พอกุอย่างมันผูกกับสมาร์ตโฟนหมด ชีวิตเราก็จะผูกอยู่กับซอฟต์แวร์ ประวัติเรา หรือ ข้อมูลใดๆ ทั้งหมดก็จะอยู่ในนั้น ดังนั้นซอฟต์แวร์หรืออย่างโทรศัพท์มือถือก็เป็นอาวุธได้เช่นกัน ☺

รับสิทธิ์ง่ายๆ ใน 3 ขั้นตอน

ไลค์ หนุ่ถ่วน บีทีเอส

แชร์ โพสต์โปรโมชันร้านส้มตำเดอไปยังหน้า Wall ของตัวเอง โดยตั้งค่าสาธารณะ

โชว์ ให้พนักงานร้านส้มตำเดอดู

รับส่วนลด
15%

เฉพาะค่าอาหารที่รับประทานในร้านเท่านั้น

ตั้งแต่วันที่

1 ส.ค - 30 ก.ย. 2560

เมนูแนะนำ

ตำข้าวสกลนคร

สะโพกไก่ทอดเดอ

ต้มแซ่บกระดูกอ่อน

หมูร่อนให้เดอ

ส้มตำเดอ (SOMTUM DER)

- 📍 ศาลาแดง (ทางออก 4)
- 🕒 5/5 ถนนศาลาแดง สี่ลม บางรัก กรุงเทพฯ 10500
- 🕒 เปิดทุกวัน 11.00-14.30 น. และ 16.30-22.30 น. (Last Order 22.00 น.)
- ☎ 0 2632 4499
- 📍 Somtum Der BKK ส้มตำเดอ

BTS

- 📞 BTS Hotline 0 2617 6000
- 📍 หนุ่ถ่วน บีทีเอส

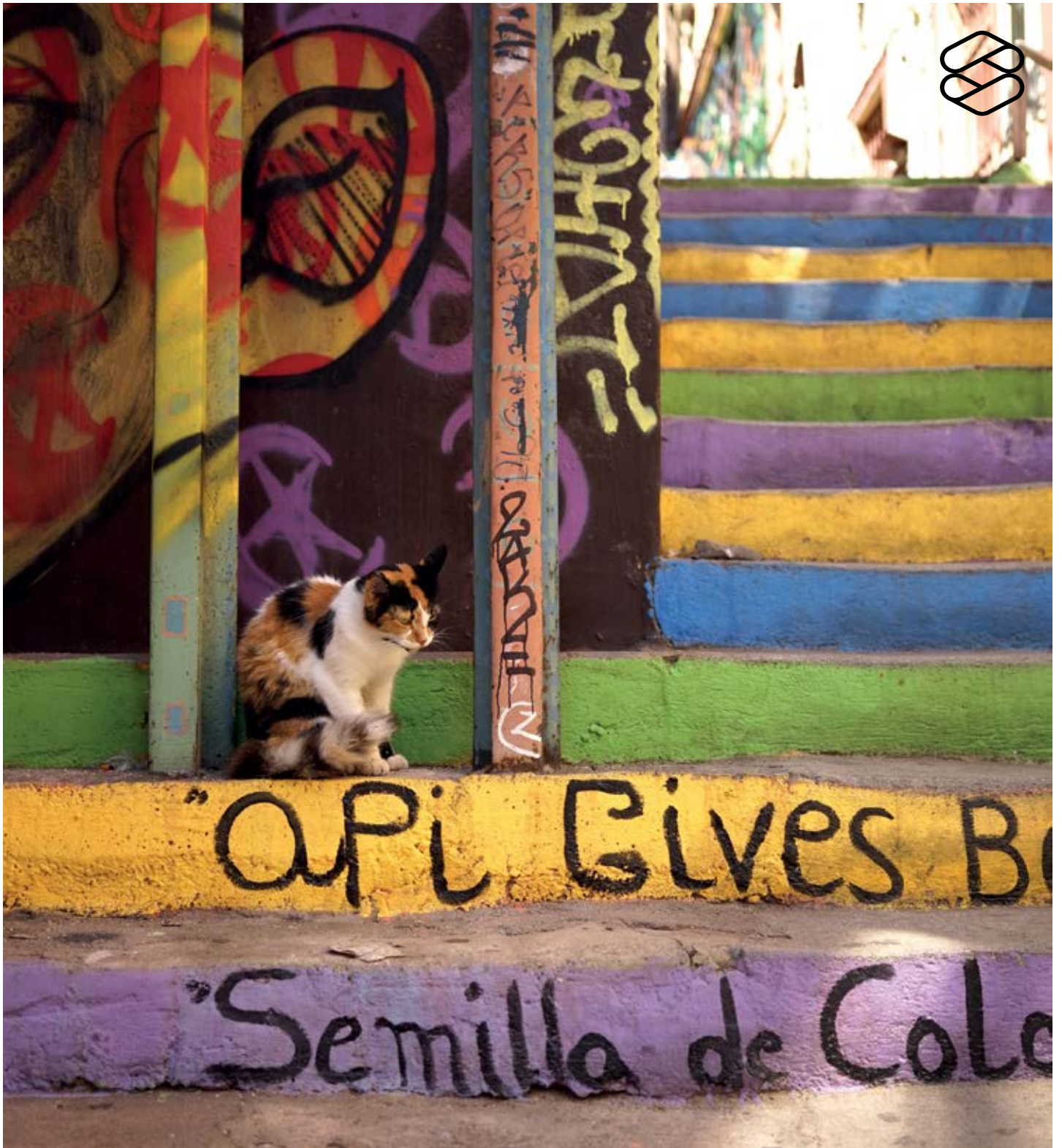
แซ่บ ครบรส ทุกครก คอนเฟิร์ม

ว่ากันว่าร้านนี้เขาเลิฟความแซ่บไปไกลถึงนิวยอร์ก เป็นร้านอาหารไทยในต่างประเทศที่ได้รับการแนะนำจากมิชลิน ไกด์ จนได้ความมาประดับครกในปี 2016 รืออย่างนี้แล้ว คนไทยสายแซ่บจะพลาดได้อย่างไร เมื่อส้มตำเดอพร้อมเสิร์ฟอยู่แบบศาลาแดงนี้เอง พอได้ตามไปชิมเท่านั้นแหละสิ่งได้เข้าใจว่าทำไมได้ความมา เพราะรสชาติของแต่ละเมนูมีกลิ่นอายแบบอีสานแท้ ๆ ทั้งยังมีเมนูหลากหลาย แต่เมนูส้มตำก็เลือกไม่ถูกแล้วยังมีของทานเล่นให้เลือกสั่งมาชิมเต็มไปหมด เรียกได้ว่าแวะเวียนมาลิ้มลองหลายรอบก็ไม่เบื่อ แถมบรรยากาศยังสบาย ๆ มีบาร์ส้มตำให้เซฟตี้โชว์กันแบบเรียลไทม์ การตกแต่งร้านก็ชนะเลิศ มีการนำงานฝีมือท้องถิ่นอย่างส้มจับปลาและทอดนึ่งข้าวมาดัดแปลงเป็นไอศกรีมพุดดิ้งเพดาน ใ้ใจจนต้องบอกต่อเลยทีเดียว

สแกน QR Code นี้หรือพิมพ์ goo.gl/D8ogom เพื่อไปยังโพสต์โปรโมชันร้านส้มตำเดอ

LIFESTYLE

IT'S ALL ABOUT LIVING YOUR LIFE TO THE FULLEST

ยังคงติดตามคุณหมอเก๋-คัมภีร์ สรวมศิริ ออกเดินทางไกลไปดูสตรีทอาร์ตสีสันสดใสที่ประเทศชิลี

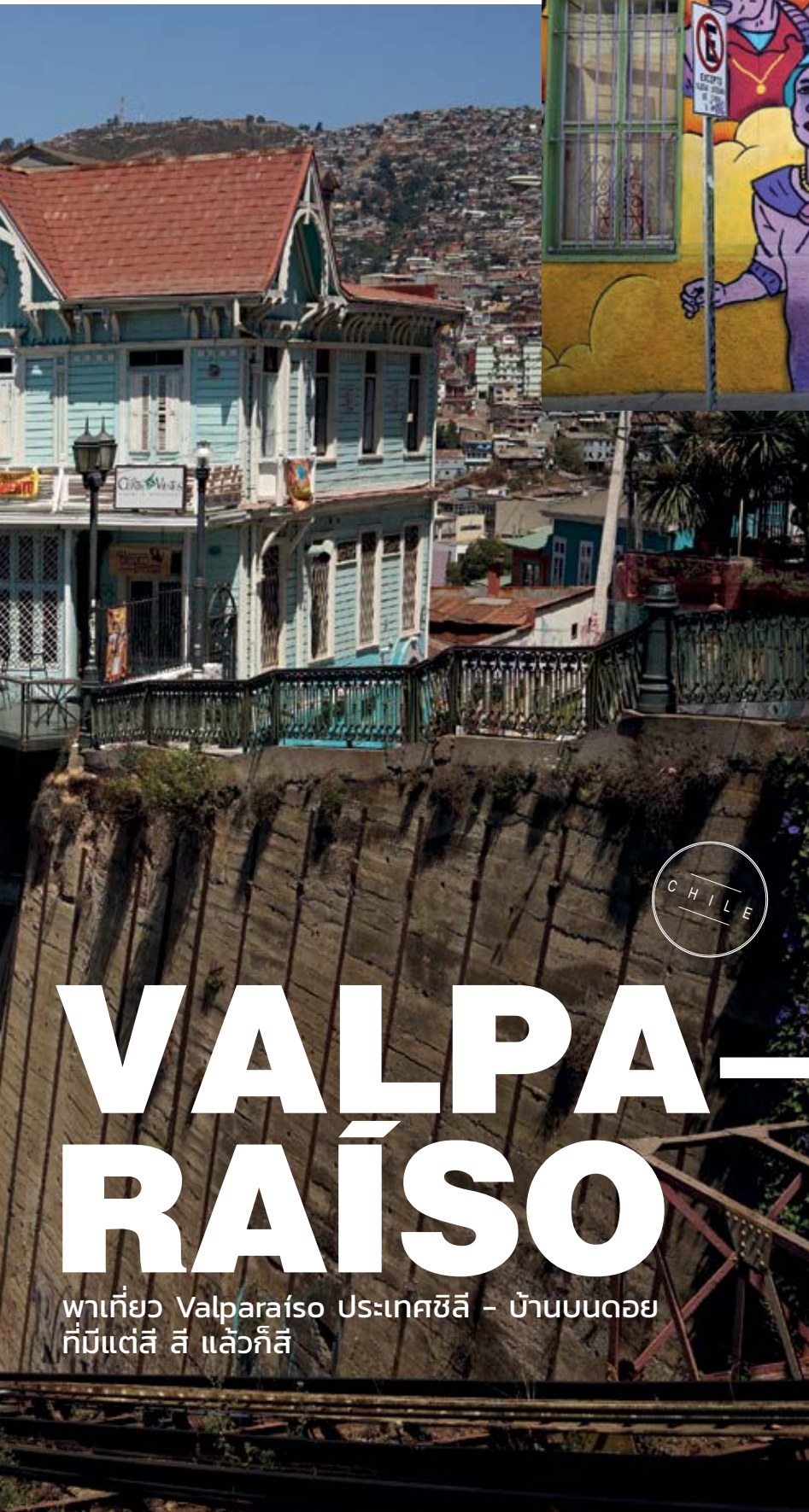

TRAVEL

เรื่องและภาพ คัมภีร์ สรวนศิริ

VALPA- RAÍSO

พาเที่ยว Valparaíso ประเทศชิลี - บ้านบนดอย
ที่บีแต่ลี ลี แล้วก็ลี

เมื่อพูดถึงประเทศที่ชื่อสั้นแต่แนวชายฝั่งทะเลยาว
อย่างชิลี สิ่งแรกที่คนนึกถึงมักจะต้องแตกต่างกัน
ออกไป บางคนนึกถึงสถานที่ท่องเที่ยวชื่อดังอย่าง
พาตาโกเนีย หรือเกาะอีสเตอร์ บางคนเคยได้ยินชื่อ
กวีเจ้าของรางวัลโนเบลอย่าง ปาโบล เนรูดา บางคน
จำได้เพียงหน้าประวัติศาสตร์ทางการเมือง
ช่วงทศวรรษ 1970 ที่ไม่ค่อยสวยหรู

แต่จะมีใครรู้อย่างไรว่า ชิลีเป็นอีกหนึ่งประเทศที่
โด่งดังเรื่องสตรีทอาร์ต

จริงอยู่ว่าสตรีทอาร์ตถือกำเนิดขึ้นในประเทศ
สหรัฐอเมริกา แต่เพียงเวลาไม่นาน วัฒนธรรมการ
ขีดเขียนระบายสีลงบนผนังก็เดินทางมาถึงทวีป
อเมริกาใต้ในที่สุด

ข้อมูลในอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่อธิบายตรงกันว่า
สตรีทอาร์ตในชิลีเกิดขึ้นในรูปแบบการแสดงความ
คิดเห็นอย่างโจ่งครึ่ม แต่เรียบง่าย และปลอดภัย
ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหารของนายพล
ออกุสโต ปิโนเชต์ (Augusto Pinochet)

ขณะที่คนท้องถิ่นบางคนก็เล่าว่า สตรีทอาร์ตในชิลี
เริ่มต้นหลังแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในปี 1980 (ซึ่งโดยสถิติ
แล้วก็ดูจะมีถึงเจ็ดครั้ง) ในขณะที่ชาวเมืองกำลังช่วย
กันฟื้นฟูซ่อมแซมบ้านเมืองนั้น ปาโบล เนรูดา กวีและ
ฮีโร่ชื่อดังของชิลีก็ไปชักชวนเพื่อนศิลปินจากหลาย
ประเทศให้มาช่วยกันวาดภาพบนผนัง เพื่อเพิ่มขวัญ
และกำลังใจให้ชาวบ้าน

แต่ไม่ว่าวัฒนธรรมสตรีทอาร์ตในชิลีจะเริ่มต้นด้วย
วิธีไหน อีกไม่กี่ทศวรรษถัดมา ศิลปินในชิลีก็เริ่มจับทาง
ของตัวเองได้ แล้วก็ค่อยๆ พัฒนามาเป็นลักษณะ
สตรีทอาร์ตแบบที่เห็นในปัจจุบัน

นอกจากเมืองหลวงอย่างซานติอาโกแล้ว อีกเมือง
ที่มีสตรีทอาร์ตให้ดูทุกหัวมุมตึกคือ บัลปาราอีโซ (Val-
paraíso) ครีบี

เมืองท่าริมทะเลที่อยู่ห่างจากซานติอาโกด้วยรถบัสไม่กี่ชั่วโมงนี้ เดิมทีเป็นเมืองที่เรือทุกลำต้องหยุดพักก่อนเดินทางต่อไปสหรัฐอเมริกาในสมัยต้นทศวรรษ 1914 การเดินทางอ้อมทวีปอเมริกาใต้ก็ไม่จำเป็นอีกต่อไป ทำให้บัลปาราอีโซไม่ใช่เมืองที่ 'ต้องแวะ' และเมืองก็เข้าสู่ยุคตกถอยจนกระทั่งการมาถึงของวัฒนธรรมสตรีทอาร์ต ที่ทำให้บัลปาราอีโซกลับมาเป็นที่ขึ้นในสายตาของนักเดินทางอีกครั้ง

แรกพบสถาปัตยกรรมของเมืองบัลปาราอีโซจากระยะไกล จะเห็นว่าเมืองนี้ประกอบขึ้นจากเนินเล็กๆ เรียงติดกันหลายคนจึงเปรียบเทียบเมืองนี้เหมือนซานฟรานซิสโกของอเมริกา

เมื่อเหยียบย่างเข้าไปดูใกล้ๆ คุณจะเริ่มสังเกตเห็นได้ว่าบ้านแต่ละหลังเป็นคนละสีกัน ที่เป็นแบบนี้เพราะแรกเริ่มเดิมทีบ้านแต่ละหลังใช้สีที่เหลือจากการทาสีเรือเมื่อสีมีไม่พอ บ้านที่ติดกันก็พลอยมีสีที่ไม่เหมือนกันไปด้วย ต่อมาผู้ใหญ่ของเมืองบัลปาราอีโซเริ่มมองเห็นว่านี่คือจุดขายของเมือง ปัจจุบันจึงมีข้อตกลงว่า รัฐจะช่วยจ่ายค่าสีทาสีบ้านให้ครึ่งหนึ่ง ถ้าคุณตกลงว่าจะทาสีบ้านให้ไม่เหมือนกัน

แต่ไม่ใช่แค่สีที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้เด่นชัดในบัลปาราอีโซหรือทิวทัศน์สิ่งมีชีวิตอยู่แทบทุกผนัง มุมตึกบันได คือศิลปะอะโรสติกอย่าง ซึ่งมีตั้งแต่การขีดเขียนธรรมดา ภาพวาดสีจุดขาด กระเบื้องโมเสก ไปจนถึงการใช้หิน ดินไม้ หรือวัสดุอื่นๆ ประกอบให้เป็นรูปภาพขึ้นมา เรียกได้ว่าเป็นสวรรค์ของผู้คลั่งไคล้ในศิลปะอย่างแท้จริง

ในบัลปาราอีโซโดยเฉพาะเขตที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก (UNESCO World Heritage) อย่าง Cerro Concepción และ Cerro Alegre เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการเดินเล่นดูงานศิลปะบนผนัง แถวนี้มีพื้นที่ที่ไม่ถูกปกคลุมด้วยงานศิลปะอะโรสติกอย่างน้อยมาก น่าจะมีตึก Radio Portales เพียงตึกเดียวเท่านั้นแหละที่เป็นสีเทาเรียบเนียนทั่วกัน ซึ่งเพื่อนชาวบัลปาราอีโซกระซิบกับเราว่าเป็นเพราะเขาทาสีทับลงไปใหม่ทุกวัน ทำให้โดยสถิติแล้วมันเป็นตึกที่มีคนมาขีดเขียนมากที่สุด

สำหรับนักเที่ยวชมสตรีทอาร์ตมือใหม่ หากอยากลอง
เสพความแตกต่างของสรรพสิ่งที่อยู่บนกำแพงให้ลองแบ่ง
ประเภทแล้วสอดส่ายตามองหาแบบ 'ศิลปะ' ดังนี้ครับ

แท็กส์ (Tags) - คือการเขียนคำ ชื่อ หรือตัวย่ออะไร
สักอย่างลงไปด้วยสีเดียวในบริเวณที่เข้าถึงยาก ลอง
พยายามอ่านตัวอักษรที่ว่าดู แล้วจะพบว่าสนุกมาก เพราะ
มันไม่ง่ายเท่าไร ที่เป็นแบบนี้เพราะอิทธิพลการเขียนให้
'มีรอยหยักมากที่สุดเท่าที่จะทำได้' ตามแบบฉบับปิชากา
(Pichação) ของชาวบราซิล

โทรว้อปส์ (Throw Ups) - ก็คือแท็กส์แบบใช้สีสเปรย์
พ่นสองสี มีลักษณะเป็นอักษรตัวใหญ่ที่มีความหนา เป็น
ข้อความสั้นๆ และไม่ได้สวยงามมาก ทั้งสองแบบถูก
สร้างขึ้นโดยเจ้าของอย่างไม่เต็มใจ มักเป็นการแสดงออก
ของเหล่าแก๊งวัยรุ่น และแน่นอนว่าผิดกฎหมาย

มิวเรียลส์ (Murals) - แบบนี้คือภาพวาดที่ต้องใช้
เวลา ส่วนมากเจ้าของผนังจะตกลงกับศิลปินให้มาวาด
ภาพที่ตนต้องการ (ด้วยการว่าจ้างหรือไม่ก็สุดแล้วแต่
แบบนี้ไม่นับว่าผิดกฎหมาย และยูเนสโกก็ไม่ได้ว่าอะไร)
ด้วยจุดประสงค์เพื่อป้องกันไม่ให้มีคนมาวาดแท็กส์หรือ
โทรว้อปส์ทับลงไป เพราะศิลปินส่วนใหญ่จะถือคติ
ไม่ว่าอะไรทับกัน ส่วนมากมีเรื่องราวเบื้องหลังภาพวาด
และถ้ารู้จักศิลปินด้วยก็จะยิ่งน่าเข้าไปใหญ่

ข้อมูลเกี่ยวกับภาพวาดส่วนมากหาได้ในอินเทอร์เน็ต
แต่ก็ต้องเตรียมใจเผื่อไว้ด้วยว่า เมื่อไปเหยียบย่างยังจุดที่
บักหมดไว้ ภาพที่คุณตั้งใจมาชื่นชมอาจถูกทับถมด้วย
สีสันจากภาพอื่นไปเรียบร้อยแล้ว

"สตรีทอาร์ตก็แบบนี้แหละ บางภาพก็อยู่ได้แค่คนเดียว
ของแบบนี้มันมีอายุขัย ถ้าอยากให้รูปอยู่นานๆ คงต้องวาด
ลงผ้าใบแล้วเก็บเอาไว้เอง" เพื่อนคนเดิมกล่าวตบท้าย

จริงๆอย่างที่เขาวางไป ในพื้นที่สาธารณะแบบนี้ ใครก็มี
สิทธิวาดรูปทับลงไปใหม่ - ถึงมันจะผิดกฎหมายก็เถอะ! ☺

FYI

- เดินทางไปบัสปาราอิโซจากซานติอาโกได้ โดยการนั่งรถบัสจากท่ารถที่ติดกับสถานีรถไฟใต้ดิน Universidad de Santiago หรือ Pajaritos
- รถบัสระหว่างสองเมืองใช้เวลาราว 2 ชั่วโมง ทำให้สามารถจัดทริปไปเข้าเย็นกลับจากซานติอาโกได้ แต่ถ้าจะค้างคืนที่บัสปาราอิโซก็มีที่พักติกา
- ศิลปินสตรีทอาร์ตขึ้นชื่อของบัสปาราอิโซที่นำไปชมผลงานมีหลายคน ที่พบเห็นชิ้นงานได้บ่อย เช่น Culli Mangui, Un Kolor Distinto, Anis, Daniel Marcelli, Inti เป็นต้น
- มีทัวร์เดินชมสตรีทอาร์ตให้เลือกเข้าร่วมหลายทัวร์ บางทัวร์ถึงขั้นพาไปลองมือละเลงสีบนผนังด้วยตัวเอง

BUSINESS TALE

เรื่อง ไอศกรีม รื่นกิมมิใจ ภาพ Diamond Grains

LEARN- ING BY TRYING

จุดเริ่มต้นที่ทำให้เรารู้จักกับกราโนลาหรือธัญพืชกรอบ เกิดจากเทรนด์การรักษาสุขภาพที่เข้ามาในเมืองไทยช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา และทำให้ **Diamond Grains** กราโนลาเจ้าแรกในไทยประสบความสำเร็จ เราจึงอยากชวนไปพูดคุยกับสองผู้ก่อตั้งอย่าง **อุน-ชนิสรา ไททอง** และ **แพ็ค-วุฒิกานต์ วงศ์ดีประสิทธิ์** คู่รักนักคิดที่ไม่เคยทำธุรกิจมาก่อน แต่เชื่อมั่นในสินค้าและพัฒนางานประสบความสำเร็จ และเปลี่ยนความคิดของเราว่าอาหารเพื่อสุขภาพก็อร่อยได้

DO NOT FEAR, ONLY BELIEVE

อุณ: เราเป็นเด็กธรรมดาที่ยอยากมีกิจการเป็นของตัวเอง เราชอบอาหารด้วยกันทั้งคู่ แต่ก็รู้ว่าอาศัยความชอบอย่างเดียวคงไม่พอ ก็เลยลองศึกษาเทรนด์ต่างประเทศ ทำให้เรารู้ว่าเทรนด์สุขภาพกำลังมา แล้วในเมืองไทยก็ยังมีผู้เล่นอยู่น้อย ขนมสุขภาพที่เรานึกถึงส่วนใหญ่คือจะมีรสชาติที่ไม่อร่อย เรามองเห็นช่องว่างตรงนี้ ก็เลยคิดว่าน่าจะลองทำดู

แพ็ค: ขนมหหรืออาหารสุขภาพที่เราคิดทำจะต้องไม่มีส่วนผสมของแป้ง นี่คือไอเดียหลักมาโดยตลอด ตอนที่คิดจะทำก็ไม่มีมีความกลัวอะไรเลย เพราะเราอาจจะไม่มีโอกาสได้ลองทำธุรกิจมาก่อน อุณทำงานเล็กๆ น้อยๆ ส่วนเราก็เล่นหุ้น พอยังไม่เคยมีใครทำธุรกิจมาก่อน เราก็เลยไม่รู้ลึกกลัว

KNOW-HOW IS POWER

อุณ: หลังจากคิดแล้วว่าทำอะไร เราก็ทดลองทำขนมเองในครัวที่บ้าน จุดเริ่มต้นเกิดจากเตาเล็กๆ แล้วก็เอาขนมมาให้เพื่อนๆ กิน ทดลองไปเรื่อยๆ เกือบ 3 ปีจนหาสูตรกรานโนลาแบบปัจจุบันได้ เลยได้ผลิตก้อนช้อออกมาเป็นกรานโนลาที่เรียลธัญพืช ก็เหมือนกับชีเรียลอาหารเช้า แต่ไม่ใช่แป้งและน้ำตาล ที่ใช้เวลาในการพัฒนาสินค้านานมากก็เพราะเราทดลองทำหลายอย่างมาก พอได้สินค้าอย่างหนึ่งก็ทำออกมาขาย ขายได้บ้าง ไม่ได้บ้าง เราก็พัฒนาสินค้าใหม่ๆเรื่อยๆ การคิดค้นสินค้าออกมาแต่ละอย่างมันทำให้เรารู้ know-how บางอย่างเพื่อที่จะเขาไปพัฒนาเป็นสินค้าต่อไปได้ การทดลองผิดถูกทั้งหลายที่ผ่านมาทำให้เราได้กรานโนลาแบบปัจจุบัน

WIN THE CUSTOMER'S HEART

อุณ: รู้สึกว่าทุกประสบการณ์ที่เราได้รับมันเป็นเรื่องจริง เราต้องลองพลาด ลองผิดหวังจริงๆ ถึงจะเข้าใจ การเรียนคอร์สต่างๆ ทั้งหลายไม่ได้สอนให้เรารู้จักกับความกลัวหรือความผิดพลาดที่แท้จริงเลย การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงจะทำให้เราเข้าใจลูกค้ามากขึ้น มีความรู้สึกห่วงหาเหวนลูกค้า หรือมีความรักในตัวลูกค้ามากขึ้น เพราะเรารู้แล้วว่าเราได้ลูกค้ามาสักคนไม่ใช่เรื่องง่าย ไม่ใช่ว่าลูกค้าคือพระเจ้านะ แต่เขาเป็นผู้มีพระคุณจริงๆ

“ถ้าเรายังมอง ปัญหาเป็น ปัญหา แล้วมา นั่งกังวล เราก็ ไม่ควรที่จะทำ ธุรกิจ เพราะ การทำธุรกิจคือ การแก้ปัญหา”

- ชนิษฐา ไททอง

แพ็ค: แผนการเราง่ายมาก คือเอาใจเขามาใส่ใจเรา เอาใจใส่ทุกคนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ร้านค้า พนักงานที่ทำงานด้วย ลูกค้าทุกคน ถ้าเกิดปัญหาอะไรขึ้นเราก็จะช่วยกันแก้ แล้วทุกอย่างมันก็จะผ่านไปด้วยดี ยิ่งเฉพาะลูกค้า เราต้องยิ่งเอาใจใส่ เวลาที่เขาอยากจะทำอะไรเพิ่มเติม เราก็จะมีทีมงานที่คอยให้ความรู้ หรือตอบคำถาม ไม่ได้ให้ความรู้ด้านสินค้าอย่างเดียวนะ แต่ไว้คุยเล่นก็ได้ บางทีมีอะไรก็มาระบายให้หน่อยๆ ในทีมฟัง

COMPETITOR IS A CHANCE

อุณ: การมีคู่แข่งเป็นเรื่องปกติเลย ไม่ว่าจะทำธุรกิจแบบไหน แบนด์เล็กหรือแบนด์ใหญ่ๆ คือถ้าขายได้ มันก็มีคู่แข่งหมด แต่สุดท้ายแล้วเราไม่ได้เป็นคู่แข่งใครเลยนอกจากตัวเอง คือเราเชื่อว่าลูกค้าควรจะมีความสุขเลือก ถ้าคู่แข่งทำสินค้าได้ดี ลูกค้าก็มีสิทธิ์เลือกเจ้าอื่น แต่ถ้าเราทำได้ดี ลูกค้าก็จะเลือกเรา สุดท้ายมันคือการทำสินค้าของตัวเองให้ดี ทำบริการของตัวเองให้ดี

แพ็ค: เวลาที่มีคู่แข่งเข้ามาในตลาด เขาไม่ได้แย่งยอดขายจากเรา แต่คู่แข่งจะเข้ามาขยายภาพรวมของตลาด พอลูกค้ามีทางเลือก เขาก็อาจจะไม่ซื้อสินค้าของเรา เช่น ถ้าลูกค้าเลือกเราได้เจ้าเดียว วันหนึ่งเขาอาจจะเบื่อแล้วก็หยุดกินสินค้าประเภทนั้นๆ ไปเลย แต่ถ้ามีหลายตัวเลือก ลูกค้าก็อาจจะเลือกบริโภคต่างแบนด์กันไป แต่เขาก็ยังกินอยู่ สุดท้ายถ้าสินค้าเราดี ลูกค้าก็อาจจะเลือกเราเจ้าเดียวไปเลย อย่างสภาพทุกวันนี้ แม้จะมีคู่แข่ง ยอดขายของเรา ก็ไม่ได้ตกเลยนะ

DO'S

“ไม่ว่าธุรกิจที่กำลังจะเล็กหรือใหญ่ トラบได้ที่อยู่ในตำแหน่งที่มีความสุขและสบายใจ นั่นก็เป็นปัจจัยที่จะทำให้สิ่งที่ทำประสบความสำเร็จแล้ว” วุฒิกานต์ วงศ์ดีประสิทธิ์

DON'TS

“อย่าทำในสิ่งที่จะถูกมองว่าเลียนแบบคนอื่น เพราะสุดท้ายแล้วลูกค้าก็จะเบื่อ หรือทำให้แบรนด์นั้นๆ พุดอะไรก็ลำบากไปหมด” ชนิษฐา ไททอง ☺

2555

ก่อตั้ง Diamond Grains

2559

สร้างรายได้ถึง 140 ล้านบาทต่อปี

TIMELINE

2558

ออกรายการ SME ตีแตก

2560

เดือนกรกฎาคม Diamond Grains วางขาย
ในร้านเซเว่น อีเลฟเว่น ได้สำเร็จ

THE STANDARD

STAND UP FOR THE PEOPLE

HOME NEWS **CULTURE** LIFESTYLE OPINION VIDEO PODCAST MAGAZINE PHOTOGRAPH CONTACT

CULTURE

LATEST

MUSIC

ทำความเข้าใจกับโซโลอัลบั้มของ 'น้อย วงพรู' มากกว่า 'เพลงป๊อป' คือเชื่อมโยงกับผู้คน

FASHION

Style Wrap-Up ความเคลื่อนไหวในวงการแฟชั่นที่มีจุดเริ่มต้นของแบรนด์ขึ้นมาเป็นของตัวเอง

ART & DESIGN

จากแรงบันดาลใจ ฟังเสียงของชุมชนว่าทำไม 'ตุ๊กตา' ถึงต้องเป็นเด็กผู้หญิง

FASHION

เจ้าสาวในอดีตมา ภูมิใจในรูปร่างของตัวเอง เพราะสิ่งหนึ่งคือ Lady Dior

MUSIC

อัปเดตเพลงและคอนเสิร์ตของ Phoenix Live in Bangkok 2017

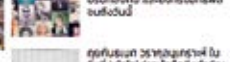
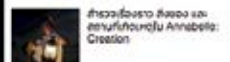
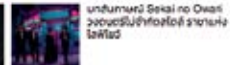
TV & RADIO

ความทรงจำ 'ผู้พิทักษ์' เมื่อเรากลับไปเมือง-หุบเขาใต้' ดูตามนี้

FILM

ดูวิดีโอ 'เบน ฟี' ดึงพลังแรงบันดาลใจจาก Loving Vincent

NEWS
CULTURE
LIFESTYLE
OPINION
VIDEO
PODCAST
MAGAZINE

THE STANDARD .CO

ภาพประกอบ Jackkrit Anantakul

OPINION

THOUGHT-PROVOKING PERSPECTIVES FROM ACCLAIMED COLUMNISTS

ทัศนะจากเหล่าคอลัมนิสต์หลากหลายสาขาอาชีพ ที่มุมมองแตกต่างกันนำเสนอแบบสนุกสนาน น่าอ่าน และให้ข้อคิดมากมาย

APP STORE FOR DNA กิมมิกทำเงิน หรือข้อมูลมีค่าสำหรับชีวิต

อยากรู้ไหมครับว่าตัวเองมีโอกาสมากน้อยแค่ไหนในการรับเอาโรคทางพันธุกรรมมาจากพ่อแม่ รวมถึงความเสี่ยงในการส่งต่อโรคร้ายแรงสู่ลูกหลาน อาการแพ้ อาหารชนิดใดชนิดหนึ่งอย่างรุนแรง เป็นคนจำพวกชอบนอนดึกหรือเปล่า (อันนี้ก็จริงบ้างรู้ตัวเองนะ) เป็นคนตอบสนองต่อการออกกำลังกายได้ดีแค่ไหน ความเสี่ยงในการป่วยเป็นมะเร็งหรือโรคหัวใจเป็นอย่างไรบ้าง แม้แต่ข้อมูลที่ว่าคุณมีเชื้อสายมาจากมนุษย์นีแอนเดอร์ทัล (Neanderthal) ที่เปอร์เซ็นต์ในร่างกาย เชื่อหรือไม่ว่าสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นข้อมูลส่วนตัวที่หลบซ่อนตัวอยู่ใน DNA ของเรากันนั้น โดยเมื่อก่อนเราไม่สามารถล่วงรู้ถึงมันได้ เพราะการตรวจ DNA เพื่อดึงเอาข้อมูลเหล่านี้ก็ค่อนข้างมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง รวมถึงความเข้าใจของเราเกี่ยวกับข้อมูลเหล่านี้ก็ค่อนข้างจำกัด

Helix (บริษัทที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก Illumina ผู้ผลิตอุปกรณ์สำหรับ DNA Sequencing รายใหญ่ของโลก) ได้สร้าง App Store สำหรับนักพัฒนาแอปพลิเคชันที่เจาะจงไปที่การใช้ข้อมูลจาก DNA ของลูกค้า เพื่อนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ โดยขั้นตอนการทำงาน

ของมันคือ ให้ลูกค้าซื้อชุดอุปกรณ์เก็บ DNA ของบริษัทในราคา 80 เหรียญสหรัฐ (ประมาณ 2,800 บาท) ซึ่งจะถูกนำมาส่งที่หน้าบ้านโดยไปรษณีย์ เพื่อความแม่นยำของข้อมูล DNA ลูกค้าต้องงดน้ำและอาหารอย่างน้อย 30 นาที ก่อนจะเก็บตัวอย่างน้ำลาย โดยการเอาก้านสำลีส้วดบริเวณกระพุ้งแก้ม แล้วเก็บใส่กล่องส่งกลับคืนให้บริษัท Helix พวกเขาจะจัดการอ่านข้อมูล DNA ออกมาแล้วเก็บใส่คลังข้อมูลไว้ไม่มีการวิเคราะห์หรือรายงานผลอะไรกลับคืนมาให้เรา (อ้าว?)

ประเด็นคือ หลังจากนั้นบริษัทที่เป็นพันธมิตรก็จะดึงผลลัพธ์ข้อมูลบางส่วนออกมา นำไปพัฒนาในแอปพลิเคชันของตัวเอง เพื่อนำมาขายต่อให้ลูกค้าเป็นแอปพลิเคชันเสริม “จ่ายเมื่ออยากรู้” และทาง Helix เองก็รับเงินส่วนแบ่งจากรายได้ตรงนั้นมากกว่า 30% (โมเดลเหมือนกับที่ Apple ได้รับกำไรจากการขายแอปฯ บน App Store ทุกวันนี้)

ใน DNA ของสิ่งมีชีวิตชั้นสูง (สิ่งมีชีวิตที่มีนิวเคลียสในเซลล์) จะมีชุดข้อมูลทางพันธุกรรมที่เรียกว่า จีโนม (genome) อยู่ในนั้น จีโนมของสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวกันจะแตกต่างกัน และสิ่งมีชีวิตแต่ละชนิดก็จะมีขนาดของจีโนมแตกต่างกัน

กันด้วย ชุดข้อมูลตรงนี้คือข้อมูลทางพันธุกรรมทั้งหมดที่จำเป็นต้องใช้ในการสร้าง และจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติของสิ่งมีชีวิตชนิดใดชนิดหนึ่ง เรียกอีกอย่างหนึ่งคือ จีโนมเป็นพิมพ์เขียวของสิ่งมีชีวิตนั่นเอง และจีโนมยังถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นยีน (gene) และไม่ใช่นั่น

จากบทสัมภาษณ์ เจย์ ฟลัตลีย์ (Jay Flatley) ประธานบริษัท Helix กล่าวว่า ตอนนี้องค์กรได้ทำการจัดเรียงข้อมูลทั้ง 22,000 ยีนที่อยู่ในจีโนม และอีก 400,000 กว่าแห่งที่พวกเขาเชื่อว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่มีค่าใน DNA ของลูกค้า โดยชุดข้อมูลตรงนี้ (เขาเรียกมันว่า exome+) ซึ่งยังถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นเพียงเล็กน้อยในการเข้าใจจีโนมของมนุษย์ว่าเรามีข้อมูลอะไรแฝงอยู่บ้าง เขาบอกว่าในเวลานี้เรายังเข้าใจมันไม่ถึง 2% ของทั้งหมดเลยด้วยซ้ำ แต่ต่อไปในอนาคต 10-15 ปีข้างหน้าเราจะสามารถทำความเข้าใจจีโนมมากขึ้นเมื่อถึงตอนนั้นข้อมูลหลายๆ อย่างจะช่วยอธิบายมนุษย์แต่ละคนได้อย่างละเอียดยิ่งขึ้นไปด้วย และความเป็นไปได้ทางธุรกิจในส่วนนี้ของตลาดก็สูงมาก อย่างเช่นตอนนี้มีแอปฯ หนึ่งที่บอกได้ว่าคุณชอบดื่มไวน์ชนิดไหนจากข้อมูล DNA ของลูกค้า ตอนแรกฟังอาจมองว่ามันเป็นข้อมูลสนุกๆ บ่งบอกรสนิยมของคุณ แต่ในบริษัทที่มีหัวธุรกิจสามารถแปลงเป็นข้อมูลที่สร้างเม็ดเงินได้ไม่ยาก เช่น เว็บไซต์หาคู่รักออนไลน์ ลูกค้าชายโสดคนหนึ่งได้ถูกจับคู่กับผู้หญิงที่ทางบริษัทคัดมาแล้วว่าพวกเขา น่าจะไปด้วยกันได้จากข้อมูล DNA ของทั้งสองฝ่าย และวันนี้พวกเขานัดกินข้าวเย็นด้วยกันเป็นครั้งแรก บริษัทอาจจะยิงแอปชันมาให้ฝ่ายชายว่า “อยากรู้ไหมว่าเธอชอบดื่มไวน์ชนิดไหน จ่ายเงินมา 50 เหรียญสหรัฐ ง่ายๆ เรียบอกคุณให้” หากคุณเป็นผู้ชายคนนั้นที่อยากสร้างภาพประทับใจแรกแก่หญิงสาว ก็อาจยอมจ่ายเงินตรงนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลมาไว้ในมือ เสริจแล้วก็ไปค้นคว้าหาข้อมูลไวน์ชนิดต่างๆ ไว้ก่อนดินเนอร์คืนนั้น

หลายคนอาจจะยังไม่ทราบว่ามีบริษัทชื่อ Dot One ได้ทำการตรวจสอบส่วนเล็กๆ ของยีนที่ทำให้คุณแตกต่างจากคนอื่น ๆ บนโลกใบนี้ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาทำเป็นลายพิมพ์ผ้าพันคอที่เป็นของคุณโดยเฉพาะ (ทำไม่จะไม่ได้เนอะ) อีกบริษัทหนึ่งชื่อ Human Code จะช่วยคุณค้นหาคุณสมบัติพิเศษของคุณกับคู่ครองในอนาคตว่าจะมีอะไรบ้าง (เราต้องรู้ขนาดนั้นไหม?) หรือถ้าอยากลด

THE AUTHOR

โสภณ ศุภมังมณี

ทำงานเป็นโปรแกรมเมอร์ให้กับบริษัท Intel และ Microsoft เป็นหนึ่งในทีมที่เริ่มต้นเสิร์ชเอนจิน bing.com ตอนนั้นดูแลธุรกิจค้าส่งของครอบครัวที่จังหวัดเชียงใหม่ ลงทุนในตลาดหุ้น เขียนหนังสือเป็นงานอดิเรก (ที่ตอนนี้อยู่ที่เชียงใหม่) เคยร่วมงานประจำ (เสี่ยอ๊ก) มีความสนใจเรื่องเทคโนโลยี และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รักษาอ่านและการเขียนมาตั้งแต่เด็ก ชอบอ่านหนังสือแนว non-fiction โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเทรนด์เทคโนโลยีที่กำลังเป็นที่น่าจับตามอง

“ตอนนี้มีแอปฯ หนึ่งในที่บอกได้ว่าคุณชอบดื่มไวน์ชนิดไหนจากข้อมูล DNA ลูกค้า ตอนแรกฟังอาจมองว่ามันเป็นข้อมูลสนุกๆ บ่งบอกรสนิยมของคุณ แต่ในบริษัท ที่มีวิศวกรรมสามารถแปลงเป็นข้อมูลที่สร้างเม็ดเงินได้ไม่ยาก”

ความอ้วน สร้างเมนูอาหาร ปรับวิธีการออกกำลังกายตามข้อมูลจีโนมของคุณ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด บริษัท Azumino ก็มีแอปฯ ให้เราซื้อเช่นเดียวกัน ตัวอย่างเหล่านี้เป็นเพียงจุดเริ่มต้นแห่งความเป็นไปได้ที่ไร้ขีดจำกัด

การเข้าใจข้อมูลทางพันธุกรรมที่ซ่อนอยู่ในร่างกายเรา ถือเป็นความก้าวหน้าที่ทางเทคโนโลยีชีวภาพของมนุษย์ เราสามารถเรียนรู้อะไรได้หลายอย่างที่เราไม่เคยล่วงรู้มาก่อนเกี่ยวกับตัวเราเอง (มีคนพบที่สาวตางมารดาของตัวเองเจอผ่านการให้ข้อมูล DNA ของตัวเอง เพื่อหาเครือญาติบนเว็บ 23andMe มาแล้ว) แต่ก็มีหลายส่วนออกมาทักท้วงเช่นกันว่า การนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้โดยไม่มีหลักวิทยาศาสตร์สนับสนุนหลักฐานอย่างแน่ชัด อาจจะทำให้ความน่าเชื่อถือของการตรวจ DNA ลดลงไปด้วย คล้ายเป็นกิมมิกหลอกเอาเงินจากลูกค้าตาต่าๆ แค่นั้นหรือเปล่า? เท่านั้นยังไม่พอ ถ้าข้อมูลต่างๆ ไม่ได้สร้างคุณค่าขนาดนั้น ลูกค้าอาจจะลองเพียงครั้งเดียวแล้วไม่ใช้อีกเลย ทั้งๆ ที่จุดนี้ไม่ใช่ความผิดของ Helix แต่เป็นคุณภาพของแอปพลิเคชันนั้นๆ มากกว่า สิ่งที่ Helix พอทำได้คือ ยกระดับมาตรฐานการคัดกรองแอปฯ ต่างๆ ที่พวกเขาอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล DNA ของลูกค้าให้เข้มงวดมากขึ้น แต่คำเตือนพวกนี้เบาบางเกินไปในโลกของทุนนิยม แทบทุกคนเมินเฉยและไม่มีฝ่ายไหนหันมาให้ความสนใจอย่างจริงจัง สุดท้ายก็เหมือนกับแทบทุกอย่างบนโลกใบนี้ ราวกับใครที่มีลูกค้าพร้อมจ่ายเงินซื้อ ก็มีคนพร้อมจะผลิตสินค้าออกมาเพื่อสนองความต้องการนั้น

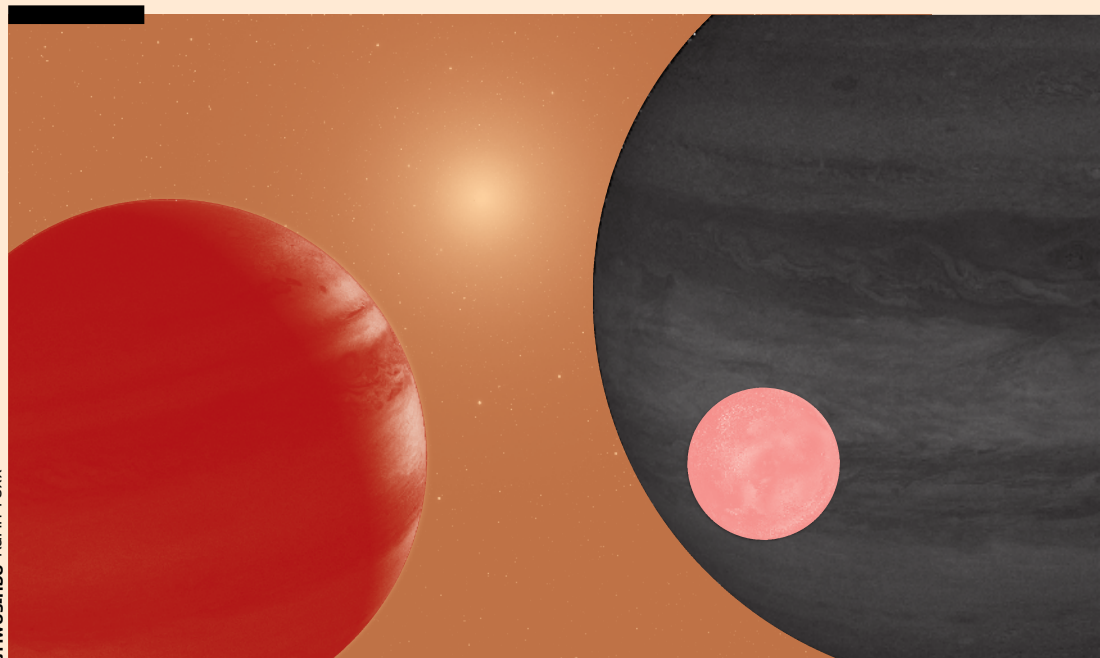
เมื่อประมาณเดือนก่อน พี่คนหนึ่งทำงานอยู่บริษัทประกันชีวิตส่งเอกสารเกี่ยวกับบริการใหม่ของท่านบริษัทมาให้ดู เป็นการเก็บ DNA ของลูกค้าแบบเดียวกับที่ Helix ทำ แตกต่างกันตรงที่ว่าทางบริษัทที่พี่เขาทำงานอยู่จะต้องเหมาจ่ายเป็นเงินก้อนใหญ่ หลังจากนั้นทางบริษัทก็จะทำรายงานมาให้เราอ่านว่า มีความเสี่ยงในการเป็นโรคทางพันธุกรรมอะไรหรือเปล่า แพ้อาหารชนิดไหนบ้าง ฯลฯ ผมอ่านเอกสารคร่าวๆ แล้วปฏิเสธไปด้วยเหตุผลว่า “ผมยังไม่

เห็นประโยชน์ของมัน” แต่เหตุผลที่แท้จริงก็คือ ‘ผมกังวล’ มากกว่า

ในภาคส่วนของธุรกิจก็มีการเก็บเกี่ยวจัดเรียง และนำเสนอข้อมูลเหล่านี้ เพื่อนำกลับมาขายให้เรา ซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูล (ดูแปลกๆ แต่มันก็คล้ายกับเจ้าหน้าที่บัญชีมาอธิบายงบการเงินให้เจ้าของบริษัทฟัง) หลังจากนั้นเราจะใช้ประโยชน์กับข้อมูลตรงนั้นยังงี้ก็ขึ้นอยู่กับเรา และจุดนี้เองที่สร้างความกังวลให้กับตัวผมพอสมควร เพราะข้อมูลบางอย่างก็เป็นเรื่องละเอียดอ่อน โดยเฉพาะโอกาสเสี่ยงในการเจ็บป่วย

ถึงแม้ว่าในเวลานี้การอ่านข้อมูลจีโนมจะยังไม่สมบูรณ์แบบเหมือนที่ เจย์ แพลตลีย์ กล่าว แต่ถ้าวันหนึ่งในอนาคต เมื่อเทคโนโลยีพัฒนามากขึ้นเรื่อยๆ และแอปฯ ต่างๆ มีเทคนิคการวิเคราะห์ DNA ได้ดีขึ้น จู่ๆ วันหนึ่งเกิดมันไปอ่านเจอข้อมูลจีโนมบางส่วนของผมที่บ้านที่เก็บเอาไว้ แล้วรู้สึกหวังดีส่งข้อความเข้ามาในมือถือบอกว่

“โสภณรู้ไหมว่า ทำไมคุณถึงอ้วน ถ้าอยากสูญจายเงินให้เรา 50 เหรียญสหรัฐฯ เพียงเราจะอธิบายให้ฟัง” เออ... ไม่ต้องซ้ำเติมกันขนาดนี้ก็ได้ไหมล่ะ?

ภาพ: อนุภาพ Karim Foxx

‘เนปจูน’ หรือนี่จะเป็นดวงจันทร์นอกระบบสุริยะดวงแรก?

เทคโนโลยีทางอวกาศในปัจจุบันทำให้นักดาราศาสตร์ค้นพบดาวเคราะห์นอกระบบสุริยะได้มากกว่า 3,600 ดวงแล้ว (นับถึง 1 ส.ค. 2017) แต่ยังมีใครค้นพบดวงจันทร์บริวารของดาวเคราะห์เหล่านี้ได้เลย

ก่อนอื่นมาทำความรู้จักดาวเคราะห์นอกระบบสุริยะ (exoplanet) กันก่อนดีกว่า

ดาวเคราะห์นอกระบบสุริยะคือดาวเคราะห์ที่โคจรรอบดาวฤกษ์ดวงอื่นที่ไม่ใช่ดวงอาทิตย์ของเรา พวกมันมีขนาดตั้งแต่ประมาณเท่าโลก

“ล่าสุดนักดาราศาสตร์ค้นพบวัตถุที่อาจเป็นดวงจันทร์ของดาวเคราะห์นอกระบบสุริยะดวงแรก! อย่างไรก็ตามจะเรียกว่า ‘ดวงจันทร์’ มันก็อาจจะฟังดูแปลกๆ หน่อย เพราะมวลและขนาดของมันเทียบเท่ากับดาวเนปจูนเลยก็เดียว”

ไปจนถึงขนาดใหญ่กว่าดาวพฤหัสบดีหลายเท่า ล่าสุดนักดาราศาสตร์ค้นพบวัตถุที่อาจเป็นดวงจันทร์ของดาวเคราะห์นอกระบบสุริยะดวงแรก! อย่างไรก็ตาม จะเรียกว่า ‘ดวงจันทร์’ มันก็อาจจะฟังดูแปลกๆ หน่อย เพราะมวลและขนาดของมันเทียบเท่ากับดาวเนปจูนเลยก็เดียว ส่วนดาวเคราะห์ที่มันโคจรรอบๆ ก็ใหญ่ประมาณดาวพฤหัสบดี แต่มีมวลมากกว่ามันสิบเท่า!

ดวงจันทร์ดวงนี้ถูกค้นพบโดยกล้องโทรทรรศน์อวกาศเคปเลอร์ และรอการยืนยันโดยกล้องโทรทรรศน์อวกาศฮับเบิลที่จะทำการสังเกตการณ์ซ้ำในเดือนตุลาคมนี้ มันมีชื่อชั่วคราวว่า Kepler-1625b I และนักดาราศาสตร์ตั้งชื่อเล่นตามขนาดที่ใหญ่โตแปลกประหลาดของมันว่า ‘เนปมูน’ (Nept-moon) อยู่ห่างจากโลกไปประมาณ 4,000 ปีแสง

ผศ. ดร. เดวิด คิปป์ (David Kipping) แห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ในนครนิวยอร์ก เป็นผู้ที่ใช้เวลาเกือบทั้งชีวิตตามหาดวงจันทร์นอกระบบสุริยะได้ให้ความเห็นว่า จากข้อมูลที่มีอยู่ตอนนี้ยังนับมันเป็นดวงจันทร์ไม่ได้ เพราะมันอาจจะเป็นอย่างอื่น

วิธีหนึ่งที่นักดาราศาสตร์ (และกล้องโทรทรรศน์เคปเลอร์) ใช้ในการหาดาวเคราะห์นอกระบบสุริยะคือ การผ่านหน้า (transit) ซึ่งจะตรวจจับว่าแสงของดาวฤกษ์นั้นมีการ ‘หริ่’ ลงไปหรือไม่ ส่วนการตรวจจับดวงจันทร์นอกระบบสุริยะคือการสังเกตว่ามี การ ‘หริ่’ เล็กๆ ก่อนที่ดาวเคราะห์จะผ่านหน้าดาวฤกษ์แม่หรือไม่ ถ้ามีก็หมายความว่าดาวเคราะห์ดวงนั้นอาจจะมีดวงจันทร์อยู่ด้วย (เปรียบเทียบได้กับการที่แมลงวันแม่-ลูกบินตตหน้าไฟฉาย ถ้าแสงไฟฉายอ่อนลงไปนิดๆ ก่อนที่จะมีการอ่อนลงอีกครั้ง ก็แปลว่าสิ่งที่เคลื่อนที่ผ่านคือแมลงวันแม่-ลูก แต่ถ้าแสงอ่อนลงไปครั้งเดียวก็แสดงว่ามีแค่แมลงวันแม่ตัวเดียว)

การค้นพบล่าสุดนี้มีการสังเกตการณ์การผ่านหน้ามาทั้งหมด 3 ครั้งแล้ว ซึ่งการวิเคราะห์พบว่า ในทางสถิติยังน้อยเกินกว่าที่จะยืนยันการค้นพบได้อย่างสมบูรณ์ โดยส่วนตัวที่นักวิจัยผู้ค้นพบคิดว่ามันมีโอกาส 50% ที่วัตถุปริศนาดังกล่าวจะเป็นดวงจันทร์นอกระบบสุริยะ

ดวงจันทร์ขนาดใหญ่โตเท่าดาวเนปจูนอาจจะฟังดูเหลือเชื่อ แต่มันก็เป็นไปได้ เพราะดวงจันทร์ขนาดใหญ่ของมันไม่ใช่สิ่งที่ขัดกับหลักการทางฟิสิกส์เลยเสียทีเดียว

ถึงตอนนี้เวลาและการสังเกตการณ์เพิ่มเติมเท่านั้นที่จะให้คำตอบได้ ถ้าสิ่งที่ค้นพบนี้เป็นดวงจันทร์จริง นักดาราศาสตร์คาดการณ์จาก ‘ทฤษฎี’ ว่าด้วยการกำเนิดดาวเคราะห์ ‘ไว้ว่าดาวเคราะห์น่าจะ ‘จับ’ ดวงจันทร์ดวงนี้มาโคจรรอบด้วยแรงโน้มถ่วงมากกว่าที่ดวงจันทร์ดวงนี้จะกำเนิดมาพร้อมๆ กันกับมัน

อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านั้นนักดาราศาสตร์เคยมีการค้นพบในลักษณะแบบนี้มาก่อนแล้ว

แต่เมื่อมีการทดสอบด้วยวิธีและทฤษฎีต่างๆ วัตถุต้องสงสัยก็สอับไม่ผ่านการทดสอบเหล่านั้น แต่ครั้งนี้ดวงจันทร์ดวงนี้สอับผ่านทุกด่าน แต่ติดตรงที่ว่ามีการสังเกตการณ์เพียง 3 ครั้งเท่านั้น ดร. คิปป์จึงได้เรียกดวงจันทร์ดวงนี้ว่า “เป็นผู้ทำชิงที่ตีที่สุดสำหรับตำแหน่งดวงจันทร์ของดาวเคราะห์นอกระบบสุริยะดวงแรก”

ตอนนี้เราคงต้องอดใจรอกันอีกสักหน่อยแล้วมาลุ้นกันครับว่าเจ้า Kepler-1625b I จะเป็นดวงจันทร์ของดาวเคราะห์นอกระบบสุริยะดวงแรกที่นักดาราศาสตร์ค้นพบหรือไม่

THE AUTHORS

อ่าวรงค์ จันทมาศ

นักสื่อสารด้านวิทยาศาสตร์ที่พาไปสัมผัสกับงานวิจัยที่สร้างสรรค มอธ แรงบันดาลใจ และเรื่องราวแบบวิถีชีวิตที่ น่าสนใจ ในคอลัมน์ ‘Science Find’

ธรรมฤกษ์ ลิขิตธีรเมธ

ผู้หลงใหลในท้องฟ้า ยามค่ำคืน

ภาพ: นิสกอร์ ริตตะปาย

‘ร่างของปรารถนา’ นวนิยายอีโรติกที่สะกิดรอยแผลเป็น ผ่าน 25 ปี การรัฐประหาร 3 ครั้ง

**บทความนี้เปิดเผยเนื้อหาบางส่วนจากนวนิยาย

ร่างของปรารถนา นวนิยายเรื่องล่าสุดของ อุกิต เหมะบุล เล่าเรื่องของ ‘เข้าสิง’ ศิลปินวัยกลางคน ซึ่งเคยผ่านเหตุการณ์รัฐประหารมา 3 ครั้ง รัฐประหารครั้งแรก เขาคือเด็ก

หนุ่มนักศึกษาหัวขบถ เต็มเปี่ยมไปด้วยความทะเยอทะยานของวัยรุ่น ความหำมะระห่าของชายหนุ่มค่อยๆ ละลายหายไป เมื่อเข้าสู่วัยค้นหาเลี้ยงตัวเอง ขวบปี

ของชีวิตที่เดินผ่านความล้มพันธุ้ได้สร้างรอยแผลให้บอบช้ำและฉีกขาด สะเก็ดแผลถูกเขี่ยเปิดด้วยความใคร่ครั้งไม่ถ้วน และถูกปิดฉาบทับถมด้วยความทรงจำของเหตุการณ์ทางการเมืองในรัฐประหารครั้งที่สอง พอกแผลเป็นหนา ซินชา ไร้ความรู้สึก “เราไม่รู้สึกอีกแล้ว” เข้าสิงในวัยที่เริ่มจะหลับยากพูดไว้ตอนหนึ่ง

จนกระทั่งหลังรัฐประหารครั้งสุดท้าย ‘วาริ’ เด็กหนุ่มแปลกหน้าเข้ามาในชีวิต เด็กหนุ่มคนที่ทำให้เข้าสิงเริ่มแปลบปลาบหวามไหวอีกครั้ง เด็กหนุ่มผู้เข้ามาเกาะกุมมือเขาแล้วถามว่า “แล้วอย่างนี้ รู้สึกไหม?”

อ่านแบบนิยายรักวัยใส เรื่องนี้ก็พอจะเติมความอบอุ่นให้หัวใจได้บ้าง แต่ถ้าอ่านเป็นนิยายดราม่า หรือนิยายอิงประวัติศาสตร์การเมือง ความบอบช้ำในชีวิตของตัวละครร่วมกับแผลกดทับจากสถานการณ์บ้านเมืองในห้วง 20 กว่าปีของเรื่องเล่า เราอาจจะซึมเศร้าหดหู่ ไร้ทางออก ถึงขั้นนอนนิ่งขยับตัวไม่ได้เหมือนอยู่ในภาวะฝ่อซ้ำแล้วซ้ำเล่า

สะกิดรอยแผลเป็นที่ทับถมไว้ 25 ปี ผ่านการรัฐประหาร 3 ครั้ง

อุทิศแก่นวนิยายเรื่องนี้เป็น 6 บท เริ่มแรกที่ ‘เข้าสิง’ ในวัย 42 เขาแอบมองเด็กหนุ่มริมสระว่ายน้ำ และจับจ้องใช้ร่างนั้นเปิบแบบให้เขาวาดรูป ยิ้มของเด็กหนุ่มในชั่วขณะหนึ่งดึงเขาย้อนไปยังช่วงวัย 17 อันแสนทะเยอทะยาน เริ่มต้นชีวิตในวิทยาลัยศิลปะต่างจังหวัด กวีสาวรุ่นพี่ที่เข้าสิงต้องการครอบครองหมายเป็นรักครั้งแรก และความใคร่กำหนดของเด็กหนุ่มผู้อยู่หอพักตามลำพัง

ในวัยนั้นเขาไปร่วมชุมนุมกับกลุ่มนักศึกษาที่กรุงเทพฯ เพียงเพราะต้องการตามกวีสาวคนนั้นไป เหตุสลายการชุมนุมกลางเดือนพฤษภาคม 2535 ซึมเข้าไปในรอยแผลของเขา ยังไม่ลึกนัก

ร่างของปรารถนา เล่าเรื่องโดยใช้แฟลชแบ็กในแทบทุกบท อุทิศเล่าเรื่องปัจจุบันของเข้าสิงและเด็กหนุ่มที่เขาแอบจับจ้องริมสระน้ำ ซึ่งเรารู้จักชื่อเขาว่า ‘วาริ’ ในบทต่อมา วาริขอเป็นเพื่อนกับเข้าสิงทางเฟซบุ๊ก และเสนอตัวเป็นแบบให้เขาวาด “พ่อยากวาดผมไหม” เด็กหนุ่มดูความทรงจำของเขาย้อนกลับไปสู่ช่วงเวลาที่รับน้องของมหาวิทยาลัย ตั้งคำถามกับระบบอุปถัมภ์ในวงการศิลปะ ชีวิตสองปีสุดท้ายในมหาวิทยาลัยกับ ‘รักเจ้า’ หญิงสาวผู้ป้อนเช็ทส์ให้กับความหิวกระหายในเรือนร่างที่ไม่มีวันอิ่ม

และผากรอยแผลของความล้มพันธุ้บาดลึกไว้ในหัวใจของเข้าสิง

ผ่านไปครึ่งเล่ม ในขณะที่วาริเริ่มขยับเข้ามาชิดใกล้ บาดแผลในอดีตของเข้าสิงยิ่งถูกแคะสะเก็ดให้เห็นร่องรอยที่บาดลึก บนฉากหลังคือการก้าวสู่ตำแหน่งของนายกรัฐมนตรี คนใหม่ที่จะอยู่ถึงสองสมัย เข้าสิงในวัยทำงานซึ่งความรู้สึกทะเยอทะยานอย่างวัยหนุ่มกำลังตายไป

เขาเริ่มความสัมพันธ์อันแสนลับสนและซับซ้อนกับ ‘ฟ้า’ หญิงสาวเพื่อนร่วมงาน และ ‘น้ำ’ ชายหนุ่มพนักงานร้านเช่าหนังซีทายะ ความสัมพันธ์สามเส้าที่เจ็บปวดและแตกสลายประโยค “ฟ้าทำลายผม” จะติดค้างอยู่ในโสตพร้อมกับภาพผู้คนออกไปเสียบดอกไม้ที่ปลายกระบอกรบปืน ความเจ็บปวดกัดกินเข้าไปลึกสุดถึงหัวใจ พร้อมกับการสร้างเปลือกหนาห่อหุ้มตนเองเอาไว้ตลอดช่วงเวลาเกือบ 10 ปีต่อมาที่เกิดการรัฐประหารอีก 2 ครั้ง

ชีวิตบีบอัดความรวดเร็วใส่เข้าสิงเสียจนเราไม่สามารถคาดเดาทางออกได้ จุดสุดท้ายกลายเป็นจุดเริ่มต้นใหม่ เมื่อนักเขียนโยน ‘วาริ’ เด็กหนุ่มผู้อัดแน่นไปด้วยฮอริโมนพลังพล่านของวัยแรกรุ่นมาวางไว้ใกล้ๆ หัวใจอันเยือกแข็งของเข้าสิงในวัย 42 อันโรยรา ไร้ความต้องการ ไร้ความปรารถนา

นวนิยายจากปลายพู่กันบนแคนวาท

อุทิศเคยให้สัมภาษณ์ไว้ว่า หลังจากเขียนนวนิยายเรื่อง จุด เสรีฯ เขาอยากกลับมาวาดรูปอีกครั้งหลังจากไม่ได้จับพู่กันมานาน เขาคิดว่าจะทำอย่างไรให้การวาดรูปเป็นส่วนหนึ่งของแบบร่างนวนิยาย ไม่เป็นแค่เพียงภาพประกอบแต่ให้ทุกรายละเอียดที่อยู่ในผีปรองเกิดเป็นภาพร่างกลายเป็นเค้าโครงให้กับพล็อตนวนิยายเรื่องใหม่ของเขา

หากใครติดตามอุทิศทางเฟซบุ๊ก คงเคยเห็นรูปวาดที่เขาโพสต์เป็นระยะ รูปวาดสตรีระชายหนุ่ม เรือนร่างของหญิงสาว การร่วมรักและการสำเร็จความใคร่หลังจากอ่านนวนิยายจบแล้ว เราจะเห็นการซ้อนทับกันของตัวตนของนักเขียนในโลกความเป็นจริง กับตัวละคร ‘เข้าสิง’ ในนวนิยาย ผสานกลมกลืนกันจนคิดไปได้ว่า นี่คือนวนิยายที่สะท้อนตัวตน แรงปรารถนา ความรู้สึกนึกคิด และความอัดอั้นต่อเหตุการณ์บ้านเมืองในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาของเขา แทบจะแยกไม่ขาด ระหว่างอุทิศที่เราติดตามเขาทางเฟซบุ๊ก กับตัวละครเข้าสิงในนวนิยาย

เช็ทส์ เรือนร่าง และความปรารถนา

เรื่องราวทั้งหมดใน ร่างของปรารถนา ดำเนินเรื่องผ่านฉากอิโรติกอย่างตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม เช่นเดียวกับภาพวาดสตรีระและเรือนร่างที่ดิบกร้านของอุทิศที่เราเห็นเขาโพสต์ในเฟซบุ๊ก ความรักอันไร้ประสาของเด็กหนุ่มวัย 17 ที่เป็นเพียงความลุ่มหลงในตัวกวีสาวรุ่นพี่ก็ทำเอาเด็กหนุ่มร้อนรุ่มเหมือนเป็นใช้ความใคร่ถูกบำบัดด้วยการช่วยตัวเอง รวมถึงการเปิดโอกาสให้ ‘ผี’ มุดฝ่าหม้ามายังสูปรนเปรอเด็กหนุ่มในยามเด็ก

เช็ทส์ถูกใช้อธิบายความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนขึ้นระหว่างเข้าสิงกับตัวละครอีกหลายคนต่อมา ความสัมพันธ์ของตัวละครแต่ละตัวในนวนิยายเล่าผ่านฉากเช็ทส์ครั้งแล้วครั้งเล่า ใต้ระดับความเตียงสาของวัย จากผ่นคลคลายกลายเป็นความรุนแรง จากร้อนรุ่มกลายเป็นความลับสนและซัดซิ้นต่อต้าน อุทิศบรรยายฉากอิโรติกอย่างเปิดเผย ยั่วชวน และดึงคนอ่านเข้าไปโดยไม่ต้องลึงเลวๆผิดศีลธรรมหรือไม่

และหลายต่อหลายครั้ง เช็ทส์ในนวนิยายถูกใช้เป็นเครื่องมือเปรียบเปรยประวัติศาสตร์การเมืองที่อุทิศขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า เช่นเดียวกับความใคร่กระหายที่ไม่มีวันหมดลง

“...เหมือนอวัยวะเพศของคนเรา ... ตื่นเร็วในเรื่องต้องห้าม ต้องการความสุขสำราญมากกว่าหน้าที่ของการสืบพันธุ์ บางคราวก็ไม่พึงสมองและใจ อยู่ในส่วนของสัญชาตญาณ ไร้เดียงสาต่ออนาคต และไม่เคยเรียนรู้จากประวัติศาสตร์เอาเสียเลย คือ่งงานจะเอาให้ได้เดี๋ยวนี้ ปัจจุบันนี้เท่านั้น อนาคตจะเป็นอย่างไรต่อไปก็ไม่สน มีด ดับ และบอดลงเดี๋ยวนั้น และมันไม่เคยเรียนรู้ประวัติศาสตร์ก็เพราะว่าทุกครั้งที่คุณชักว่านหรือเอากับใครสักคน ภาวะเสียวและสุขสุดยอดนั้นเป็นสิ่งใหม่ทุกครั้ง มันไม่เคยอธิบายตัวความสุขนั้นซ้ำสักครั้ง เพราะถ้ามันซ้ำ คุณคงเลิกทำไปนานแล้ว...”

การเมืองที่ไร้ทางออก หัวใจที่ไร้เลือดสูบฉีด

ในนวนิยาย ความต้องการของเรือนร่างยังเกิดเป็นภาพซ้อนทับกันกับความทรงจำทางประวัติศาสตร์ หากเช็ทส์ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่สะท้อนความต้องการในความล้มพันธุ้ของความรักและใคร่ แต่ชั้นเชิงของมันยังประกอปร่างแฝงนัยแห่งการกดทับ ความอูติธรรมและความรุนแรงบอบช้ำจากเหตุการณ์รุนแรงทางการเมือง ที่ฉายภาพท้ช้อนลงไปในความใคร่กระหายของเรือนร่างเหล่านั้น

THE AUTHOR

Readery

ร้านหนังสือออนไลน์
เจ้าของสไลแกน
'Reading is Sexy'
ร้านหนังสือที่รวบรวม
หนังสืออินเทรนด์
ไม่ตกกระแสไว้มากที่สุด
ถึงฝั่งวรรณกรรม และ
non-fiction รวมถึง
นำเสนอเรื่องราวของ
หนังสือ นักเขียน และ
สร้างชุมชนนักอ่าน
มาอย่างต่อเนื่อง

“เรื่องราวทั้งหมดใน *ร่างของปรารถนา* ดำเนินเรื่องผ่านฉากอีโรติกอย่างตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม เช่นเดียวกับภาพวาดสรีระและเรือนร่างที่ดิบกร้านของอุทิศที่เราเห็น เขาโพสต์ในเฟซบุ๊ก ความรักอันไร้ประสาของเด็กหนุ่มวัย 17 ที่ เป็นเพียง ความลุ่มหลงในตัวภรรยาผู้พี่ก็ทำเอาเด็กหนุ่มร้อนรุ่มเหมือนเป็นไข้”

ในช่วงครึ่งหลังของนวนิยายที่เข้าสู่ภาวะ รัฐประหารอีก 2 ครั้ง กับเรือนร่างที่เริ่มเฉยชา ไร้ความรู้สึก และทุกซทรมานกับบาดแผลที่ชีวิตฝากไว้ให้ เกิดเป็นภาวะหยุดนิ่ง ชะงักงัน แข็งแรงความต้องการของผู้คนไว้ เช่นเดียวกับการแซ่แข็งความปรารถนาของประเทศ จน คำพูดของเข้าสิง “เราไม่รู้สึกรักอีกแล้ว” แทบจะ กลายเป็นคำพูดแทนความสิ้นหวังของผู้คนที่ มีต่อประเทศ

รูปเล่มที่เชื่อเชิญผู้อ่านเข้าร่วมประสบการณ์ กับตัวละคร

ร่างของปรารถนา ฉบับพิมพ์ครั้งแรก ถูก ออกแบบรูปเล่มโดยการปิดผนึกเอาไว้ เปิดดู ก่อนไม่ได้ ปกนอกมีเพียงชื่อหนังสือ ชื่อผู้เขียน และบาร์โค้ดแสดงราคาบนพื้นโล่เจดสีบน ปกหลัง ด้านสันที่ปิดผนึกเอาไว้มีรอยปรุบน กระดาษ ผู้อ่านต้องแกะ ฉีก เพื่อเปิดเปลือย เรื่องเล่าที่อัดอยู่บนแผ่นกระดาษ 232 หน้า ข้างใน

“คนอ่านแต่ละคนจะมีประสบการณ์ครั้ง เดียวกับนิยายเรื่องนี้ นี่คือสิ่งที่คุณกระทำต่อมัน คุณสร้างรอยแยก สร้างบาดแผลกับหนังสือ ของคุณเอง”

กลับมาที่ปกหนังสือ เราจะเห็นตัวอักษร แบบพิเศษที่ประกอบกันเป็นชื่อเรื่อง แต่ละตัว อักษรโค้งตัวคล้ายภาพวาดสรีระของมนุษย์ เส้นโค้งเว้าเหมือนร่างที่เปลือยเปล่า เผยให้ เห็นหน้าอก ก้น ยอดปทุมถัน และลำลึงค์

นอกจากภาพวาดแล้ว อุทิศเคยเล่าให้ฟัง ว่า เขายังต้องการแทรกฟอนต์ที่ออกแบบเป็น พิเศษนี้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของเสียงเล่าใน นวนิยายด้วย การอ่านนวนิยายเรื่องนี้ทั้งเล่ม เราจะเห็นการจ้องใจใส่ฟอนต์พิเศษนี้กับบางคำ บางวรรค บางย่อหน้า จนกระทั่งกลืนกินไป เกือบทั้งบท อุทิศจงใจใส่รหัสอารมณณ์เข้าไป ในกาารใช้ฟอนต์กระจายอยู่ตามหนแห่งใน เรื่องเล่า รอให้ผู้อ่านถอดรหัสมันออกมา

ตอนที่เรารับอ่านเจอเราอาจจะขงลุก เสียวซ่าน สันระริกเหมือนถูกเข้าสิง หรือนิ่งค้างจนไม่ สามารถบอกได้ว่าตัวเองกำลังตื่นอยู่ หรือ หลับลึก ม่านตาทะลึงกับกับถูกผีอำ

เรื่องราวยังไม่จบแค่นั้นหนังสือ

เมื่ออ่านนวนิยายจบและพลิกไปจนถึงหน้า สุดท้าย เราจะพบกับแผ่นกระดาษที่มีรอยปรุ ให้ฉีกพร้อมคำเชิญระงูวัน เวลา และสถานที่ “ขอเชิญร่วมงานเปิดนิทรรศการศิลปะ

ร่างของปรารถนา เข้าสิงโดย อุทิศ เหมะมูล”

และในวัน เวลา และสถานที่แห่งนั้น คุณ กำลังก้าวเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องเล่าใน นวนิยายเรื่องล่าสุดของเขา... อุทิศ เหมะมูล

ภาพ: Anub Archephoto/Shutterstock

‘Entomophagy’ เป็บบแมลงกุโลก

บั๊กกะไรบ่หอนฮิลลียม แมลงปอพัดไฟแดง จิ้งหรีดป๋อโรยข้าว สดุดหอนผีเสื้อ ทั้งหมดนี้ ไม่ใช่เมนูอาหารในรายการ *Fear Factor* แต่เป็นเมนูที่เสิร์ฟกันในร้านอาหารจริงๆ

และเมนูแมลงน้อยเหล่านี้กำลังเป็นที่นิยม มากขึ้นเรื่อยๆ ในยุโรปและอเมริกา ลามถึง นาซา ซึ่งพิจารณาให้แมลงเป็นหนึ่งในทางเลือก อาหารสำหรับนักบินอวกาศ ‘entomophagy’ คือชื่ออย่างเป็นทางการที่ใช้เรียกพฤติกรรม กินแมลง โดยเป็นการเชื่อมคำว่า entomo ซึ่ง แปลว่า แมลง เข้ากับคำว่า -phagy ที่แปลว่า กิน การขยายตัวเพิ่มขึ้นของกลุ่มนิยมกิน แมลงนั้นมาจากสองประเด็นหลักๆ หนึ่งคือ ข้อเท็จจริงคุณค่าทางโภชนาการ

เมื่อเทียบกับตัวต่อตัวแล้ว ต้องยอมรับว่าเจ้า แมลงทั้งหลายมีสารอาหารหลักอย่างโปรตีน ไม่ด้อยไปกว่าเนื้อสัตว์ที่เรารับประทานกันอยู่ ทุกวัน ยกตัวอย่างเช่น เนื้อหมูบด 100 กรัม จะมีโปรตีนราว 18 กรัม ในขณะที่ด้กัแตนเล็ก 100 กรัม จะมีโปรตีนแซงหน้าไปถึง 20.6 กรัม แมงตบเต่า 21 กรัม ส่วนแมงกูดजूอยู่ที่ 17.2 กรัม

ในส่วนของปริมาณไขมันนั้น คนที่เคย เป็บบแมลงคงจะพอเดาจากความหอมมันของ แมลงได้ว่า ปริมาณไขมันน่าจะไม่น้อย โดย แมลงแต่ละประเภทจะมีความหลากหลายของ ปริมาณและประเภทของกรดไขมัน แต่แมลง ที่มีประเภทของกรดไขมันดีอย่างพอเหมาะ พอเจาะคือ จิ้งหรีด จิโปม ป่าทังก้า และกิงูน

THE AUTHOR

พญ. ธิธากานต์ ธิธิพัฒน์กุล

หมอฝังอกหนังสือ มาเยอะถึง 14 เล่ม เพราะอยากให้คนไทย สุขภาพดี จะได้ไม่ย คนไข้ให้หมอตรวจ คอลัมน์ ‘อ่านแล้ว Young’ ของเธอ เป็นไปก็เรื่องสุขภาพ แว well-being แล anti-aging รวมถึง เทรนด์ที่นำสนใจ แปลกใหม่ที่กำลังเกิดขึ้น

นอกจากสารอาหารหลักแล้ว แผลงยังมีแร่ธาตุที่จำเป็นอย่าง แคลเซียม โพแทสเซียม ธาตุเหล็ก เส้นใยอาหาร และสารโคติน ซึ่งอยู่ในส่วนเปลือก ส่งผลให้แผลงมีรสกรอบและโคตินยังมีคุณสมบัติดักจับไขมัน ช่วยลดระดับคอเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์

เหตุผลหลักอีกข้อที่แผลงได้รับความนิยมคือในแง่ของสิ่งแวดล้อม ด้วยจำนวนประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น สวนทางกับทรัพยากรซึ่งมีอย่างจำกัด จึงมีการคาดการณ์กันว่าในปี ค.ศ. 2050 สถานการณ์อาหารโลกจะเข้าสู่ภาวะวิกฤติ กลุ่มอาหารที่ให้โปรตีนจากแหล่งอาหารอย่างเนื้อสัตว์ที่เราคุ้นเคย เช่น ไก่ หมู วัว ปลา จะหายากขึ้นเรื่อยๆ เพราะในการเลี้ยงสัตว์เหล่านี้ต้องใช้พื้นที่ อาหาร แหล่งน้ำ และเวลา ซึ่งไม่เพียงพอกับการบริโภคอย่างมหาศาลของคนทั้งโลก แหล่งโปรตีนทดแทนอย่างแผลง จึงถูกแสงสปอตไลท์ส่อง คนรักสิ่งแวดล้อมบางคนเลือกที่จะรับประทานมังสวิวัติน หรือรับประทานแผลง เพราะเกิดผลเสียกับสิ่งแวดล้อมน้อยกว่าการเลี้ยงสัตว์ใหญ่อย่างวัวหรือหมู

ตัวแม่ด้านสิ่งแวดล้อมอย่าง แอนเจลินา โจลี ก็เคยเปิบแผลงออกสื่อพร้อมลูกๆ มาแล้ว ภาพเธอดูว่าแมงป่องเข้าปากเคียวหงษ์จับพร้อมเสียงยืนยันตามมาว่า “รสดีจริงๆ” กลายเป็นข่าวไปทั่วโลก

แต่จะว่าไปแล้ว การกินแผลงไม่ใช่เรื่องใหม่สำหรับคนไทยเราเลย มีงานวิจัยที่รวบรวมจำนวนชนิดของแผลงที่คนไทยกินพบว่า มากถึง 154 ชนิด เพราะแผลงเป็นอาหารหาง่ายตามชนบทในอดีต ไม่ว่าจะในดิน บนต้นไม้ตามทุ่งนา และสามารถนำมาทำอาหารได้หลากหลาย รสชาติอร่อย การนำแผลงมาทำอาหารรับประทานจึงจัดเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยที่นำภูมิปัญญาและชวนให้ลอกเลียนแบบ (หากสามารถหาวัตถุดิบมาทำได้)

สำหรับคนที่อยากลองกินแผลงเพื่อสุขภาพและกันโรค แนะนำให้เลี้ยงเมนูทอด เพราะการทอดจะส่งผลให้น้ำมันเพิ่มมากขึ้น ปริมาณพลังงานและไขมันจะเพิ่มจนเกินควร อีกทั้งยังเสี่ยงต่อสารก่อมะเร็งในน้ำมันที่ใช้ทอดซ้ำ ควรเลือกเปิบเป็นเมนูคั่ว ยำ ผัด นึ่ง ลวก แกง กล้วย ก้อย หรือหมก จะดีต่อสุขภาพกว่า

การกินอาหารเพื่อสุขภาพให้ยั่งยืนนั้น ต้องกินให้สนุก กินให้หลากหลาย กินแต่พอประมาณอย่ายึดติดรูปแบบ และอย่ากลัวที่จะลองค่ะ

ภาพ: อนุชิต พิชามอน Wannasan

พิชการบ่น-ก่นดำประเทศ ด้วยการสะกิดเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรม และหาวิธีแก้ปัญหาร่วมกัน

เมื่อโหมครบที่ทุกครึ่งเวลาเราเปิดอ่านข่าว หรือดูนิวส์ฟีดในโซเชียลมีเดียก็ไรบีแต่เรื่องราวต่างๆ นาๆ เกี่ยวกับประเทศไทยของเรา ไม่ว่าจะเป็น เรื่องคนดำเรื่องรถล้มฆ่าช้าง เรื่องรถติดบ้าง เรื่องไม่มีเงินเก็บพอใช้บ้าง เรื่องไม่รักประเทศก็ออกไปอยู่ที่อื่นซะบ้าง เป็นต้น

ผมเชื่อว่าหลายๆ คนก็คงจะอดเบื่อกับเรื่องพวกนี้ไม่ได้ แล้วพอเบื่อแล้วพวกเราส่วนใหญ่ทำอะไรกันบ้างครับ อืม ก็บ่น ینگ บ่น ด่า บ่น และบ่น เป็นกิจกรรมธรรมชาติที่คนเราส่วนใหญ่ทำเพื่อให้ตัวเองรู้สึกดีขึ้นมานิดหนึ่งกับเหตุการณ์ที่พวกเราส่วนใหญ่ไม่สามารถควบคุมได้

ส่วนตัวผมเอง ผมก็รู้สึกเบื่อเหมือนกัน (“ไม่ได้อยากอยู่ที่นี้ ไม่รักชาติ ก็ไปอยู่ที่อื่นซะไป” ... กำลังอยู่ที่อื่นอยู่ครับ ไม่ต้องห่วง แต่ถ้าไม่รักกันจริงผมก็คงจะไม่เขียนในสิ่งที่ผมอยากเขียนแนะนำนี่นะครับ)

แต่แทนที่จะเขียนบ่น หรือด่าประเทศ ผมขออนุญาตเขียนแนะนำในเรื่องวิธีการเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ดีของคนในประเทศของเราดีกว่า เมื่อว่าอนาคตคนไทยเราจะมีโอกาสเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่ง (!) และเมื่ออีกว่าอนาคตเราจะมีพรรคการเมืองที่เห็นใจประชาชนจริงๆ

และสามารถนำคำแนะนำเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ได้จริงๆ (ซึ่งผมก็ยอมรับว่ามันเป็น wishful thinking ทั้งสองอย่างในขณะนั้นะครับ)

เราต้องมาแยกประเภทปัญหาพฤติกรรมทั้งหลายกันก่อน อย่างแรกเลยก็คือพฤติกรรมไม่ดีๆ ที่มีผลกระทบต่อตัวของคนที่มีพฤติกรรมนั้นๆ คนเดียว อย่างเช่น การออมไม่พอใช้ในอนาคต หรือการรับประทานที่ไม่ดีกับสุขภาพร่างกายของตัวเองในอนาคต เราเรียกปัญหาเหล่านี้ว่า private problem หรือปัญหาส่วนตัว (คือถ้าทุกข์เพราะพฤติกรรมตัวเองก็ทุกข์อยู่แค่คนเดียว)

ปัญหาพฤติกรรมประเภทที่สองก็คือพฤติกรรมไม่ดีๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม ซึ่งเราเรียกปัญหาเหล่านี้ว่า social problem หรือปัญหาส่วนรวม อย่างเช่นการตัดสินใจขับรถเวลาเดียวกัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาจราจร หรือการทิ้งขยะเรี่ยราด เป็นต้น ซึ่งปัญหาส่วนรวมนี้ส่วนใหญ่มีต้นเหตุมาจาก coordination problems หรือการที่คนเราไม่รู้ว่าคนอื่นจะเลือกปฏิบัติตนยังไง ถ้าคนอื่นมีทางเลือกคล้ายๆ กับเรา อย่างเช่นที่เราทิ้งขยะเรี่ยราดก็อาจเป็นเพราะเราต่างคิดว่า ก็แค่เราคนเดียวที่ทิ้งขยะ ไม่สกปรกหรอก แต่ถ้าทุกๆ คนคิดอย่างนี้เหมือนกันทุกคนก็จะทิ้งขยะเหมือนกัน

THE AUTHOR

ณัฐวุฒิ เฟ้าแก้ว

นักเศรษฐศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์พฤติกรรม ณ Warwick Business School มหาวิทยาลัยวอร์วิก ประเทศอังกฤษ จะเล่าเรื่องราวและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ความสุข และจิตวิทยาของความสุข

“วิธีการแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆ พฤติกรรมมีไม่กี่ขั้นตอนนะครับ อย่างแรกเลยก็คือการเข้าใจ ‘แรงจูงใจ’”

การแก้ปัญหา

วิธีการแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆ พฤติกรรมมีไม่กี่ขั้นตอนนะครับ อย่างแรกเลยก็คือการเข้าใจ ‘แรงจูงใจ’ ของพฤติกรรมแต่ละอย่างของคนว่าอะไรเป็นแรงจูงใจให้เขาทำอย่างนั้น อะไรเป็นแรงจูงใจให้คนยอมกินไม่พอ อะไรเป็นแรงจูงใจให้คนเลือกที่จะขับรถออกไปตอนรถติดๆ เป็นต้น

ส่วนใหญ่แล้ว แรงจูงใจของพฤติกรรมที่ไม่ดีเกือบๆ ทุกพฤติกรรมก็คือ ‘มันง่ายในการที่จะทำอย่างนั้น’ (และสำหรับ social problem ‘ถ้าเราไม่ทำ คนอื่นก็จะทำ ก็เลยไม่ทำไม่ได้’

เพราะฉะนั้น ถ้าเราอยากเปลี่ยนพฤติกรรมของคนส่วนใหญ่แล้วละก็ ขั้นตอนที่สองก็คือทำให้พฤติกรรมที่แย่ๆ ที่เราไม่อยากจะให้คนส่วนใหญ่ทำทำยากขึ้น พูดย่างๆ ก็คือสร้าง friction ให้กับพฤติกรรมนั้นๆ นั่นเอง

ไม่อยากจะให้รถติดแถวๆ สาทรตอนช่วงเย็นๆ ไซ้ใหม่ ก็เก็บค่าธรรมเนียมรถติดตรงถนนสาทรระหว่าง 4 โมงเย็นจนถึง 1 ทุ่มสิ คนที่ไม่อยากเสียเงินค่าธรรมเนียมจะได้เลือกไปขับเวลาอื่นๆ หรือเลือกเส้นทางอื่นๆ ขับ

อยากลดจำนวนถุงพลาสติกที่คนใช้ๆ กัน อยู่นี้ไซ้ใหม่ ก็ให้ซูเปอร์มาร์เก็ตเก็บเงินเพิ่มถุงละสองบาททุกครั้ง คนที่ไม่อยากเสียเงินสองบาทเพิ่มทุกๆ ครั้งที่มาซื้อของ เขาก็เก็บถุงพลาสติกอันเดิมมาใช้ใหม่

ไม่อยากจะให้มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นซ้ำๆ บนท้องถนนของเราไซ้ใหม่ ก็ทำให้การสอบใบขับขี่ที่เมืองไทยยากขึ้น และบังคับให้คนที่เคยถูกตำรวจจับข้อหาดื่มแล้วขับทุกคนให้ติดตั้งระบบเครื่องเป่าตรวจจับแอลกอฮอล์ในรถ (คือถ้าเป่าแล้วมีแอลกอฮอล์ในเลือดเกินขีดจำกัดจะสตาร์ทรถไม่ได้) เป็นต้น

ทำให้พฤติกรรมที่แย่ๆ ที่เราอยากให้เขาทำทำกันง่ายขึ้น ยกตัวอย่างเช่น อยากจะให้คนบริจาคเงินเพื่อการกุศลมากขึ้นไซ้ใหม่ ทุกครั้งที่คนไปซื้อของข้างนอก หรือว่ากินข้าวข้างนอก ให้พนักงานที่เก็บเงินบอกกับลูกค้าตอนที่เก็บเงินว่า “ทั้งหมดราคา (สมมติว่า) 598 บาทคะ อยากจะปิดเงินขึ้นอีก 2 บาทเป็น 600 บาทไหมคะ ส่วนเงินที่ปิดขึ้นนั้นเราจะนำไปบริจาคให้กับ...” อะไรก็ว่าไป

อยากจะทำให้คนออมเงินให้อนาคตตัวเองให้

มากกว่านี้ไซ้ใหม่ ก็เปลี่ยนระบบการออมให้ง่ายขึ้นกว่านี้โดยการให้ตัวเลือกที่เป็น default คือการออม (แล้วถ้าไม่อยากจะออมก็ให้ opt-out จากระบบเอง)

อยากให้เห็นจ่ายภาษีเพิ่มขึ้นไซ้ใหม่ ก็ทำให้การจ่ายภาษีง่ายขึ้น ลดการบรรยายถึงวิธีการจ่ายภาษีในรูปแบบฟอร์ม ให้มีการส่งเป็นแท็บเล็ตเพื่อเตือนให้เสียภาษีโดยใช้วิธีง่ายๆ ออนไลน์

อยากให้เห็นขับรถช้าลงไซ้ใหม่ ก็ทำให้การขับรถช้าลงสนุกขึ้น ยกตัวอย่างการใช้ลดความเร็วของรถมาเป็นเครื่องช่วยให้การขับรถในพิกัดความเร็วที่สนุก (คือมีการทดลองบนถนนในสวีเดนโดยใช้กล้องถ่ายภาพความเร็วของรถ สำหรับรถที่ขับเกินพิกัด พวกเขาก็จะโดนเรียกเก็บเงินเป็นค่าปรับเร็ว ส่วนคนที่ขับรถ

ตามพิกัดความเร็วที่นั่น ทุกๆ สัปดาห์ก็จะมี การจับฉลากทะเบียนรถเพื่อแจกเงินรางวัล - ซึ่งเงินรางวัลนี้มาจากพวกที่ขับรถเร็วนี้แหละ - ให้กับคนที่ขับรถตามระเบียบกันนะครับ: www.thefuntheory.com/speed-camera-lottery-0 เป็นต้น

ทั้งสองขั้นตอนข้างบนนี้เป็นบทเรียนแบบ 101 ของการ nudge หรือสะกิดให้คนเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้น ไม่ว่าจะดีขึ้นสำหรับตัวเอง หรือสำหรับส่วนรวมก็ตาม

มันถึงเวลาแล้วหรือยังครับ (มันถึงมาตั้งนานแล้วโว้ย) ที่เราควรจะเลิกบ่น แล้วพยายามเปลี่ยนสังคมไทยแทนกันเสียที

หรือไม่ก็ย้ายมาอยู่ที่อังกฤษด้วยกันก็ได้ นะครับ แต่ต้องมาก่อน Brexit เขาจะเริ่มจริงๆ จังๆ นะครับ ไม่อย่างนั้นมันจะยากขึ้นมากเลย

ภาพประกอบ Marks & Spencer

Marks & Spencer เราไม่มี ‘แผนบี’ เพราะเรามีโลกแคใบเดียว

ยังผู้บริโภคซื้อเยอะ กินเยอะ และใช้เยอะ ธุรกิจค้าปลีกอย่างห้าง sssw สิ้นค้าหรือซูเปอร์มาร์เก็ตก็ยิ่งเติบโต แต่ห้างอย่าง Marks & Spencer (M&S) กลับเลือกประกาศเป้าหมายคือโลกว่า ตัวเองจะเป็น

ร้านค้าปลีกที่มีความยั่งยืน (sustainable) ที่สุดในโลกตั้งแต่เมื่อสิบปีก่อน โดยมุ่งมั่นลดผลกระทบต่อทางลบ และสร้างคุณค่าทางบวกในกระบวนการธุรกิจต่อสังคมสิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

“เรากำลังทำสิ่งนี้ เพราะนี่คือสิ่งที่คุณอยากให้เราทำ และมันเป็นเรื่องที่ถูกต้องที่จะทำ เราเรียกมันว่าแผนเอ เพราะเราเชื่อว่านี่คือวิธีเดียวเท่านั้น ในการทำธุรกิจ ดังนั้นจึงไม่มีแผนบี”

ห้างค้าปลีกอายุเกินร้อยแห่งนี้ตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1884 ณ เมืองลีดส์ ประเทศอังกฤษ ธุรกิจหลักของบริษัทคือการจำหน่ายเสื้อผ้าและเครื่องใช้ภายในครัวเรือน นอกจากห้างสรรพสินค้าแล้ว M&S มีซูเปอร์มาร์เก็ตที่จำหน่ายอาหารสดและอาหารแปรรูปต่างๆ ปัจจุบัน M&S มีร้านค้าและสินค้าวางจำหน่ายอยู่ใน 41 ประเทศทั่วโลก รวมทั้งในประเทศไทย มีพนักงานถึง 85,000 คน มีลูกค้าจำนวน 32 ล้านคน และทำงานกับซัพพลายเออร์กว่า 2,100 องค์กร

ใน ค.ศ. 2007 เซอร์สจิวส์ โรส (Sir Stuart Rose) ซีอีโอในขณะนั้นตั้งคำถามกับตัวเองว่าจะสร้างบทบาทของธุรกิจที่แตกต่างได้อย่างไร เขามองว่าในขณะที่เศรษฐกิจอยู่ในจุดที่มั่งคั่งที่สุด แต่ความเหลื่อมล้ำระหว่างคนมั่งมีกับคนยากจนในสังคมก็มากขึ้นอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน รวมถึงสิ่งแวดล้อมของโลกก็ถูกทำลายอย่างย่อยยับด้วยความพยายามที่จะ ‘คิดต่าง’ ในการดำเนินธุรกิจ

เซอร์โรสพาผู้บริหารระดับสูงของ M&S 100 คน ไปดูภาพยนตร์สารคดีชื่อดัง *An Inconvenient Truth* (ชื่อไทย: *เรื่องจริงซัดโลก*) ที่เปิดเผยความจริงที่คนไม่ค่อยรู้เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและอากาศเปลี่ยนแปลง (climate change) ไม่ว่าจะเป็สภาพภูมิอากาศที่กำลังลดตาย หรือภูเขาน้ำแข็งที่กำลังละลายอย่างไม่มีวันหวนกลับ หลังการชมภาพยนตร์ เซอร์โรสได้เฝ้าเวลาผู้บริหารกลุ่มนั้นตอบกลับมาถึง 75 ฉบับ ซึ่งเซอร์โรสถือเป็นการส่งสัญญาณว่า “พวกเราน่าจะร่วมกันทำอะไรกับเรื่องนี้ได้บ้าง”

แต่เดิม M&S ก็ทำซีเอสอาร์เหมือนบริษัททั่วไป และใช้ซีเอสอาร์ป้องกันความขัดแย้งกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ เพื่อหาแนวคิดใหม่ เซอร์โรสให้เวลาลูกทีม 3 เดือนในการหาคำตอบ 2 เรื่องคือ หาความหมายของซีเอสอาร์ใหม่ให้บริษัท และหากกลยุทธ์ในการเป็นร้านค้าปลีกแห่ง ‘ศตวรรษที่ 21’ ที่ทีมงานกลับมาด้วยกลยุทธ์ที่เรียกว่า ‘แผนเอ’ (Plan A) ที่มีเป้าหมายแทนที่จะขยายจนถึง 100 ซ้อที่จะบรรลุให้ได้ภายใน 5 ปี แผนเอครอบคลุมทุกประเด็นสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เป็นความท้าทายในการทำธุรกิจของบริษัท ได้แก่ สภาพอากาศเปลี่ยนแปลง, ชยะ, การใช้ทรัพยากร,

ความสัมพันธ์ทางการค้าที่เป็นธรรม (fair partnerships) และสุขภาพ

M&S เรียกกลยุทธ์นี้ว่าแผนเอ เพราะบริษัทไม่มีแผนบี (Plan B) หรือแผนสำรอง เพราะปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องสำคัญและเร่งด่วนบริษัทอธิบายไว้ในคำแถลงว่า “เรากำลังทำสิ่งนี้ เพราะนี่คือสิ่งที่คุณอยากให้เราทำ และมันเป็นเรื่องที่ถูกต้องที่จะทำ เราเรียกมันว่าแผนเอ เพราะเราเชื่อว่านี่คือวิธีเดียวเท่านั้นในการทำธุรกิจ ดังนั้นจึงไม่มีแผนบี”

แผนเอทั้ง 100 ซ้อ ถูกนำไปใช้ในทุกละดับ การดำเนินธุรกิจ ได้มาตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การจัดจำหน่าย การบริโภค ไปจนถึงการทิ้ง เช่น การลดการใช้พลังงานและน้ำ การเปลี่ยนมาใช้พลังงานทางเลือก การใช้หลักอาคารเขียว การงดให้ถุงพลาสติก (ก่อนที่จะกลายเป็นข้อบังคับสาธารณะในภายหลัง) การแก้ปัญหาแรงงาน เช่น ค่าแรง สภาพความเป็นอยู่ และการเพิ่มทักษะในโรงงานผลิตของซัพพลายเออร์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารที่ดีต่อสุขภาพมากขึ้น การส่งเสริมการรีไซเคิล และหาบ้านใหม่ให้เสื้อผ้า การจัดการชยะ การเลือกใช้วัตถุดิบ เช่น ผัก ไม้ อาหารทะเล ปลา กุ้ง น้ำมันปลา และเครื่องหนัง ที่ต้องมาจากแหล่งที่ผ่านมาตรฐานความยั่งยืน การใช้มาตรฐานการค้าที่เป็นธรรม (fair trade) การเปลี่ยนมาใช้บรรจุภัณฑ์ที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม และการลดการปล่อยคาร์บอน ฯลฯ โดยการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เริ่มที่ตัว M&S เองก่อน ก่อนที่จะขยายไปทำงานกับซัพพลายเออร์และผู้บริโภค

แม้จะเป็นแนวคิดที่ดีต่อโลก แต่เส้นทางของแผนเอไม่ได้ราบรื่น เซอร์โรสกล่าวว่าส่วนที่ท้าทายที่สุดคือ การจูงใจนักลงทุนของบริษัทให้เห็นด้วยกับการลงทุน 200 ล้านปอนด์กับแผนเอ ที่จะไม่ทำกำไรภายใน 5 ปีแรก และไม่มีผลกระทบไปให้ผู้บริโภค

ผู้ถือหุ้นหนึ่งในสามคิดว่าเขาน่าจะมีเพียงหยิบมือที่เห็นด้วย อย่างไรก็ตาม เซอร์โรสพิสูจน์ได้ว่า แผนเอช่วยลดค่าไฟฟ้าของ M&S ไปได้ 25% ในปีแรก และเริ่มทำกำไรได้ 50 ล้านปอนด์ภายในปีที่ 3 และเพิ่มเป็น 105 ล้านปอนด์ในปีที่ 5 เมื่อครบ 5 ปี M&S บรรลุเป้าหมายของแผนเอได้ถึง 94 ซ้อ ก่อนที่ซีอีโอ

คนใหม่จะเพิ่มเป้าไปอีก 80 ซ้อสำหรับอีก 5 ปีต่อมา เป้าที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นความตั้งใจของ M&S ในการจัดการปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ

แผนเออาจจะไม่ใช่ ‘ยาวิเศษ’ ที่ช่วยให้ M&S มีผลกำไรเติบโตสวยงาม ผลประกอบการและราคาหุ้นของบริษัทก็ยังมีขึ้นมีลง เพราะการแข่งขันกันอย่างดุเดือดในธุรกิจค้าปลีก แต่แผนเอช่วยให้ M&S พบนวัตกรรมใหม่ๆ เช่น การออกแบบเสื้อผ้าที่ง่ายต่อการรีไซเคิล เป็นต้น ทำให้ M&S ได้รับการยกย่องว่า เป็นผู้นำด้านความยั่งยืนและมีความโปร่งใส เพราะทุกปี M&S จะรายงานสถานะของแผนเอแต่ละข้อว่าเป็นไปตามเป้า, อยู่ในระหว่างการดำเนินการ, ล่าช้ากว่าแผน หรือยกเลิกแผนอย่างตรงไปตรงมาพร้อมเหตุผล และมีการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก แผนเอยังช่วยดึงดูดคนรุ่นใหม่ให้เข้ามาทำงานกับบริษัท และจูงใจให้ซัพพลายเออร์อยู่กันไปนานๆ

ทุกวันนี้ M&S เป็นร้านค้าปลีกแห่งแรกและแห่งเดียวของโลกที่ปล่อยคาร์บอนเป็นศูนย์ (carbon neutral) บริษัทไม่ได้ส่งชยะไปที่ทิ้งชยะ (zero waste) มาตั้งแต่ ค.ศ. 2012 แผนเอทำให้ M&S มีสินค้าที่มาจากแหล่งที่มีความยั่งยืนได้ถึง 79% ลดการใช้ถุงไปได้ 4,000 ล้านใบ หาบ้านใหม่ให้เสื้อผ้าได้ 27 ล้านชิ้น สร้างประสิทธิภาพพลังงานได้ 39% ช่วยให้แรงงานของซัพพลายเออร์เกือบ 890,000 คน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และอื่นๆ แผนเอยังคงเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนธุรกิจต่อไปจนถึง ค.ศ. 2025

เมื่อครั้งที่ผู้เขียนไปประเทศอังกฤษเมื่อหลายปีก่อน และได้มีโอกาสซื้ออาหารที่ M&S และพบว่าบรรจุภัณฑ์จะระบุไว้ว่าขึ้นไหนรีไซเคิลได้บ้าง ส่วนขึ้นไหนที่รีไซเคิลไม่ได้จะเขียนไว้ว่า “ในทุกๆ วัน M&S กำลังหาวิธีที่จะทำให้บรรจุภัณฑ์ขึ้นนี้รีไซเคิลให้ได้” แผนเออยู่ในสิ่งเล็กๆ อย่างบรรจุภัณฑ์และในทุกส่วนของ M&S และไม่ได้เป็นแค่กลยุทธ์บ้างที่ทำการเพื่อการประชาสัมพันธ์ แต่เป็นจิตวิญญาณของการทำธุรกิจที่ ‘ยั่งยืน’ และดีต่อโลกที่มีเหลืออยู่แค่เพียงใบเดียว

THE AUTHOR

ภัทราพร แยมละออง

นักการตลาดและนักธุรกิจเพื่อสังคมที่นับเพราะความคิดและประสบการณ์จากการทำงานที่ป่าละอองบ้านู้งาเขียนในเชิง ‘ธุรกิจคิดต่าง’

แม่ไม่เข้าใจหนู แม่ไม่อยากให้หนูทำงานที่หนูทำคะ

Q: บ้านของหนูเป็นอู่ซ่อมรถและขายอะไหล่รถยนต์ แต่หนูเลือกเรียนด้านแพชชั่น พ่อกับแม่อยากให้หนูกลับมาช่วยงานที่บ้าน หนูไม่อยากทำงานที่บ้านเลยคะ อยากอยู่กับเลื้อผ้ามากกว่าจะอยู่กับน้ำมันเครื่องรถยนต์ แม่ก็บ่นกับหนูทุกวันจนเราจะเลาะกันบ่อยๆ หนูไม่เข้าใจว่าทำไมแม่ไม่อยากให้หนูทำงานที่ชอบ หนูควรทำอย่างไรดีคะ

A: ชีวิตของพี่ช่วงหนึ่งก็คล้ายๆ กับน้องครับ บ้านของพี่เป็นหมอกันทั้งบ้าน พ่อเป็นหมอแม่เป็นพยาบาล พี่ซาเป็นหมอ แล้วอะไรอยู่ที่ไม่เข้าพวก ฮ่าๆ

พี่มีความสุขกับการเรียนภาษามาก พี่รักวิชาภาษาไทย รักขนาดที่เวลาขึ้นชั้นใหม่แล้วได้หนังสือเรียนใหม่ก่อนเปิดเทอม พี่จะมีความตื่นเต้นกับการเอาหนังสือเรียนภาษาไทยมาเปิดอ่านดูว่าปีนี้จะได้เรียนวรรณคดีอะไร และพี่ก็รักวิชาภาษาอังกฤษกับวิชาสังคมศึกษา ตอนต้องเลือกแผนการเรียนก่อนขึ้น ม.4 พี่จึงเหใจไปให้การเรียนสายศิลป์เรียบร้อยแล้ว

แต่ด้วยความที่บ้านพี่เป็นหมอทั้งบ้าน พ่อกับแม่พี่นึกไม่ออกว่าเรียนศิลป์แล้วจะไปทำงานอะไรต่อ พี่เองก็ยังนึกตอบตัวเองไม่ได้ว่าเรียนแล้วจะไปเป็นอะไร สำหรับเด็ก ม.3 ตอนนั้น เราไม่รู้เลยว่าโลกนี้มีอาชีพอะไรบ้าง มันเร็วมากที่เราจะต้องตอบคำถามว่าเราอยากเป็นอะไร และการศึกษาในขณะนั้นก็ไม่ใช่กระบวนการที่ช่วยให้เราหาคำตอบได้ว่าชีวิตเราต้องการอะไร เราเข้าโรงเรียนเพื่อเรียนหนังสือเป็นวิชาๆ ไป แต่ตอบตัวเองไม่ได้ว่าต้องการอะไรในชีวิต บวกกับความรู้อวิชาและแนวสมัยนั้นยังมีไม่มากเท่าไร ไม่รู้เลยว่าโลกนี้มีอาชีพนักโฆษณา พี่อาร์ ครีเอทีฟ สไตลิสต์ เวดดิงแพลนเนอร์ และอีกสารพัด เมื่อตอบคำถามไม่ได้ว่าเรียนแล้วจะไปเป็นอะไร พี่ก็เลยต้องยอมเลือกเรียนสายวิทย์ตามที่พ่อและแม่อยากให้เป็นหมอ ทั้งที่ใจของพี่ไม่ไปทางนั้นเลย

ผลการเรียนของพี่ในสายวิทย์พังพินาศ ในขณะที่วิชาฝั่งศิลป์ของพี่รุ่งโรจน์ เรียนจบ

ม.5 พี่ยังท่องตารางธาตุไม่ได้เลยน้อง จะไปทำอะไรต่อได้ ด้วยผลการเรียนแบบนั้น บวกกับคงล้มล้มได้ว่าลูกไม่มีความสุขเลยกับชีวิตที่ผ่านมา ทำให้พ่อแม่อนุญาตให้พี่เปลี่ยนแผนการเรียนได้ (ซึ่งแปลว่าพ่อแม่ได้ช่วยชีวิตคนไว้มากมายจากการที่พี่ไม่ต้องเป็นหมอ ฮ่าๆ)

แม้พี่จะเปลี่ยนแผนมาเรียนสิ่งที่พี่ชอบได้แล้ว แต่เอาจริงๆ พี่ก็รู้ว่าพ่อกับแม่ก็ยังนึกไม่ออกหรือคิดว่าพี่เรียนจบแล้วจะไปเป็นอะไร เพราะฉะนั้นจิตใจพี่ในชีวิตของพี่ตอนนั้นจึงไม่ใช่แค่การพิสูจน์ว่าเรารักในสิ่งที่ทำจริงๆ แต่ยังต้องพิสูจน์ว่าเรารักมันมากพอ และพาตัวเองไปถึงจุดที่ประสบความสำเร็จได้จริงๆ

พี่สอบเข้าคณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้อย่างที่ตั้งใจ ตลอด 4 ปีที่เรียน พี่ก็รู้ว่าพ่อแม่ยังไม่มั่นใจกับเส้นทางของพี่เท่าไร เรามีเรื่องทะเลาะกันบ้างจากความไม่มั่นใจนั้น พี่จึงต้องพยายามตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด และหางานที่ตีตีที่สุด อะไรที่ทำได้แล้วต้องทำให้ดีขึ้นอีกเพื่อพิสูจน์ตัวเอง

“เราห้ามพ่อแม่ไม่ให้ห้วงเราไม่ได้ (ยังใจพ่อแม่ก็ห้วงเราไปตลอดนั่นแหละ) บนเส้นทางชีวิตของเรา เราจะเจอคนที่ตั้งคำถามเพราะไม่มั่นใจในตัวเรา หรืออะไรก็ตาม บางทีอาจจะเป็นคนใกล้ชิดตัว แต่สิ่งที่เรากำลังทำได้คือ ถ้าเราเชื่อว่านี่คืองานที่เรารักจริงๆ พิสูจน์มันซะว่าเราไม่เพียงแต่รักมัน แต่เรารักมันมากพอจนความรักผลักดันเราไปประสบความสำเร็จได้”

จากที่ห้วงให้ที่เป็นหมอม พ่อกับแม่ที่เปลี่ยนมาอยากให้เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย แทนแต่ที่ก็ได้ไม่อยากจะเป็นแบบนั้น เรื่องตลกก็คือพ่อที่เรียนปริญญาโท พ่อกับแม่ที่ไม่เคยพูดถึงเรื่องปริญญาโทเลย เอาแต่พูดเรื่องอยากให้ที่เรียนต่อปริญญาเอก เพราะอยากให้เป็นอาจารย์แล้ว แม่กระทั่งที่ได้ทำงานในบริษัทชื่อดังระดับโลก พ่อกับแม่ก็ยังหวังว่านี่จะเป็นอาจารย์อยู่

มันง่ายมากที่เราจะโกรธพ่อแม่เพียงเพราะเรารู้สึกว่าท่านไม่เข้าใจเรา แต่พ่อที่มาวิเคราะห์หิลิกๆ แล้ว พี่ถึงเข้าใจว่าที่พ่อแม่เป็นแบบนั้นเพราะท่านรักเรา ท่านห่วง ท่านกลัวเพราะถ้าเป็นเส้นทางที่พ่อแม่เคยผ่านมาก่อน ท่านรู้ว่าท่านจะช่วยเหลืออะไรเราได้ และรู้ว่าชีวิตเราต้องไปทางไหน แต่กับเส้นทางที่ท่านไม่รู้มาก่อน ท่านกลัวว่าเราจะไปเจออะไรที่ไม่รู้กลัวเราจะเจ็บ

พ่อแม่ที่อยู่กับการเป็นหมอมมาทั้งชีวิต เพราะฉะนั้นท่านรู้ว่าชีวิตแบบหมอมๆ จะไปทางไหน จะเติบโตได้อย่างไร แต่กับการทำงานสายอื่นอย่างวารสารศาสตร์ ท่านไม่รู้เลยว่าเราจะไปเจออะไร ท่านกลัวว่าจะช่วยเหลืออะไรเราไม่ได้ ท่านเคยเห็นคนทำงานเอกชนถูกเลย์ออฟ ท่านก็กลัวว่าลูกจะไปเจออะไรแบบนั้น เลยคิดว่าถ้าเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยก็คงจะปลอดภัยกว่า

เมื่อรากของมันเป็นมาจากความรัก ความห่วงใยเราแล้ว พี่มาคิดได้ว่าพี่จะไม่โกรธท่านตอนนี้ท่านไม่เข้าใจก็ไม่ใช่ไร หน้าที่ของพี่คือทำสิ่งที่เรารักต่อไป และต้องทำให้ดีมากกว่าจนพ่อแม่เข้าใจ มันต้องใช้เวลา

เราห้ามพ่อแม่ไม่ให้ห้วงเราไม่ได้ (ยังใจพ่อแม่ก็ห้วงเราไปตลอดนั่นแหละ) บนเส้นทางชีวิตของเรา เราจะเจอคนที่ตั้งคำถามเพราะไม่มั่นใจในตัวเราหรืออะไรก็ตาม บางทีอาจจะเป็นคนใกล้ชิดตัว แต่สิ่งที่เรากำลังทำได้คือ ถ้าเราเชื่อว่าเป็นงานที่เรารักจริงๆ พิสูจน์มันซะว่าเราไม่เพียงแต่รักมัน แต่เรารักมันมากพอจนความรัก

ผลักดันเราไปประสบความสำเร็จได้ ถึงตอนนั้นสิ่งที่เราทำจะเป็นคำตอบให้กับคนที่ไม่มั่นใจในตัวเราเอง

พี่เชื่อว่าถ้าท่านเห็นว่าพี่มีความสุข หน้าที่การงานของพี่มันคงและเติบโตได้ แม้จะเป็นเส้นทางที่ท่านไม่เคยรู้มาก่อน ท่านก็จะสบายใจขึ้นเอง

ทุกวัน พี่ค่อยๆ เล่าให้ท่านฟังว่าพี่มีความสุขแค่ไหนในการทำงาน พี่ได้เรียนรู้อะไรบ้าง พี่เติบโตขึ้นอย่างไร พี่ได้โปรโมต พี่ดูแลตัวเองได้แล้ว พี่ทำถึงขนาดพาพ่อแม่ไปดูออฟฟิศ พี่ไปรู้จักกับหัวหน้า เพื่อนร่วมงาน ให้คนเหล่านั้นเป็นคนเล่าเองว่าเราทำงานอย่างไร มีความสุขแค่ไหน ตอนหลังพ่อแม่ก็สบายใจมากขึ้น ไม่ตะล่อมให้พี่ทำในสิ่งที่พี่ไม่อยากทำแล้ว ทุกวันนี้กำลังใจสำคัญของพี่มาจากครอบครัวนี้ละ

บางทีพ่อแม่ของน้องก็อาจจะแบบนั้น ท่านอยู่กับธุรกิจมาตลอด มันคืออาณาจักรที่ท่านรู้ว่ามันคืออะไร แต่กับงานแพชั่นที่น้องทำท่านอาจจะนึกไม่ออกว่ามันเป็นอย่างไร จะมันคงหรือเปล่า จะปลอดภัยไหม ท่านก็เลยกังวล พอกังวลก็อยากให้น้องมาอยู่ในอาณาจักรที่อย่างน้อยก็เป็นคอมพิวเตอร์ไซนของท่าน จะช่วยเหลืออะไรลูกก็ยังพอจะช่วยให้ บวกกับอาจจะห่วงงานที่ทำงานอยู่ว่า แล้วถ้าไม่มีลูกของท่านมาทำงานต่อ แล้วพนักงานเหล่านั้นจะอยู่กันอย่างไร ถ้าลูกมาทำก็อาจจะดีหน่อย

รากของมันคือความรัก ความห่วงใยที่มีต่อตัวน้อง ซึ่งเป็นเรื่องดีมากๆ ครับ ท่านอาจจะแสดงออกมาด้วยการบ่น แต่นั่นแหละ เมื่อกลับไปจุดเริ่มต้นมันก็คือความรัก เพราะฉะนั้นอย่าไปโกรธพ่อแม่เลย เราต้องขอบคุณที่ท่านห่วงเรานะ การมีคนที่รักเรานี้คือของขวัญที่มีคุณค่าแล้วน้อง

คงเกินจะถ้าน้องเอาความรู้ด้านแพชั่นเข้ามาในออฟฟิศ แพชั่นสอนให้คนมีความคิดสร้างสรรค์ไม่แน่นอนว่าออฟฟิศของน้องอาจจะเกิดขึ้นด้วยสไตล์ แพชั่นไม่จำกัดอยู่แล้วนี่ว่า

ต้องอยู่แต่กับผ้าอย่างเดียว ชุดพนักงานอู๋รถก็มีสไตล์ได้ หน้าตาอู๋รถที่ไม่ดูเป็นอู๋รถแต่น้องชายไลฟ์สไตล์ที่มากพร้อมกับอู๋รถได้ ให้ลูกค้าเอารถมาซ่อมและแวะดูเสื้อผ้าที่น้องชายก็ได้เก๋อก! อู๋รถไหนๆ ก็มีหน้าตาเป็นอู๋รถ แต่อู๋รถของน้องจะโคตรมีสไตล์

ข้อดีอย่างหนึ่งก็คือน้องมีพื้นที่ มีธุรกิจอู๋รถรองรับอยู่แล้ว ลองคิดว่าถ้ามันจะเป็นอู๋รถสไตล์น้อง มันจะเป็นอู๋รถแบบไหนไม่ต้องกลัวว่าเราไม่รู้เรื่องอะไรเกี่ยวกับอู๋รถเลย เราเรียนรู้กันได้ แล้วเอาจุดแข็งด้านแพชั่นของน้องมาผสมกันให้กลายเป็นอู๋รถที่แตกต่างและเป็นจุดขาย

ตัดชุดเก๋ๆ ให้คุณนายแม่ใส่ไว้รับเงินเลยก็ได้ เป็นการคอยๆ ทำให้แม่เห็นฝีมือเรา เห็นว่าเราจริงจังแค่นั้น แล้วทำให้แม่ตัวเอง ยังใจแม่ก็รัก หรือลองดูใหม่ว่า พนักงานอู๋รถของเราเขาแต่งตัวกันยังไง จะทำให้แตกต่างได้ยังไง เริ่มจากเรื่องใกล้ตัวก่อนนี่แหละ

ถ้ารักแพชั่นมาก ทำให้พ่อแม่เห็นว่าเราจริงจังกับมันแค่นั้น และเราพาแม่ไปได้ไกลขนาดไหน ผลักดันให้ตัวเองต้องเก่งขึ้นจนมีหลักฐานพิสูจน์ให้พ่อแม่เห็น และให้ตัวเองภูมิใจ มันเป็นเรื่องของการที่ต้องใช้เวลากว่าพ่อแม่จะเข้าใจ แต่พี่เชื่อว่ามันจะเป็นกระบวนการที่คุ้มค่า

ไม่ใช่ทุกคนจะรู้ว่าตัวเองรักที่จะทำงานแบบไหน แต่น้องรู้ตัวว่ารักแพชั่น และขอให้รู้ว่ามีคนที่รักน้องอยู่

สุขสันต์วันแม่ครับน้อง

THE AUTHOR

ท็อฟฟี่ แบริดชอว์

เจ้าของเพจเฟสบุ๊คเพจ ท็อฟฟี่ แบริดชอว์ (Facebook.com/toffybradshawwriter) หรือ ชยานัท วงศ์เบญจ อดีต Communications Director ของบริษัทฟาร์เอเจนซียักษ์ใหญ่ระดับโลก ที่ตัดสินใจลาออกจากคอมพิวเตอร์โยน มาทำธุรกิจของตัวเอง และตั้งใจจะเขียนเพื่อทำให้คนอ่านเก่งขึ้นกว่าตัวเอง

ผลวิจัยชี้ 'ความฉลาด' ของเราได้มาจาก 'แม่'

ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่ และวิธีที่จะเช็คว่าเรา 'ฉลาด' แค่ไหน ให้ลองย้อนดูที่ 'แม่' ของเรานี้ละ

ผลการศึกษาของเว็บไซต์ psychology-spot ระบุหลักฐานทางชีววิทยาที่ยืนยันว่า ยีนจากแม่เป็นตัวกำหนดความฉลาดของลูกน้อย

XX

ยีนจากผู้เป็นแม่จะเป็นตัวกำหนดความฉลาดของลูก เนื่องจากความฉลาดจะถูกส่งต่อผ่านยีนที่มีโครโมโซมเอ็กซ์ ซึ่งเพศหญิงมีโครโมโซมเอ็กซ์ 2 ตัว ในขณะที่เพศชายมีเพียง 1 ตัวเท่านั้น แกรมความฉลาดที่เราอาจจะได้จากพ่อผ่านยีนก็ยังคงถูกระงับการทำงานอีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีหลักฐานการศึกษาในปี 1994 ของ Medical Research Council Social and Public Health Sciences Unit ที่จัดสัมภาษณ์คนกว่า 12,686 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 14-22 ปี และผลลัพธ์ที่ได้คือ ความฉลาดทางปัญญา (IQ) เชื้อชาติ การศึกษา และระดับ

สถานภาพทางสังคม ซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักของความฉลาดนั้น ได้มาจากแม่ล้วนๆ

รวมทั้งการส่งต่อดีเอ็นเอ ไมโทคอนเดรีย (Mitochondria) ที่ลูกจะได้จากผู้เป็นแม่เท่านั้น ซึ่งไมโทคอนเดรียจะช่วยดูแลกระบวนการเมตาบอลิซึม การที่ร่างกายของเรามีไมโทคอนเดรียที่ดี ก็มีแนวโน้มที่จะส่งผลทำให้ระบบการทำงานของสมองนั้นดีตามไปด้วย

1+1

นอกเหนือจากหลักฐานทางชีววิทยาแล้ว การที่แม่ลูกใช้เวลาอยู่ด้วยกัน สร้างความผูกพันซึ่งกันและกัน ก็ช่วยส่งเสริมให้แม่ส่งต่อความฉลาดให้กับลูกได้

ผลการศึกษาพบว่า แม่รับบทบาทสำคัญในการดูแลลูกในช่วงการพัฒนาสติปัญญาของลูกวัยแรกเริ่ม ผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางอารมณ์และร่างกาย ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยังส่งผลต่อระดับสติปัญญาที่ดีด้วย

นักวิจัยจากมหาวิทยาลัยแห่งมินนิโซตา

พบว่าเด็กที่มีความสัมพันธ์สนิทสนมกับแม่ จะมีความสามารถในการแก้โจทย์เกมที่ซับซ้อนได้ตั้งแต่อายุ 2 ปี และยังคงแสดงความหงุดหงิดในขณะที่แก้ไขปัญหาน้อยกว่าด้วย เนื่องจากผู้เป็นแม่มักหยิบยิ้นแรงสนับสนุนให้ลูกในการแก้ไขปัญหามากกว่า ซึ่งส่งผลให้ลูกน้อยพัฒนาความสามารถของตัวเองต่อได้มากขึ้น

30>20

รู้หรือไม่ว่า แม่ที่มีอายุมากมักเป็นแม่ที่ดีกว่าแม่ที่มีอายุน้อย

Aarhus BSS แสดงผลการศึกษาที่ระบุว่า แม่ที่มีอายุมากมีแนวโน้มที่จะทำโทษหรือตักตวงลูกของตนน้อยกว่าแม่ที่มีอายุน้อย ซึ่งส่งผลทำให้ลูกเติบโตมาพร้อมปัญหาทางพฤติกรรม สังคม และอารมณ์ที่น้อยกว่า

มีการศึกษาที่ติดตามเด็กในวัยเรียน พบว่าเด็กในวัย 7-11 ปีที่มีแม่อายุมาก จะมีการใช้ภาษาที่ดีกว่า ซับซ้อนกว่า และไม่มีปัญหาทางพฤติกรรม รวมทั้งสภาวะอารมณ์ขณะตั้งครกกีของผู้เป็นแม่ที่มีอายุมากจะเครียดน้อยกว่า และค่อนข้างมีทัศนคติด้านบวกต่อการรับบทบาทเป็นผู้ปกครอง ซึ่งอาจเป็นเพราะอายุที่มากขึ้น ทำให้คนเรามีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่มากขึ้นตามไปด้วย

อีกทั้งในสังคมปัจจุบันก็มีการยืนยันมาแล้วว่า สตรีเริ่มสร้างครอบครัวและมีบุตรคนแรกในช่วงวัยที่สูงขึ้นกว่าแต่ก่อน อย่างในผลสำรวจของ Centers for Disease Control and Prevention ระบุว่า ก่อนหน้านั้นประมาณ 30 ปีที่แล้ว ผู้หญิงจะมีลูกคนแรกในช่วงวัย 20 ปี แต่ในปี 2016 ผู้หญิงที่มีอายุ 30-34 ปี กลับมีลูกเพิ่มขึ้นถึง 103 คนต่อ 1,000 คน อย่างไรก็ตาม ช่วงวัยที่ผู้หญิงกลายเป็นแม่คนมากที่สุด คือวัย 28 ปี ซึ่งก็ถือว่าเป็นวัยที่สูงกว่าเมื่อก่อนอยู่ดี

รู้แบบนี้แล้ว ถ้าคุณเป็นผู้หญิงที่ลังเลกับการมีครอบครัว จะไปเรียนต่อเพื่อสะสมความรู้ แล้วรอมีลูกตอนแก่กว่านั้นสักนิดก็ไม่เสียหาย ☺

THE AUTHOR

พิชชา พูนพิริยะ

เพิ่งเรียนจบปริญญาตรีจากสาขาแฟชั่น เป็นตลก นักแสดง นักออกแบบ และนักวาดภาพประกอบ เธออาสาเล่าเรื่องที่รู้สึกจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นงานดีไซน์ แฟชั่น และศิลปะที่เกี่ยวข้องกับโลกออนไลน์

CULTURE

INSIGHTFUL & SOPHISTICATED ENTERTAINMENT REPORTS

Life Is Change ชีวิตคือการเปลี่ยนแปลง และ ธเนศ วรากุลนุเคราะห์ เพย์มุมมองต่อโลกและชีวิตแบบเข้อกเข้ใจ

TALK

เรื่อง เก้า มีนานนท์ ภาพ พิรพัฒน์ วัฒนรังสรรค์

LEELIS
CHAS

คุยกับ เรนศ วรากุลนุเคราะห์
ในวันที่ 'เข้าใจ' ว่าจะอะไรคือสิ่งสำคัญ

SINGAGE

สำหรับคนดนตรี ถ้าแนะนำว่า **เรนศ วรากุลนุเคราะห์** เป็น 'ตำนานที่ยังมีชีวิต' ก็คงไม่ผิด

ย้อนกลับไปสู่แวดวงดนตรียุค 80s เรนศ เริ่มโด่งดังจากอาชีพนักจัดรายการวิทยุทาง 'ไนท์สปอต' เน้นเปิดเพลงสากลที่เรียกได้ว่า โดดเด่นและทันสมัยที่สุด ต่อมาเมื่อผลงานเพลง อัลบั้ม *แดนศิวิไลซ์* ออกมาในปี 2528 ชื่อเสียงของเรนศก็ยิ่งโด่งดัง อัลบั้มเดี่ยวชุดแรกของเขา ได้รับการตอบรับทั้งคำวิจารณ์และความนิยมจากคนฟังเพลง

กาลเวลาที่ก้าวข้ามมาถึงยุค 90s ในช่วงที่วงการดนตรีเข้าสู่ยุคอัลเทอร์เนทีฟ วงดนตรีและค่ายเพลงอินดี้เกิดขึ้นมากมาย เรนศสร้างค่ายเพลงเล็กๆ ชื่อมิวสิก บั๊กส์ (Music Bugs) และปลุกปั้นวงดนตรีหน้าใหม่ที่ต่อมากลายเป็นไอคอนของวงการเพลงไทย อาทิ ลาบานูน, บิ๊กแอส, บอดี้สแลม ฯลฯ ก่อนที่เขาจะตัดสินใจหันหลังให้กับวงการไปแบบเงียบๆ หลังจากให้กำเนิดลูกชาย... ซึ่งจะว่าไปก็เป็นช่วงเดียวกับที่วงการเพลงเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านจากยุคคาสเซตต์ สู่มยุค MP3 แผ่นผี และดาวน์โหลด

แต่ที่เล่ามาทั้งหมดนั้นก็เป็นเรื่องเก่าในอดีต โอเคละ ใช่ว่าอดีตจะไม่สำคัญ แต่ปัจจุบันย่อมสำคัญที่สุด

ในปีนี้มีเขามีหนังใหม่เข้าฉายในเวลาไล่เลี่ยกันถึง 2 เรื่องคือ *ป๊อปปาย* *มายเฟรนด์* และ *ฉลาดเกมส์โกง* ซึ่งการแสดงของเรนศจากทั้งสองเรื่อง ล้วนแต่ได้รับคำวิจารณ์ที่ดี

แน่นอนว่า THE STANDARD ประทับใจการแสดงของเรนศมาก แต่คำถามที่คิดว่า น่าสนใจและชวนให้คิดต่อคือ... การแสดงที่ดีนั้น จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริงของนักแสดงมากน้อยสักแค่ไหน

บทบาท 'พ่อของลิน' น่าประทับใจ เรารู้แล้วว่าแต่ชีวิตจริงเรนศเป็นพ่อแบบไหน เขาเลี้ยงลูกยังไง ส่วนกับบทบาท 'สนา' ใน *ป๊อปปาย* ที่เล่าถึงช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านที่คนยุคเก่าต้องเผชิญ และเรียนรู้กับความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ซึ่งจะว่าไปก็ใกล้เคียงกับผู้ชายวัยใกล้ 60 อย่างเขา ในบางแง่บางมุม

...ว่ากันว่าดูหนังดูละครแล้วให้ย้อนดูตัวเอง เจก เช่น กัน กับ แฟนหนังของเขาอย่าง THE STANDARD การได้ย้อนกลับมาคุยกับเรนศอีกครั้งหลังจากดูหนังจบมันก็เหมือนได้นั่งดู Behind the Scene ท้ายเครดิตที่นักแสดงคนโปรดมานั่งเล่าเบื้องหลังชีวิตที่ตกตะกอนแล้วของตัวเองให้ฟัง ซึ่งบอกเลยว่า ทั้งสนุก น่าสนใจ และมีประโยชน์อย่างมาก

ปีนี้คุณมีงานแสดงภาพยนตร์ถึง 2 เรื่องคือ *ป๊อปปาย มายเฟรนด์* และ *ฉลาดเกมส์โกง* นอกจากเข้าฉายในเวลาใกล้เคียงกัน การแสดงของคุณยังได้รับพีดแบ็กจากคนดูและนักวิจารณ์ที่ดีมาก หลังห่างงานแสดงไปนาน ทำให้คุณถึงตัดสินใจกลับมารับงานอีกครั้ง และบททั้งสองเรื่องมันเชื่อมโยงกับคุณในแง่ไหนบ้าง มันเชื่อมโยงกับสิ่งที่เราสนใจอยู่ คือเรื่องการใช้ชีวิต เรื่องนามธรรม แล้วโดยแบ็กกราวด์มันก็เทียบเคียงกันได้ไม่ยาก อย่างตัวละครในเรื่อง *ป๊อปปาย มายเฟรนด์* ที่ชื่อว่า 'ธนา' ก็อยู่ในวัยใกล้เคียงกัน เขาเป็นเด็กต่างจังหวัด ตั้งใจเข้ามากรุงเทพฯ เพื่อเรียนหนังสือตามความเชื่อของสังคมไทยทั่วไป ว่าต้องเข้าสู่เมืองใหญ่ เข้าเรียนในโรงเรียนที่ดี จะได้มีหน้าทีการทำงานที่ดี แล้วพอโตขึ้นชีวิตของธนา ก็ประสบความสำเร็จ เจริญรุ่งเรือง มีชื่อเสียง มีเมียสวย มีบ้านหลังใหญ่ อยู่กันมาอย่างร่ำรวย แต่พอถึงวันหนึ่งที่อายุมากขึ้นก็เกิดกลุ่มใหม่ขึ้นมาแทน ความสัมพันธ์กับเมียที่รักกันดีก็จืดจาง แต่ไม่ได้แปลว่าเขาไม่ได้รักกันนะ ประเด็นของหนังเรื่องนี้คือธนาเขาจับไม่ได้กับการเปลี่ยนแปลง

ขณะที่ผมเองก็เป็นคนต่างจังหวัด เข้ามากรุงเทพฯ ช่วง 1.6 อายุประมาณ 12 ปี ซึ่งถือว่าเป็นช่วงพลิกผันเปลี่ยนผ่านในชีวิตเราเหมือนกัน เพราะมาเข้าโรงเรียนใหม่ตอนกลางเทอมคนเดียว ไม่รู้จักใคร

จากเด็กต่างจังหวัดที่เคยวิ่งอยู่ตามร่องสวน คลุกโคลน จับปลา จับปู กระโดดลงคลอง คือทำเรื่องหวาดเสียวอะไรอย่างนั้นไม่กลัว แต่พอเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ กลายเป็นว่าเรากลัว เราเลยกลายเป็นเด็กอีกแบบ จากเด็กต่างจังหวัดกลายเป็นเด็กกรุงเทพฯ ...แต่ความรู้สึกไม่ใช่เด็กกรุงเทพฯ อีกนะ เพราะก็ไม่ค่อยได้ไปไหน อยู่แต่ในสวนย่านฝั่งธนฯ สุดท้ายกลายเป็นคนครึ่งๆ กลางๆ ะไรก็ไม่รู้

แต่ข้อดีคือมันก็ได้มีโอกาสอื่นๆ มากมาย เราไม่รู้ว่าจะถ้าไม่ได้ย้ายมากรุงเทพฯ เราจะได้มาทำงานตรงนี้หรือเปล่า ทั้งการเป็นดีเจที่ไนท์สโปกต์ ได้มาเล่นละครเวที ได้เล่นหนัง ได้ออกอัลบั้มเพลง ฯลฯ อีกอย่างเรามาสังเกตที่หลังนะว่า บุคลิกที่เป็นอย่างทุกวันนี้ ส่วนหนึ่งเพราะว่าเราย้ายมาอยู่กรุงเทพฯ ด้วยเหมือนกัน

ส่วนที่ถามว่าชีวิตเชื่อมโยงกับตัวละครยังไง คือรู้สึกที่เรามีประสบการณ์ไม่ต่างกัน เพียงแต่เราไม่ได้เจอวิกฤตที่หนักหนาสาหัสแบบเขา แต่คิดว่าเรามีประสบการณ์ร่วมบางอย่างก็สามารถจะใช้จินตนาการเพื่อสื่อสารออกไปได้ และคิดว่าเข้าใจตัวละครตัวนี้พอสมควร เราเลยรับเล่น

ถ้าอย่างนั้นตัวละคร อ. ประวิทย์ (พ่อของลิน) ใน *ฉลาดเกมส์โกง* เชื่อมโยงกับคุณในแง่ไหนบ้าง

เราเล่น *ฉลาดเกมส์โกง* เป็นเรื่องที่สอง หลังจากถ่าย *ป๊อปปาย* ผ่านไปเกือบปี ที่ทีมงาน *ฉลาดเกมส์โกง* ก็โทรมา เราได้คุยทั้ง บาส-นัฐวุฒิ พูนพิริยะ ผู้กำกับ คุยกับโปรดิวเซอร์ คุยกับฝ่ายแคสติ้ง คุยกับแอดติ้งไคซ์ ทุกคนก็สนใจอยากให้เราเล่น เราบอกเขากลับไปว่าต้องขอคุบท์ ตอนแรกที่ทีมงานให้บทมาเฉพาะในส่วนของเรา แต่อ่านแล้วยังไม่เข้าใจ เลยบอกเขาว่าขอเข้าใจ

“วงการดนตรี มันก็เหมือนกับ วงการอื่นๆ ที่เปลี่ยนแปลง ไปตลอดเวลา ถ้าเราอมรับ ได้กับความ เปลี่ยนแปลง มันก็เดินต่อ ไปได้”

FYI

- ความจริงแล้วเนคเริ่มแต่งงานในวงการบันเทิงจากการแสดงละครเวทีและละครโทรทัศน์ แต่ผลงานที่สร้างชื่อให้กับเนคคืองานจัดรายการวิทยุในทีสปอร์ตในยุค 80s รายการอย่าง Nite Spot Show และ Radio Active ที่เน้นการเปิดเพลงสากลถือว่าโดดเด่นอย่างมาก
- หลังกลับมารับงานแสดงในปีกับหนังนอกกระแสโดยผู้กำกับชาวสิงคโปร์ ป๊อปปาย มายเพรสต์ และ ฉลาดเกมส์โกง จากค่าย GDH ล่าสูตรเนคกำลังจะมีงานแสดงชิ้นใหม่ในภาพยนตร์ร่วมทุนกับสิงคโปร์ ที่นอกจากจะติดต่อให้ไปเล่น เขายังได้รับการทาบทามให้ร่วมกำกับอีกด้วย

ทั้งหมดได้ไหม คุณกันอยู่ตั้งนาน เพราะบทภาพยนตร์มัน เป็นความลับ ถ้าอย่างนั้นเรายินดีที่จะเซ็นสัญญาให้ว่าจะ เก็บเป็นความลับ แต่ขออ่านหน่อยละ

พอได้อ่านบทแล้วก็รู้สึกว่ามันสนุกขึ้นเรื่อยๆ อ่านจนกระทั่งถึงประโยคสุดท้าย เราก็บอกกับตัวเองว่าต้องเล่นเรื่องนี้ เพราะมันเป็นบทที่ดี และรู้สึกว่าประเทศไทยควรพูดเรื่องนี้ได้แล้ว ผมหมายถึงเรื่องการโกง เราน่าจะใช้โอกาสนี้เป็นส่วนร่วมเล็กๆ น้อยๆ เพื่อถ่ายทอดสิ่งที่น่าจะเป็นประโยชน์บ้างออกไปสู่ผู้คน

ที่พูดไปเมื่อก็คือบทหนึ่งโดยรวม ส่วนบทที่เราต้องเล่น เป็น ‘พ่อ’ ซึ่งในบทที่อ่าน เขาเป็นพ่อที่บอกลูกว่า “ลูกต้องเป็นคนดีนะ อย่าโกงใครนะลูก มันบาปกรรมนะ” แบบนั้นเขาก็คงไม่เล่น (หัวเราะ) แต่ตัวละครนี้นั่นมันดันเป็นพ่อที่ไม่ได้บอกอะไรกับลูกมากมาย แต่เขาทำให้ลูกเห็นเอง แล้วไม่ได้ตั้งใจทำอย่างเท่าๆ เพราะตัวพ่อเขาก็มีความไม่ได้เรื่อง อยู่พอสมควร ไม่ได้เป็นพ่อที่ดีเลิศประเสริฐศรี ซึ่งดีแล้ว ประเด็นที่น่าสนใจคือ สุดท้ายแล้วไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น คนเป็นพ่อก็รับได้ เข้าใจ และให้ออกาสลูก ซึ่งเป็นสิ่งที่เราสนใจ

พอนั่งฉาย ฟีดแบ็กออกมาดี คำวิจารณ์ออกมาดี เราเริ่มสังเกตว่าเกิดขึ้นจากอะไร แล้วมันก็ได้คำตอบบางอย่าง กลับมาว่า นี่คือพ่อในฝัน เป็นพ่อในอุดมคติ เรารู้สึกนะว่าเป็นพ่อตัวอย่างของคนส่วนใหญ่ในวันนี้ด้วยซ้ำ นั่นแปลว่าคนไทยยังต้องการคนแบบนี้ ประเทศเราขาดคนแบบนี้อยู่ คนที่ไม่ใช่คนดีเดอะโรมากมาย ไม่ได้รวย งานการก็ไม่ได้ดีอะไร เขาเป็นครูชั้นผู้น้อย เงินเดือนเท่าไรก็ไม่รู้ มีรถเก๋งๆ บ้านเก๋งๆ เสื้อผ้าดีๆ ถึงมีเปียโนก็เป็นเปียโนเก๋งๆ ทุกอย่างเก๋ง เมียก็ทิ้งไปแล้ว พุดกับลูกสาวก็ไม่ใช้พูดว่า “ลูกจะ ลูกจ๋า” ทะเลาะกับลูกก็มี แต่เมื่อลูกเกิดปัญหา เขาก็พร้อมจะอยู่ข้างๆ ลูก ไม่ซ้ำเติมลูก ให้อภัย เข้าใจ และพร้อมจะเดินหน้าต่อไปด้วยกัน แค่นั้นแหละ! คนเป็นพ่อเป็นแม่ทำแค่นี้ก็พอแล้ว บางทีเราดันไปทำกันเยอะกว่านั้น คิดว่าเยอะแล้วจะดี สุดท้ายมันทำให้เกิดปัญหาตามมามากมาย พ่อในเรื่องนี้มันมีดีเทลหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เราสนใจ

ในชีวิตจริงคุณสอนลูกตัวเองอย่างไรบ้าง เหมือนหรือต่างจากตัวละครในหนังขนาดไหน

ระหว่างเรากับลูกมันยังไม่ได้มีเหตุการณ์รุนแรงใหญ่โตอะไรเกิดขึ้นนะ เราก็เลยไม่รู้ว่าจะทำได้มากน้อยแค่ไหนไหน แต่เรามีความตั้งใจอยู่แล้วที่จะเลี้ยงลูกไปในแนวทางนี้

ใน ฉลาดเกมส์โกง จะเห็นว่าพ่อปล่อยให้ลูกเยอะเลย ลูกสาวก็หน้าตาดี เรียนเก่ง แต่อาจเป็นเพราะว่าลูกฉลาด พ่อก็เลยมั่นใจว่าลูกสาวไม่โกงแน่นอน คงไม่มีทางโดนผู้ชายหลอก ผู้ชายต่างหากที่น่าจะโดนลูกสาวเราหลอกด้วยซ้ำไป

แต่กับลูกเราเองที่เป็นผู้ชาย เราปล่อยให้เยอะ อย่างเช่น ลูกชอบไปนอนบ้านเพื่อน ซึ่งตอนนั้นมันอายุสิบกว่าขวบ เท่านั้นเอง เราก็ให้ไปเลยนะ แต่แค่ถามเฉยๆ ว่าไปนอนบ้านใคร มีใครไปบ้าง เรารู้จักกับพ่อแม่ของเพื่อนลูกอยู่แล้ว เราก็เลยต่างคนต่างฝากฝังกัน แต่เราก็จะถามจนให้เป็นที่

นินัย เขาก็จะได้ไม่รู้สึกว่าเป็นเรื่องประหลาดอะไรที่พ่อจะถาม และเขาก็จะเล่าให้ฟังจนเป็นนิสัยเหมือนกัน

เด็กเนี่ย เมื่อถึงวัยหนึ่งเขาก็เริ่มอยากรู้ อยากทลลง มีวันหนึ่งเขาก็มาเล่าให้ฟังว่าเพื่อนไปถนนข้าวสารแล้วโดนอาจารย์จับได้ โดนเรียกผู้ปกครอง ผมก็ถามว่าแล้วลูกไม่ไปกับเขาด้วยเหรอ เขาบอกว่า “ไม่เอา ยังไม่ออกไป”

จนกระทั่งวันหนึ่งลูกชายก็มาเล่าให้ฟังอีกว่าเขาไปมาแล้ว เราถามเขาว่าแล้วเป็นยังไงบ้าง ตีอะไรหรือเปล่า เขาบอกว่าตีมเบียร์ไปแก้วหนึ่ง แต่ไม่หมด เราก็ถามว่าเป็นยังไงมั่ง เขาก็ตอบว่ามันร้อนๆ เราก็เลยบอกเขาว่าตีมไปเถอะ ตอนตีมก็สังเกตตัวเองด้วยว่าตีมแล้วเป็นยังไง สำคัญคือถ้าตีมแล้วเริ่มคอนโทรลตัวเองไม่ได้ ลูกต้องหยุด แต่ก่อนหน้านั้น เราให้เขาตีมที่บ้านอยู่แล้วนะ ชวนครั้งแรกตอน 7-8 ขวบ ตอนนั้นชวนแล้วเขาก็ไม่เอาอยู่หลายปี จนวันหนึ่งชวนแล้วเขาลอง แต่ลองแค่จับเดียว (หัวเราะ)

ถ้าไม่คุณถึงชวนลูกตีม

ทำไมจะไม่ชวนล่ะ เพราะยังไม่ว่างก็ต้องไปลงอยู่แล้ว อย่างนั้นก็ลงกับเราซะเลย เป็นประสบการณ์แรกกับพ่อแม่กินเหล้าครั้งแรกกับพ่อ ดูบุญหรือครั้งแรกกับพ่อ เราจะได้สังเกตด้วยว่าเขาลองแล้วเป็นยังไง

คิดว่าวันนี้เป็นพ่อที่ลูกชายคุยได้ทุกเรื่องไหม ทุกเรื่อง

แล้วเรื่องผู้หญิงล่ะ มาเล่าให้ฟังบ้างไหม

จะเหลือหรือ ช่วยตัวเองเป็นหรือยังเรายังถามทุกวันเลย

ลูกชายไม่เขินหรือ

มันเขินอยู่แล้ว แต่เราต้องทำให้มันไม่เขินนะ ทำให้เป็นเรื่องธรรมดา นี่เดี๋ยวไปจูบใครเมื่อไรต้องมาเล่าให้พ่อฟังนะ เราอยากคุยกับเขาหมด แต่ถึงเวลาเขาก็ไม่คุยกับเราหมดหรอก เขาเป็นว่าเขาอยากคุยด้วยแต่ไหนก็เรื่องของเขา เราแค่ออเฟ้นให้เขาเห็นว่าถ้าคุยกับพ่อก็คุยได้ทุกเรื่อง

แต่เขามาบอกเราอยู่เรื่อยแหละว่าเพื่อนๆ ชมตลอดว่าคุณพ่อเท่มากเลย เป็นคุณพ่อที่ดีที่สุด พอเราได้ยินก็รู้สึกดี แค่นั้นก็โอเคแล้วที่เขาภูมิใจในความเป็นพ่อของเรา โชว์เพื่อนได้ เพื่อนหลายคนบอกว่าพ่อเขาไม่ได้เป็นแบบนี้ แค่นี้พอแล้ว ที่เหลือมันแทบไม่สำคัญอีกต่อไปแล้ว

สำหรับคนเป็นพ่อ แค่นี้ก็ถือว่าประสบความสำเร็จแล้ว สำหรับเราแค่นั้นแหละ แม้ว่าต่อไปชีวิตเขาอาจจะเรียนไม่จบ หรือจบแล้วไปทำงานอะไรต่อก็ไม่รู้ ไม่แน่นอนจะไม่มึงงานทำ ไม่มีเมีย ฯลฯ แต่สิ่งสำคัญคือเรามีความเชื่อมั่น วันนี้อยู่บนเส้นทางที่ดี มีความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความสุข ความมั่นใจในสิ่งที่ตามมา ไม่มีปมอะไรในใจ ยังใช้ชีวิตข้างหน้าที่ดีสำหรับตัวเขาแน่นอน เพราะเราให้อิสระเขาเลือกชีวิตตัวเอง ให้โอกาสทดลองว่าอะไรดีหรือไม่ดี

สำคัญที่สุดคือต้องมีความสุขอยู่บนทางที่ไม่เบียดเบียนตัวเองและคนอื่น

เราให้หลักกว้างๆ ไว้เฉยๆ ส่วนรายละเอียดอื่นๆ เราไม่สอน เพราะรู้ว่าสอนยังไงก็ใช้ไม่ได้วะ สิ่งที่เราสอนมันคือสิ่งที่เราเคยมีประสบการณ์ เคยเรียนรู้มาในวัยของเรา ซึ่งสังคมมันเปลี่ยนไปแล้ว สิ่งที่เราคิดจะสอนมันอาจจะเหมาะกับสังคมในวันนั้น แต่วันนี้มันอาจจะไม่เหมาะแล้วก็ได้ ฉะนั้นให้เขาตัดสินใจชีวิตตัวเองดีกว่า

แต่สิ่งที่มันไม่เคยเปลี่ยนเลยไม่ว่ายุคไหน... มันอาจจะ เป็นคำเซี่ยๆ หน่อยนะ แต่เรานั่นจะให้เขามีสิ่งนี้ นั่นคือคุณธรรม ความดีงาม เป็นคนที่สามารถอยู่กับคนอื่นได้โดยไม่สร้างความสะดวกเดือดร้อน เขาถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้แต่ไม่เคยพูดถึงสิ่งเหล่านี้เลยนะ

“สุดท้ายแล้วนะ อะไรจะเปลี่ยนก็ให้มันเปลี่ยนไปเถอะ ส่วนตัวเราไม่ต้องเปลี่ยนตามก็ได้ แค่เข้าใจการเปลี่ยนแปลงเท่านั้นเอง”

หมายถึงไม่ต้องบอกว่าเวลาไหนควรทำยังไง แต่เป็นเรื่องของ common sense ที่ถึงเวลาจะรู้เอง

คือเราอยากให้เขาดูแลตัวเองให้ได้ก่อน เขาจะได้ไม่ไปเป็นปัญหาสำหรับคนอื่น มันก็กลับไปสู่เรื่องที่เราต้องสังเกตตัวเองว่าเราชอบอะไร ไม่ชอบอะไร และทำอะไรได้แค่นั้น ช่วงเวลาที่ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน เราอาจจะพูดมูมโนนั่นที มูมโนที แต่ทั้งหมดทั้งมวลล้วนเป็นเรื่องเดียวกัน เพียงแต่สถานการณ์หรือสิ่งที่เขาต้องเผชิญในแต่ละวันอาจจะไม่เหมือนกัน

ชื่อเสียงของคุณมักมาพร้อมคำขมว่าเป็นศิลปินเพลง หัวก้าวหน้าก็ตอนนั้นก็กลายเป็นตำนานไปแล้ว แต่วันหนึ่งพอพักงานเพลงและงานบริหารค่ายเพลงมาเลี้ยงลูก ตอนนี้คุณคิดว่าตัวเองเป็นพ่อที่ทันสมัยด้วยไหม

ถ้าตอบเร็วๆ เราจะไม่บอกว่าคุณทันสมัย แต่มันไม่จริง ถ้าค่อยๆ ตอบจะบอกว่าเราตั้งใจตั้งใจไว้ว่าเราพร้อมที่จะเรียนรู้จากลูก ไม่ว่าลูกจะสนใจเรื่องอะไร เราจะสนใจไปกับลูกด้วย แต่ด้วยวัย ประสบการณ์ หรืออะไรต่างๆ นานา มันไม่มีทางที่เราจะสนใจเหมือนเขาได้ทุกเรื่อง ฉะนั้นถึงแม้ตั้งใจเลยว่าจะทันสมัย ยังไงก็ตามไม่ทันลูกหรอก

เรายังแอบเสียดายที่ขนาดตั้งใจอย่างนี้ เรายังมีเวลาเล่นกับลูกน้อยไปหน่อย เพราะตอนที่เขาหัดเล่นเกมใหม่ๆ คนที่เขาอยากเล่นเกมด้วยอย่างมากคือเรานะ แต่เราก็เล่นได้ประมาทหนึ่ง แต่มันก็ไม่ทันลูก พอเล่นด้วยแล้วก็ไม่สนุก ซึ่งก็เป็นเรื่องธรรมดา เพราะคนละวัย แต่อย่างน้อยเขามีประสบการณ์แล้วว่าถ้าเมื่อไรเอาสิ่งที่ตัวเองสนใจมาแนะนำคุณพ่อ คุณพ่อก็จะให้ความสนใจทันที ถึงแม้จะได้แค่นั้น มันก็แค่นั้นแหละ ฉะนั้นทุกวันนี้ถ้าเขาเจอสิ่งใหม่ๆ เจออะไรที่น่าสนใจ เขาจะมาบอกเรา ตรงนั้นต่างหากที่สำคัญ มันไม่ได้หมายความว่าต้องทันสมัย หรือทันลูกได้ทุกทุกอย่าง

นอกจากเรื่องเลี้ยงลูก เรื่องอย่างอื่นล่ะ ในวัยแบบนี้ คุณว่าตัวเองยังทันสมัยอยู่ไหม

ความจริงเราไม่เคยรู้สึกเลยนะว่าเราวัยไหน ทั้งๆ ที่เรากำลังจะ 60 อยู่แล้ว คำว่าอายุเป็นเพียงตัวเลขเฉยๆ ถูกต้องแล้วนะ ไม่ได้จะดัดจริตพูด แต่ข้างในมันเป็นอย่างนั้นจริงๆ บางคนพอตัวเลขเพิ่มขึ้นแล้วจะรู้สึกเองว่า เฮ้ย เราแก่แล้ว ต้องพูดจาอีกแบบหนึ่ง แก่แล้วไม่ควรคุยเรื่องนี้ หรือต้องแต่งตัวอีกแบบหนึ่ง ซึ่งไม่จริงเลย เราว่าเป็นเรื่องกาลเทศะมากกว่าไม่ว่าจะวัยไหน ถ้าอยู่ในกาลเทศะเราว่ามันทันสมัยไปเองละ

ถามได้ไหมว่าอย่างวันนี้ถ้าไม่คุณถึงเลือกเดินทางมาสัมภาษณ์ด้วยรถสาธารณะ แทนที่จะขับรถส่วนตัวมาเอง เราไม่ชอบรถติดอยู่บนถนน ไปไหนที่มันต้องเผื่อเวลา 2-3 ชั่วโมง บ้าไปแล้ว เราเลิกขับรถมา 20 กว่าปีแล้ว รถจอดอยู่ที่บ้านจนปลุกผักได้แล้ว เรายังนั่งมอเตอร์ไซด์ รถไฟฟ้าไม่ค่อยนั่งแท็กซี่ด้วยซ้ำ บางทีไปงานที่ไหน มีคนบอกว่า พี่ครับ เดี่ยวผมไปส่ง เราบอกไม่เป็นไร เดี่ยวไปเอง เราไปมอเตอร์ไซด์ (หัวเราะ) เราอยากรีบถึง จะได้ไปทำอย่างอื่น ไม่อยากอยู่บนถนนนานๆ คือคิดว่าคงจะใช้ชีวิตอย่างนี้ต่อไปจนกว่าจะ

ไม่ไหว ซึ่งก็สบายจะตาย ทำไมเราจะต้องไปให้สิ่งรอบข้างมันมาทำให้เราต้องไปเหนื่อยยาก ลำบากกาย ลำบากใจทำไม

ชีวิตช่วงหนึ่งของคุณมันพลิกไปอย่างรวดเร็ว เหมือนกับละครบิ จากผู้บริหารค่ายเพลง อยู่ๆ ก็วางมือแล้วข่าวคราวก็เงียบหายไปเลย

ที่มันพลิกเพราะสถานการณ์ต่างๆ มันลงตัวของมันไปเอง คือเราทำงาน ตั้งบริษัทมิวสิก บั๊กส์ ออฟฟิศก็อยู่ที่บ้าน ห้องอัดอยู่ที่บ้าน ทุกอย่างอยู่ที่บ้านหมด แล้วแบบนี้เราจะไปไหน พอทำไปสักสิบกว่าปี พอเรามีลูกแล้วก็ต้องเลี้ยงลูก เลยยังไม่ได้ไปไหน แต่ก็นั่นแหละ ถ้าคนเราชอบที่จะไป ถึงแม้ทุกอย่างจะอยู่ที่บ้าน มันก็ต้องออกไปอยู่ดี ชีวิตมันก็เป็นแบบนี้ละ

การทำอะไรแบบนี้ น่าจะต้องเตรียมตัว เตรียมแผนชีวิตล่วงหน้าพอสมควรนะ ทั้งเรื่องภาระ หน้าที่การงาน หรือแม้แต่เรื่องทุน เรื่องสตางค์

ใช่ ต้องเตรียม เราตั้งใจไว้แบบนี้มันอยู่แล้ว เราถึงไม่ได้รับมีลูก พอเราถึงจุดหนึ่งที่คิดว่าพร้อมแล้ว เราตั้งใจเลยว่าจะไม่ทำอะไรเป็นจริงเป็นจังสัก 10 ปี ซึ่งก็ทำได้ประมาณนั้นจริงๆ

คุณเติบโตมาในโลกอภิปุคที่เทคโนโลยีต่างกัน ต่างๆ ยังไม่ทันสมัยเท่าๆ กันนี้ หมายถึงเป็นโลกที่วงการดนตรี ยังนิยมฟังและขายเพลงกันด้วยเทปคาสเซต อัลบั้ม เพลงขายกันได้เป็นล้านๆ แต่ตอนนี้ไม่ใช่แล้ว วงการดนตรีเปลี่ยนไป วงการบันเทิงขับเคลื่อนด้วยโซเชียลมีเดีย-เบ็ตเวิร์ค อยากรู้อะไรทุกวันนี่คุณมองยังไง

เราไม่มองยังงั้นเลยนะ แค่มองไปตามที่มันเป็นนั่นแหละ ไม่ได้รู้สึกอะไรเลย โลกมันเป็นแบบนี้ เราไม่มีปัญหากับสิ่งพวกนี้

วงการดนตรีมันก็เหมือนกับวงการอื่นๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ถ้าเรายอมรับได้กับความเปลี่ยนแปลง มันก็เดินต่อไปได้ เราจะไม่ไปโหยหาในสิ่งที่มันเคยเป็น สิ่งที่ไม่เหมือนเดิมแล้ว... มันก็ได้อยู่นะ คือนึกถึงแล้วมันก็ซุ่มซุ่มขึ้นใจ ครีမ်ก็มีความสุข พุดถึงแล้วเฮฮา แบบนี้ดี แต่ถ้าคุณไปคุยมาแล้วเริ่มด่าทอ เริ่มบ่นว่าท้อใจ แล้วพยายามทำทุกอย่างให้เป็นแบบเดิม หรือต่อต้านสิ่งใหม่ๆ อย่างนี้ก็ไม่น่าจะดี

ทุกอย่างล้วนแต่มีทั้งมุมดีและไม่ดี มุมดีของเรื่องนี้คือถ้ามันไม่มีการเปลี่ยนแปลง เราก็ไม่มีช่วงเวลาที่ยาวจำลึกถึงความหลังอย่างมีความสุข อย่างที่เราเดินไปถ่ายรูปกันในเว็จนครเกษมวันนี่ ถ้ายุบไปเราก็นึกถึงว่าเมื่อก่อนมันดีนะ มันทำให้เรามีแรงบันดาลใจ ได้ตีตมุดกับสิ่งที่ยังคงอยู่ เสพมันให้อิ่มหน้าสำราญ ซึ่ซุ่มซุ่มกับมันให้ชื่นใจ อยู่กับปัจจุบันของมันเป็นให้เต็มที่ ถึงเวลาที่มันผ่านไปแล้วเราจะได้ไม่ต้องนึกย้อนกลับมาโหยหาอีก

อยู่กับปัจจุบันของมันให้เต็มที่ เวลาผ่านไปแล้วจะได้ไม่ต้องมาโหยหา

ถูกต้อง ตอนนี้อย่างมันเปลี่ยนแปลงไปแล้ว ไม่เหมือนกับวันที่เราเป็นเด็ก เป็นหนุ่มสาว ถ้าเราว่าแต่โหยหาอดีตจนลืมเสพวันนี่ บางคนโหยหาตั้งแต่อายุ 30... แล้วคนเราก็ไม่ได้ตายกัน

อ่านเพิ่มเติมได้ที่
THESTANDARD.CO

FYI

• ในปี 2527 ไทกอล์ฟได้เริ่มทำธุรกิจผลิตผลงานเพลงไทยสากล ในปี 2528 งานเพลงอัลบั้มแรกของเรเนค วราภรณ์เคราะห์ ก็ชื่อว่า *แดนศิวิไลซ์* เปิดตัวและได้รับการตอบรับในแง่คำวิจารณ์ว่าเป็นอัลบั้มโปรเกรสซีฟหรือที่เต็มไปด้วยชาวดนตรีและเนื้อหาเพลงล้ำสมัย หลังจากนั้นเรเนคมีสตูดิโออัลบั้มตามมาอีก 3 ชุดคือ *คนเขียนเพลง* *USS เลงชีวิต* (2530), *กดปุ่ม* (2533), *ร็อกกระทุ้งไม้* (2535) และล่าสุดเมื่อไม่นานมานี้กับโปรเจกต์ *เพลง The Album* (2558) ซึ่งได้ทยอยปล่อยซิงเกิลออกมาหลายเพลงแล้ว เช่น *ว่าง*, *เพลง* และ *แกล้งปาก* เป็นต้น

ง่าย ๆ นะ เมล่อๆ อยู่กันไปอีก 20-30 ปี พอถึงอายุ 70 ยังเสือกมาโหยหาอดีตอยู่อีก ชั่ววันนั่นมึงก็อยู่นี่ แล้ววันนั้นทำไมมึงถึงไม่อยู่กับมัน ไม่เสพมันให้เต็มที่ละ เมล่อๆ ตายไปนะ สมมติว่าเกิดมาชาติหน้าแล้วระลึกชาติได้ คนพวกนี้ก็ยังกลับมาหวนคิดถึงว่า เออ ชาติที่แล้วแม่ตีกว่าวะ (หัวเราะ) ก็ต้องวนกลับไปบอกว่าแล้วทำไมชาติที่แล้วมึงไม่อยู่กับมันให้เต็มที่ละ

สุดท้ายแล้วนะ อะอะไรจะเปลี่ยนก็ให้มันเปลี่ยนไปเถอะ ส่วนตัวเราไม่ต้องเปลี่ยนตามก็ได้ แค่เข้าใจการเปลี่ยนแปลงเท่านั้นเอง พอเข้าใจ เราก็อยู่กับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ทุกวัน ทุกเดือน ทุกปีอย่างมีความสุข

แต่มันก็ไม่ใช้ทุกคนที่ทำได้นะ

ที่พูดนี้ก็ไม่ใช่ว่าทำได้ทั้งหมดนะ เพียงแต่เราจับหลักนี้ไว้ง่ายๆ ว่าแม่งไม่มื่ออะไรอยู่ยั่งยืนกับมึงตลอดไป ตัวมึงยังอายุ 17 เหมือนเดิมไม่ได้เลย แล้วจะทำให้ยังไงละ ตัวมึงยังเปลี่ยนทุกวัน แล้วยังมาบอกว่าโลกเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน คนอื่นเปลี่ยน ทุกอย่างเปลี่ยนหมดเลย แล้วมึงไม่เปลี่ยนเธอ (หัวเราะ) ฉะนั้นถ้ามัวแต่คิดว่าตัวเองจะไม่เปลี่ยน มันก็จะอยู่ลำบากแล้ว หลักนี้ใช้ได้กับทุกเรื่อง ทุกวงการ ไม่เว้นแม้กระทั่งวงการเพลง ☺

CELEBRATION OF LIFE

สุริยาหีบศพ

WHO

วิโรจน์ สุริยเสนีย์

ทายากรุ่นที่สองของสุริยาหีบศพ

THE STORY

จากกิจการที่ถูกครอบครัวต่อต้านอย่างหนัก เพราะเห็นว่าเป็นงานอัปมงคล จนสุดท้ายก็สามารถพิสูจน์ความสำเร็จได้ด้วยหัวใจแห่งการบริการ และเป็นร้านหีบศพอันดับหนึ่งของประเทศไทยอย่างทุกวันนี้

วิโรจน์เล่าว่า คนส่วนใหญ่มักคิดว่ากลยุทธ์ทางการตลาดของสุริยา คือ หีบศพที่มีให้เลือกหลากหลายตามความต้องการ แต่แท้จริงแล้วสาเหตุที่ทำให้ลูกค้าเชื่อถือทางร้านคือ การบริการ เพราะระหว่างที่ลูกค้าเสียใจ สุริยาสามารถตอบใจทุกสิ่งทุกอย่างที่ลูกค้าต้องการได้ทุกเรื่อง

นอกจากนี้ในยุคที่วิโรจน์เข้ามาสานต่อจากคุณพ่อเต็มตัว เขาต่อยอดกิจการเปิดบริษัท Siam Funeral เพื่อดูแลผู้เสียชีวิตจากต่างประเทศ รวมถึงดูแลชาวต่างชาติที่มาเสียชีวิตในไทยด้วย ซึ่งเป็นการเปิดตลาดใหม่เพื่อขยายเครือข่ายไปทั่วโลก และได้ผลตอบรับดีขึ้นเรื่อยๆ

หลังจากอยู่กับธุรกิจนี้มากกว่า 10 ปี วิโรจน์มีมุมมองเกี่ยวกับความตายที่เปลี่ยนไป เขามองว่าความตายเป็นเรื่องที่สวยงาม เลยมีความฝันอยากสร้างที่สวดศพเอกชนให้เป็นทางเลือกสำหรับคนที่อยากมีพิธีในแบบที่ต้องการ ปรับมุมมองจากปลายทางที่ทุกคนหวาดกลัว ทำให้การจากกันครั้งสุดท้ายเป็นภาพความทรงจำที่ดีที่สุด ☺

- ก่อนที่จะมารับช่วงต่อกิจการ วิโรจน์เคยมีอาชีพเป็นนักดนตรีอย่างจริงจังมาก่อน
- ชาวต่างชาติมาเสียชีวิตในประเทศไทยเยอะมาก ยกตัวอย่างเฉพาะแค่ชาวอังกฤษก็มีจำนวนสูงถึง 300 คนต่อปีแล้ว

THE SECRET SAUCE

THAI BRANDS, WORLD STANDARD
 ดำเนินรายการโดย
 นครินทร์ วงกิจโพธิ์ลัย
 ตอนใหม่ทุกวันอังคาร

“ผมระวังมากเรื่องหากินกับคนตาย... เวลาประชุมกับลูกน้องหรือเจ้าหน้าที่ ผมจะใช้คำว่าเราจะให้อะไรลูกค้า โดยไม่ต้องรอเขามาตอบแทน เราอยากให้อะไรเขา เราให้เลย”

ฟัง podcast ได้ที่
 THESTANDARD.CO

PODCAST

AUDIO ON-DEMAND

EYE-OPENING FOR YOUR EARS

-MONDAY-

THE MONEY CASE
REAL MONEY. REAL PEOPLE.
REAL PROBLEMS.

HOST: **หมี-จักรพงษ์**

เรียนรู้เรื่องการเงินผ่านกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริงจากประสบการณ์ของ The Money Coach ที่ช่วยลูกศิษย์ แก้ไขปัญหาเรื่องเงินมากกว่าสิบปี ช่วยให้ คุณ ออกแบบการใช้เงิน ให้ถูกจริตและมีชีวิตอย่างที่ต้องการ

-TUESDAY-

THE SECRET SAUCE
THAI BRANDS, WORLD STANDARD

HOST: **เบน-อุรัสร์**

ชวนเจ้าของแบรนด์ไทยที่ประสบความสำเร็จมาเล่าเรื่องราวตั้งแต่ก่อตั้ง จนสามารถชนะใจผู้บริโภค ช่วงท้ายรายการเราจะช่วยสกัด The Secret Sauce ออกมา เพื่อให้คุณผู้ฟังได้นำสูตรลับไปปรับใช้กับอะไรก็ตามที่กำลังพยายามสร้างอยู่

-WEDNESDAY-

นักเรียนนอก
เรื่องเล่าจากนักเรียนไทยในทุกมุมโลก

HOST: **เฟียด-รัชชพงศ์**

พาคุณไปทั่วโลกกับคนไทยที่เดินทางไปต่างแดนในฐานะ 'นักเรียนนอก' เรื่องเล่าจากหลากหลายหลักสูตร หลากหลายวิชา และหลากหลาย บทเรียน ที่พวกเขาได้จากการไปอยู่ อาศัยใช้ชีวิตในดินแดนที่ไม่คุ้นเคย

-WEDNESDAY-

WE NEED TO TALK
LET'S TALK ABOUT YOU!

HOST: **โบ-ลาวัณ**

Original English-content by Thai production ชวนศิลปินดาราที่พูดภาษาอังกฤษคล่องแคล่ว มาคุยกัน ในประเด็นที่แต่ละคนถนัดแบบ สนุกสนาน ได้รับความรู้ และได้มุมมองดีๆ กับชีวิต

-THURSDAY-

เทย์เท่
เทย์ไทยที่ทำอะไรๆ

HOST: **ออม-บัณฑิตกัล**

เพิ่มความหลากหลายในเนื้อหาของ เทย์ไทย ที่ปกติคุณเวียนอยู่กับการ เป็นตัวตลก หรือไม่กี่เพื่อนนางเอก แต่ที่นี่พวกเขาจะได้รับบทเด่นเป็น ทั้งพระเอกและนางเอกในบทบาท ที่แต่ละคนเชี่ยวชาญที่สุด

ติดตามฟังได้ที

thestandard.co/podcast

thestandard

APPLICATION

PODBEAN

PODCASTS

TUNEIN RADIO

PODCAST ADDICT

PODCAST PLAYER

VIDEO

เรื่อง นิธิภางค์ บุโรกานนท์

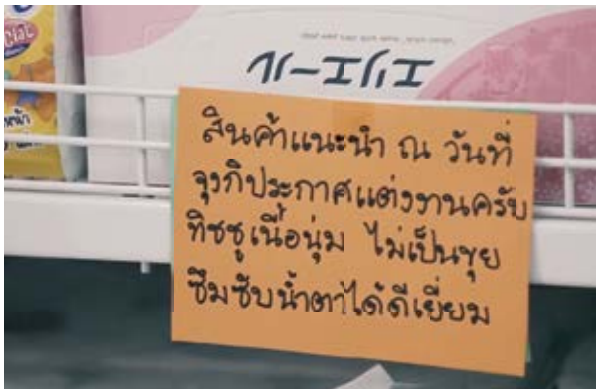
BIG TE SHOP

เจ้าของร้านโชห่วยผู้น่ารัก

00:00

03:12

WHO

ศตวรรษ ฝ้ายริย์

อดีตมนุษย์เงินเดือนผู้ผันตัวเองมาเป็นเจ้าของร้านโชห่วยใต้หอพักนักศึกษา ที่มีรูปแบบการนำเสนอสินค้าไม่เหมือนใคร เพราะเขาใส่ใจใจลงไปด้วย

THE STORY

ศตวรรษ หรือเต้ เคยเป็นพนักงานองค์กรเอกชนเหมือนคนเมืองทั่วๆ ไป แต่พอแต่งงานแม่ของภรรยาที่ชี้ทางว่ามีทำเลงามสำหรับทำธุรกิจ นั่นคือ ใต้หอพักนักศึกษา เขาจึงตัดสินใจเปิดร้านชื่อ Big Te Shop ขึ้น

สินค้าที่วางขายในร้านไม่ได้ต่างจากร้านโชห่วยทั่วๆ ไป แต่สิ่งที่ไม่เหมือนที่ใดคือป้ายข้อความอธิบายสินค้าแต่ละประเภทที่เต้คิดเองเขียนเองกับมือ ถ้าเป็นชั้นวางขนมราคาขอมเยา เต้จะเขียนอธิบายสินค้าด้วยอารมณ์หยิกแกมหยอก เช่น 'นี่คือขนมสำหรับช่วงสิ้นเดือน กินแล้วตีมน้ำตามก็ช่วยให้ทุกคนผ่านสิ้นเดือนไปได้อย่างไม่ยากเย็น' แม้กระทั่งดาราดังประกาศแต่งงาน เขาก็สามารถโยงเข้ากับสินค้าธรรมดาๆ อย่างกระดาษทิชชู แบบที่แฟนฯ ดาราหนุ่มเห็นแล้วคงจะทั้งขำทั้งงอนไปพร้อมๆ กัน

ป้ายข้อความของเต้สอดแทรกอารมณ์ที่หลากหลาย สนุกสนาน ขบขัน อบอุ่น ไปจนถึงความห่วงใยแบบกวนๆ เป็นความสัมผัสที่ถูกต้องที่ถูกระหว่างเต้กับน้องๆ นักศึกษาผู้เป็นลูกค้า ด้วยประโยคไม่ก็ประโยค มันเปลี่ยนแปลงเรื่องราวการซื้อของในร้านสะดวกซื้อธรรมดาๆ และกลายเป็นเรื่องเล่าเรียกรอยยิ้มที่ได้รับการบอกต่อไม่รู้จบ สมความตั้งใจของเต้ที่เชื่อว่า ร้านโชห่วยไม่ได้เป็นแค่ร้าน แต่มันมีชีวิตและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ☺

DID YOU KNOW?

- 6 หน่วยกิตวิชาธุรกิจและการตลาดที่เต้เคยเรียนวิชาธุรกิจและการตลาดแค่ 6 หน่วยกิต เพราะทั้งจริงเขาจบปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิทยุ-โทรทัศน์

- ก่อนเปิดร้าน Big Te Shop เต้เคยเปิดร้านสเก็ต เพื่อเก็บเงิน

VIDEO CREDITS

STORY MAKER

ไอรดา รัมภิรมย์ใจ
ภาณุ วิวัชกนภา
ศศิพิมพ์ อนันตกรณวิวัฒน์
ชญาวิวัต สิริคุณันท์
นันทิยา ฤกษ์ภัย

“ร้านโชห่วยไม่ใช่แค่ร้าน แต่เป็นสิ่งมีชีวิต และเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน”

ดูคลิปได้ที่
THESTANDARD.CO

BEOPLAY P2

AMPLIFY ANYWHERE

ครั้งแรกที่ลำโพงตัวเล็กๆ จะขับพลังเสียงกระหึ่มขนาดนี้ Beoplay P2 สร้างความสุนทรีย์ทางด้านเสียงเพลงให้คุณได้ทุกที่ ลำโพงขนาดเล็กที่ป้องกันละอองน้ำและฝุ่น สามารถเขย่าหรือสัมผัสเพื่อเข้าสู่ฟังก์ชันต่างๆ โดยการตั้งค่าผ่าน Beoplay App และที่วางใจได้คือคุณภาพเสียงมาตรฐาน Bang & Olufsen รวมทั้งใช้วัสดุที่ทนทานแต่ยังคงความพรีเมียม

Experience Beoplay P2 at beoplay.com/P2

พบกับ Beoplay P2 ได้ที่ Jaymart, Power Mall, iStudio, Munkong Gadget, Soundproof, King Power, Urban Stuff, Siam Discovery, Col, Mercular, BKK Audio, Gadgetthai.net
Distributed by RTB Technology Co.,Ltd. Tel. 02-287-1599, 02-287-1988

MAKE BEAUTIFUL MUSIC

SC ASSET
Presents

STAYCATION HOMES

9-10 กันยายน พบกับ 4 โครงการใหม่
บ้านในบรรยากาศของการพักผ่อน ที่ Sales Gallery

PAVE
รามอินทรา-วงแหวน

เพฟ

รามอินทรา - วงแหวน

บ้านเดี่ยวอาร์มด์ Modern Resort
บนทำเลสะดวกและเป็นส่วนตัว
ใกล้ทางด่วนเพียง 2 นาที

VENUE
RAMA 5-2

เวนิว

พระราม 5 - 2

บ้านกลิ่นอาย Modern Japanese
ดีไซน์เรียบง่าย แต่มากฟังก์ชัน
เพียง 5 นาที ถึงรถไฟฟ้า

BANGKOK
boulevard
รังสิต

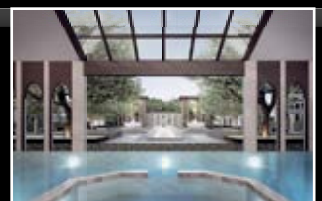

บางกอก บูเลอวาร์ด

รังสิต

บ้านหรูทำเลดีดินแดนใหญ่
บรรยากาศแห่งการพักผ่อน
ภายใต้เอกลักษณ์ของ Nordic

GRAND
BANGKOK BOULEVARD
ศรีนครินทร์

แกรนด์ บางกอก บูเลอวาร์ด

ศรีนครินทร์

The Glamorous Luxury
คฤหาสน์ส่วนตัวสไตล์ Moroccan
บนทำเลดีดินแดนใหญ่ศรีนครินทร์

เริ่มต้น 4-60 ล้านบาท

SC ASSET

1749
SCASSET.COM

เราขอโครงการและผู้มีรายได้นี้เพิ่มขึ้น บริษัท เอสซี แอสเสท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ทะเบียนเลขที่ 0107546000253 สำนักงานเลขที่ 1010 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 ประเภทกรรมการบริหาร นายอนุชา ตาพานนท์ พุนขอทะเบียน 4,200 ล้านบาท (ชำระแล้ว 3,179,332,012 บาท) โครงการ เพฟ รามอินทรา - วงแหวน รูปแบบโครงการบ้านเดี่ยว ที่ตั้งโครงการอยู่เลขที่ 40/1 ถนนรามอินทรา แขวงรามอินทรา เขตรามอินทรา กรุงเทพมหานคร 10600 โครงการ VENUE พระราม 5-2 รูปแบบโครงการบ้านเดี่ยวและทาวน์โฮม ที่ตั้งโครงการอยู่เลขที่ 4693, 4694, 4695, 4696, 10668, 24892, 70658, 70659, 70660, 77067, 105909, 105910, 124383, 124384, 124385, 124386, 124387, 126551, 153324, 153325, 161591, 176730, 181872, 181873, 202417, 206593, 206594, 206595, 206596, 210192, 210832, 210833 และ 210834 ตำบลบางคูเวียง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่โครงการประมาณ 20 ไร่ 77.9 ตารางวา สานเสาอาชงเนื้อที่ประมาณ 247.6 ตารางวา สานชองเนื้อที่รวมประมาณ 552.5 ตารางวา ที่ดินเปล่าสำหรับจัดตั้งนิติบุคคล เนื้อที่ประมาณ 46.7 ตารางวา เป็นที่ขุดดินส่วนกลาง และโครงการดีที่โครงการดีคืออาคารใส่เสา และระบบน้ำดื่มประมาณ 154.7 ตารางวา เป็นบริการสาธารณะ ที่ดินไม่มีการผูกพันกับสถาบันการเงิน โอนมูลค่าที่ดินแล้วที่ 88/2559 เนื้อที่สร้างมูลค่า 259.9 ตารางวาจะแล้วเสร็จ ตุลาคม 2561 โอนกรมที่ดินภายใน 30 วัน เมื่อได้รับใบอนุญาตจัดสรรและทำการก่อสร้างแล้วเสร็จพร้อมการชำระเงินครบถ้วนตามสัญญา โครงการ บางกอก บูเลอวาร์ด รังสิต รูปแบบโครงการบ้านเดี่ยว ที่ตั้งโครงการบริเวณถนนวิภาวดีรังสิต-นครนายก เขตติ่งพื้นที่ 114814 ตำบลรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เนื้อที่โครงการประมาณ 36 ไร่ 2 งาน 70.1 ตารางวา สานเสาอาชงเนื้อที่ประมาณ 453.90 ตารางวา สานชองเนื้อที่รวมประมาณ 380.60 ตารางวา ที่ดินเปล่าสำหรับจัดตั้งนิติบุคคล เนื้อที่ประมาณ 32.2 ตารางวา เป็นที่ขุดดินส่วนกลาง และโครงการดีคืออาคารใส่เสา และระบบน้ำดื่มเนื้อที่ประมาณ 288.50 ตารางวา เป็นบริการสาธารณะ ที่ดินไม่มีการผูกพันกับสถาบันการเงิน ยังไม่มีการโอนมูลค่าที่ดินแล้ว เนื้อที่สร้าง มูลค่าแล้ว 2560 ตารางวาจะแล้วเสร็จ มิถุนายน 2562 โอนกรมที่ดินภายใน 30 วัน เมื่อได้รับใบอนุญาตจัดสรรและทำการก่อสร้างแล้วเสร็จพร้อมการชำระเงินครบถ้วนตามสัญญา โครงการ แกรนด์ บางกอก บูเลอวาร์ด ศรีนครินทร์ รูปแบบโครงการบ้านเดี่ยว ที่ตั้งโครงการบริเวณถนนศรีนครินทร์ เขตติ่งพื้นที่ 32349, 47521 ตำบลหนองบอน อำเภอประเวศ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เนื้อที่โครงการประมาณ 37 ไร่ 0 งาน 75.7 ตารางวา สานเสาอาชงเนื้อที่ประมาณ 460.60 ตารางวา สานชองเนื้อที่รวมประมาณ 888.2 ตารางวา ที่ดิน เปล่าสำหรับจัดตั้งนิติบุคคล เนื้อที่ประมาณ 45.4 ตารางวา เป็นที่ขุดดินส่วนกลาง และโครงการดีคืออาคารใส่เสา และระบบน้ำดื่มเนื้อที่ประมาณ 251.3 ตารางวา เป็นบริการสาธารณะ ที่ดินไม่มีการผูกพันกับสถาบันการเงิน ยังไม่มีการโอนมูลค่าที่ดินแล้ว เนื้อที่สร้าง ที่ดิน 259.9 ตารางวาจะแล้วเสร็จ สิงหาคม 2565 โอนกรมที่ดินภายใน 30 วัน เมื่อได้รับ ใบอนุญาตจัดสรร และทำการก่อสร้างแล้วเสร็จพร้อมการชำระเงินครบถ้วนตามสัญญา (ภาพทุกภาพในเอกสารนี้เป็นภาพเพื่อการประกอบโฆษณา) สอบถามเพิ่มเติม โทร.1749